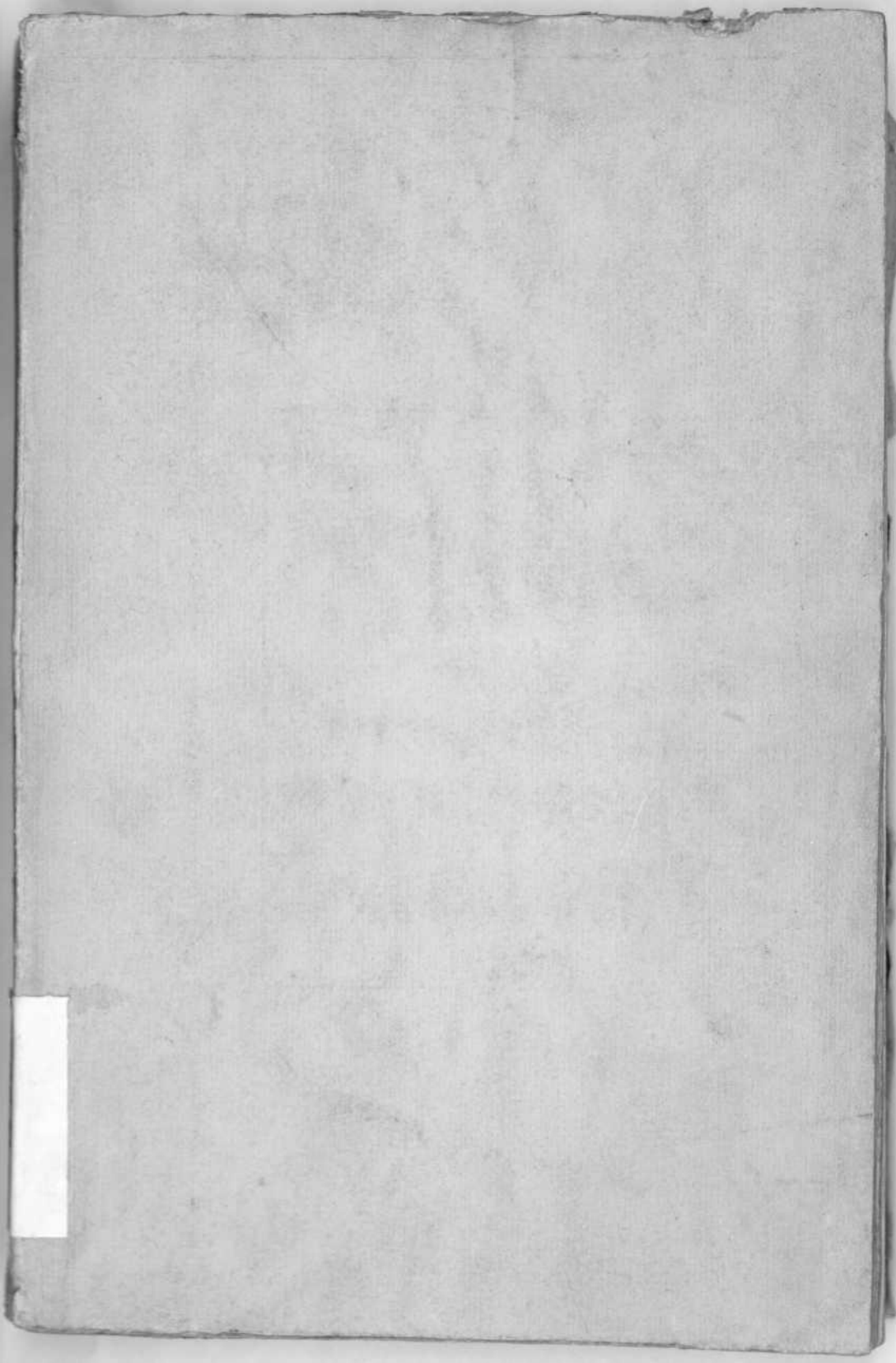

R. 121012

DG
A

SIGLAS Y ABREVIATURAS LATINAS

CON SU SIGNIFICADO,
por orden alfabético, seguidas del calendario romano
Y DE UN CATÁLOGO
DE LAS
ABREVIATURAS QUE SE USAN EN LOS DOCUMENTOS PONTIFICIOS,

POR

D. RAMON ÁLVAREZ DE LA BRAÑA,

ARCHIVERO, BIBLIOTECARIO Y ANTICUARIO,
CORRESPONDIENTE DE LA ACADEMIA DE LA HISTORIA Y SECRETARIO DE
LA COMISION DE MONUMENTOS HISTÓRICOS Y ARTÍSTICOS
DE LA PROVINCIA DE LEON

—LEON—

Imp. y lib. de Rafael Garzo é hijos
Calle de la Plegaria, núm. 14
1884

+156345
C. 1196496

2511/2

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

S. R. D. RAMON ALVAREZ DE LA BRAÑA

MI MUY QUERIDO AMIGO Y ANTIGUO DISCIPULO: he leído con el mayor placer su obra sobre epigrafía, en la que ha reunido preciosos datos, con gran método y acierto expuestos, y creo que su publicación prestará un gran servicio á este importante ramo de la Arqueología.

Le felicito á Vd. por ello, y le ruego no deje de darla cuanto antes á luz, pues es obra de verdadera utilidad y que hace suma falta en España.

Continúe Vd., mi querido amigo, el camino de laboriosidad y estudio que para honra suya y del Cuerpo á que pertenece ha emprendido, y reciba de nuevo el parabien que de todo corazon le envía su afectísimo amigo y compañero.

*J. de Dios de la Rada
y Delgado.*

Madrid 26 de Noviembre de 1876.

El primer punto de vista es el de la historia.

El segundo punto de vista es el de la literatura.

El tercer punto de vista es el de la filosofía.

El cuarto punto de vista es el de la ciencia.

El quinto punto de vista es el de la moral.

El sexto punto de vista es el de la política.

El séptimo punto de vista es el de la economía.

El octavo punto de vista es el de la sociología.

El noveno punto de vista es el de la psicología.

El décimo punto de vista es el de la pedagogía.

El undécimo punto de vista es el de la medicina.

El duodécimo punto de vista es el de la agricultura.

El treceavo punto de vista es el de la industria.

El catorceavo punto de vista es el de la navegación.

El quinceavo punto de vista es el de la guerra.

El dieciséimo punto de vista es el de la paz.

El dieciséimo punto de vista es el de la religión.

El diecisieteavo punto de vista es el de la filosofía.

El dieciochoavo punto de vista es el de la ciencia.

El diecinueavo punto de vista es el de la moral.

El veinteavo punto de vista es el de la política.

El veinteocho punto de vista es el de la economía.

El veintinueavo punto de vista es el de la sociología.

El treintaavo punto de vista es el de la psicología.

El treintauno punto de vista es el de la pedagogía.

El treintaer punto de vista es el de la medicina.

El treintaer punto de vista es el de la agricultura.

El treintaer punto de vista es el de la industria.

El treintaer punto de vista es el de la navegación.

AL SR. D. JUAN LOPEZ CASTRILLON,
CATEDRÁTICO DE HISTORIA ECLESIASTICA Y ARQUEOLOGÍA
CRISTIANA EN EL SEMINARIO CONCILIAR DE LEON, ACADÉMICO
CORRESPONDIENTE DE LA HISTORIA, É INDIVIDUO DE LA
COMISION DE MONUMENTOS HISTÓRICOS Y ARTÍSTICOS
DE ESTA PROVINCIA.

Un trabajo de suyo árido y cuya dificultad de comprension se manifiesta harto abultada á los ojos del profano en la ciencia epigráfica, no es fácil sea acogido benévolamente por los lectores tan solo encariñados con los caractéres de la literatura moderna; y tengo para mí que ha de salirle coro de menospreciadores y desapasionados de lo antiguo, á semejanza de lo que acontecer suele con el vulgo que escucha con repugnancia y se mofa del lenguaje extranjero, únicamente porque no lo entiende. En cambio si, viceversa de lo que ocurre al advenedizo en país desconocido, merece una sola de sus páginas, en vez de burlonas palabras, serias y cariñosas apreciaciones, el autor se dará por muy satisfecho en exponer todas aquellas al recto juicio del más humilde de sus conciudadanos.

He ahí, pues, mi respetable amigo, que, considerando á Vd. libre del mencionado achaque y convencido de su competencia en la materia objeto del libro, me permita dedicár-

selo; y entiendo, que bien necesitan su lectura quienes anhelan adquirir un conocimiento más en el inmenso campo de las ciencias auxiliares de la Historia, y en la difícil y modesta carrera del arqueólogo empleen agradablemente algunas horas de estudio, como su affmo. y respetuoso amigo

Q. B. S. M.

Ramon A. de la Braña.

Leon 1.º de Enero de 1876.

PRÓLOGO

ENTRE las diferentes ramas que constituyen la ciencia arqueológica, es una de las mas importantes para la Historia la *Epigrafia latina*. Si hasta época reciente no alcanzó toda la consideracion que se merece, débese á lo poco cultivada que fué, aun por los amantes de las investigaciones geográficas, históricas y lingüísticas. Empero, los trabajos dados á luz en estos últimos años ⁽¹⁾ sobre antiguas inscripciones, algunas de ellas no bien interpretadas por los sábios epigrafistas de los siglos pasados y en su mayor parte desconocidas hasta el día, han venido á acrecentar el valor que en sí

(1) Entre otros, los muy notables en Alemania por el eruditísimo Hubner, y en España por los infatigables anticuarios Fita y Fernandez-Guerra.

tienen sus científicas aplicaciones, singularmente considerada aquella ciencia como auxiliar de gran peso para la Historia.

Hoy que los estudios de las *antigüedades* toman notable incremento, parecióme de muy inmediata utilidad la publicacion de un libro de *siglas y abreviaturas* latinas, que sirva como de lazarillo al que, ciego en el inmenso campo de la epigrafía, no acierte á entender los monumentos lapidarios de la brillante cultura romana en los países de su pasada dominacion, ó no del todo peregrino se le manifieste ingrata la memoria, y se encuentre á su pesar torpe descifrador de escritura antigua, por mas que esta aventaje en forma y sencillez á la *letra procesada* de que habla el inmortal Cervantes en su Quijote, diciendo *no la entenderia Satanás*; pues por inteligente que se sea en la materia, es difícil recordar la exacta interpretacion del crecido número de siglas y abreviaturas que se encuentran en las inscripciones latinas de las épocas romana y cristiana de la edad media en Europa.

Creo, por lo tanto, prestar un especial servicio, no solo á las personas que se dedican al estudio de las antigüedades ⁽¹⁾, si que tambien á los bibliotecarios y anticuarios, geógrafos, historiófilos, arquitectos, ingenie-

(1) Los alumnos de la clase de Epigrafía en la Escuela Superior de Diplomática, carecen de un trabajo de esta clase que pueda servirles de texto.

ros, y á cuantos en el ejercicio de su carrera profesional, ó en sus aficiones á las tareas epigráficas, puedan hallar sérios tropiezos para la acertada lectura de las siglas latinas. Harto vergonzoso es que esta clase de escritura, de una civilizacion que tantos célebres monumentos de piedra dejó esparcidos por la península Ibérica, sea aun hoy un verdadero geroglífico para muchos de los hombres de letras, cuando debieran dominarla todos los que se precian de ilustrados y poseen el idioma latino, en cuyas cátedras convendria establecer la enseñanza de dicha asignatura.

Era de estrañar que nadie hubiese tenido la paciencia de reunir en un volúmen esa série de trabajos epigráficos que aparecen diseminados, por via de apéndices, en porcion de obras interesantes, ó bien en raras ediciones, especialmente del pasado siglo. ⁽¹⁾ Es verdad

(1) Entre otras, hemos consultado escrupulosamente las que á continuación se citan, en las cuales pueden verse cuantas siglas y abreviaturas figuran en nuestro libro: *Lexicon antiquitatum romanarum*, auctore Samuele Pitisco.—Joan. Rosini *Romanarum antiquitatum corpus absolutissimum*.—Novus *Thesaurus Juris civilis et canonici*, collectore Gerardo Meerman (Tom. I).—*Inscriptiones Sacrosanctæ vetustatis*, auctore Petro Apiano.—*Rituum qui olim apud Romanos obtinuerunt succincta explicatio*, auctore G. H. Nieuport.—*Alexii Aurelii Pelliccia de Christianæ Ecclesiæ politia* (Tom. III).—*Huberti Goltzii Fasti magistratuum et triumphorum romanorum*.—*Historiæ Imperatorum Caesarumque romanorum ex antiquis numismatibus restitutæ*, auctore Huberto Goltzii.—*Francisci Perezii Bayerii Nummorum Hebræo-Samaritanorum vindiciæ*.—J. Mabillon *De re Diplomatica* (Supplem.).—*Institutiones Anticuaria-Lapidarias*, por Casto Gonzalez Emeritense. Madrid, 1794.—*Orelli Inscriptionum latinarum selectarum amplissima collec-*

que ofrecia semejante tarea no poco detenimiento y estudio para librarles de las equivocaciones y defectos de que adolecen algunos de ellos, así como lo exigia tambien la rigurosa colocacion por orden alfabético del gran número de siglas y abreviaturas que era preciso reunir coleccionadas, á fin de que aún los menos entendidos en la materia objeto de este libro, puedan con prontitud buscar aquellas cuyo significado desconozcan. Una compilacion de esta clase á todos es útil, pero á nadie tanto como al curioso viajero que, al paso, descubre en su camino inscripciones dignas de ser copiadas y traducidas, necesitando al efecto la rápida interpretacion de sus caracteres. Ignoro

tio.—Hübner *Corpus Inscriptionum latinarum*, et *Inscriptiones Hispaniæ Christianæ*.—*Las Antigüedades de las ciudades de España*, por Ambrosio de Morales.—*Partidos Triunfantes de Beturia Túrduła*, por Juan M. Reyes Ortiz de Tovar (Ms. de la propiedad de D. Vicente Barrantes).—*Vocabulario Latino-Hispano*, por Antonio de Nebrija.—*Historia de Galicia*, por Murguía.—*Antigüedades de Galicia*, por Barros Sívelo.—*Lápidas inéditas*, por F. Fita (Tom. II del Museo Español de Antigüedades).—*Album epigráfico del Museo Arqueológico provincial de Leon* (Trabajo hecho á lápiz en 1 volumen, folio apaisado).—*Historia crítica de España y de la cultura española*, por Juan de Masdeu.—*Coleccion de las inscripciones y de los monumentos de Estremadura*, por José de Viu.—*Grand Dictionnaire de la langue latine* par Freund, augmenté d'après les travaux lexicographiques et epigraphiques les plus recents, francais et etranger, par N. Theil. Paris, 1865.—*Estudios de Cronologia*, por Baltasar Peon.—*Siglas coleccionadas* por Juan de D. de la Rada, para la clase de Arqueologia (Ms. de su propiedad).—*Los Bronces de Osuna*, por Manuel Rodriguez Berlanga. Málaga, 1873.—*Los Nuevos Bronces de Osuna*, por el mismo autor. Málaga, 1876.—*Dictionnaire des abréviations latines usitées dans les inscriptions lapidaires et métalliques*, par L.-Alph. Chassant. Paris, 1876.—*Dictionnaire des Antiquités Chrétiennes*, par Martigny. Paris, 1877.

si, con el empleo de largo tiempo y de toda mi actividad intelectual, habré conseguido salvar las indicadas dificultades, haciendo provechosa la obrita que ofrezco al público; pero conste, á lo menos, que este fué el noble propósito del que, aprendiz en la ciencia epigráfica, entrega sus apuntes al recto juicio de los maestros.

R. A. de la B.

Leon 1.º de Enero de 1876.

ADVERTENCIA

La fecha de la carta del Sr. Rada que vá inserta, dice la en que hubo de terminarse esta obra, cuya impresion han retrasado causas de diversa indole, todas ellas ajenas á la voluntad del autor.

SIGLAS Y ABREVIATURAS LATINAS

A.

A.—Ab. Ad. Abrogo. Absolvo. Ager *vel* agrum. Annus, anno *vel* annis. Ante. Apud. Augustus, Augusta *vel* Augustalis. Aulus. Aut. Avus. Amicus. Amiras. Arrarum. Anima. Aureus *vel* aureorum. Agetur. Auctor. Aliquando. Ajunt. Absolet. Argentum. Alpha. Ave. Amen. Aedilis.

▷—Cajæ.

AA.—Augustæ *vel* Augusti duo. Augustalis.

A.A.—Apud agrum. Aquæ Aponi *vel* Aquis Aponis. Auli duo. Ante audita. Agustales *vel* Augusti.

A. A. A.—Auro argento ære.

A. A. A. F. F.—Auro argento ære flando feriundo. Auri, argenti, æris flati fabricæ.

- A. A. A. F. F. QV. TY.—Auri, argenti, æris flator fabricæ Quirinalis Tyberini.
- A. A. C.—An audita causa.
- A. A. COSS.—Augustis *duobus* Consulibus.
- A. A. ET. CC.—Augusti et Cæsares.
- A. A. L. M.—Apud agrum locum monumenti.
- A. A. S. E. V.—Alter ambove si eis videbitur.
- A. A. S. L. M.—Apud agrum sibi locum monumenti.
- A. A. V. S. L. M.—Apud agrum vivens sibi locum monumenti *vel* legavit monumentum.
- AA. VV. CC. CONSS.—Augustis *duobus* viris clarissimis consulibus.
- AAVVGG.—Augusti *duo vel* Augustorum *duorum*.
- AB.—A balneis.
- A. B.—Alia bona.
- ABA.—A balneis.
- AB. AC. SEN.—Ab actis Senatus.
- ABAL.—A balneis.
- A. BAL. PRIVAT.—A balneis privatis.
- AB. AVG. M. P.—Ab Augusta millia passuum.
- ABBIX.—Abbatis.
- ABD. *vel* ABDIC.—Abdicavit.
- A. B. F. S. S. S.—Amicæ bonæ *vel* benemerenti fecit sepulcrum supra scriptum. Ave benemerita Femina Sanctissima.
- AB. IN. E. L. F. E.—Abdicavit. In ejus locum factus est.
- AB. M.—Amico *aut* amicæ bene merenti *vel* amicis bene merentibus.
- A. B. M.—Animæ bene merenti.
- A. B. M. F.—Amico bene merenti fecit.
- ABN. *vel* ABN.—Abnepos.
- ABS.—Absolutus.
- A. B. V.—A bono viro.
- AB. V. C.—Ab Urbe condita.
- AC.—Actio *vel* actionem.

- A. C.—*Alius civis.*
 A. CAL.—*A Calida. A calceis. A calice.*
 AC. AVG. TR.—*A Colonia Augusta Treverorum.*
 ACC.—*Accepit vel acceperat. Accepit.*
 ACIN.—*Actionem.*
 A. O. L.—*Auli Cajæ Liberti.*
 ACM.—*Actionem.*
 AC. M.—*Actione mandat.*
 A. C. M.—*Actionem vel actionum.*
 AC. MR.—*Ancus Martius.*
 ACN.—*Actione.*
 ACOL.—*Alcolytus.*
 A COMM. COS.—*A commentaribus Consulibus.*
 ACON. *vel* ACON.—*Actionem vel Actionum.*
 A C PR.—*A commentariis Præfecti.*
 A. CSL.—*A consulibus.*
 A. CSL. CT.—*A consulibus civitatum.*
 ACT.—*Actiacus, actium vel actor.*
 ACT. AMB.—*Actu ambitu.*
 A. C. V.—*A claro viro.*
 A. C. V B.—*A cubiculo.*
 A. CVB. AVGG.—*A cubiculo Augustorum.*
 A. D.—*Ante diem. Annis decem. Anima dulcis.*
 A. D. A. Agris dandis assignandis.
 A. D. A. I.—*Assignari dari agri jura.*
 AD. AVGVST. TEMP. C. P.—*Ad Augustale temperamentum comprobatum pondus.*
 AD. DOL. TEST.—*Ad Dolia Testacea.*
 ADE.—*Adesse.*
 AD. E.—*Ad exactorem, effectorem vel extorrem.*
 AD. F.—*Ad finem.*
 AD. FRV. EMV.—*Ad fruges emundas.*
 ADI.—*Adjutor.*
 ADIAB.—*Adiabenicus.*
 ADI. P.—*Adjutor provinciæ, patriæ vel populi.*

ADI. P. F.—Adjutrix pia fidelis (*legio*).

ADI. VI. P. VI. F.—Adjutrix sextum pia sextum fidelis (*legio*).

A. D. K. *vel* KAL.—Ante diem Kalendas.

ADL.—Adlectus.

AD. L.—Ad locum. Ad limites.

ADL. Q. A.—Adlecto Quæstori Aedili.

ADN.—Adnepos.

ADOP. *aut* ADP.—Adoptivus *vel* adoptivum.

A. D. P.—Ante diem, pridie.

AD. P. F.—Adjutrix pia fidelis.

AD. P. F. S.—Adjutrix pia fidelis Severiana (*legio*).

AD. P. F. S. V. L. M.—Adjutrix pia fidelix solvit votum libens merito.

AD. PR. K. IANVAR. MAG.—Ad pridie Kalendas januaris Magistratum.

AD. P. VI.—Ad pedes sex.

ADQ.—Adquiescit. Adquisitus.

ADR.—Adjutor.

A. D. R.—Anno dominicæ resurrectionis.

ADTR. IVD.—Adtributus iudicio.

A. E.—Abest.

A. E. C.—Anno Emmanuelis Christi.

AED.—Aedes *vel* aedilis.

AEDD. QQ.—Aediles quinquennales *vel* Aedilibus quinquennialibus.

AED. COL.—Aedilis coloniae.

AED. CVR.—Aedilis Curulis.

AE. DESIG.—Aedilis designatus.

AEDIC.—Aedicula *vel* aediculae.

AEDIL.—Aedilis *vel* aediles *vel* aedilibus.

AEDIL. CVR.—Aedilis Curulis.

AEDILIB.—Aedilibus.

AEDILVE.—Aedilisve *vel* aedilesve.

AEDILL.—Aediles.

- AED. P. *vel* POT.—Aedilicia potestas *vel* aediliciæ potestatis.
 AED. PL.—Aedilis plebis.
 AEG.—Aeger. Aegyptus *vel* Aegyptæ.
 AEL.—Aelius *vel* Aelia.
 AEL. AVG.—Aelia Augusta (*Vindellicorum*).
 AEM., AEM. *vel* AEMIL.—Aemilia.
 A. E. O. P. E. F.—Alpha et Omega, principium et finis.
 AEQ. P.—Aequalis persona.
 AER.—Aerarium *vel* aerarii. Aërios. Aerum.
 A. E. R. A.—Ab exordio regni Augusti.
 AER. COL. *vel* COLL.—Aere collato.
 AER. P.—Aere publico.
 AER. S.—Aerarium Saturni.
 AET.—Aeternæ.
 AET. RETR.—Aetates retro.
 AER. PVB.—Aere publico.
 AET. AVG.—Aeternitas Augusti.
 AF.—Afer. A flumine.
 A. F.—Alio facto. Auli filius. Ara facta.
 A. F. A.—Anne fias auctor.
 A. F. A. N.—Auli filius, Auli nepos.
 A. F. A. *vel* AB.—Ad fontem Abaurium.
 A. F. MEN.—Auli filio Meneniâ
 A. F. P. R.—Actum fide Publii Rutilii. Ante factum, post
 relatum. Aemilius fecit, plectitur Rutilius.
 AFR.—Africa *vel* Africanus.
 A. FR.—A fronte.
 A. FRVM.—A frumento.
 AG.—Ago. Agit. Agrum *vel* agro. Agrippa *vel* Agrippæ.
 AGENS. CC.—Agens ducenarius.
 AGON.—Agonalia.
 AG. PA.—Agius Paulus *pro* Sanctus Paulus.
 AGR.—Agrorum.
 AGR. DAND. ADTR. IVD.—Agris dandis adtribuendis
 judicandis.

AGRIP.—Agrippa.

AGRIP. F. AG. N.—Agrippæ filius, Agripæ nepos.

AGT.—Agitur.

A. *vel* AG. V. P.—Agens *vel* agente vicem Prætoris.

A. H.—Alius homo.

A. H. D. M.—Amico *vel* amicus hoc dedit *vel* dedicavit monumentum.

A. I.—A judice.

AID (I *pro* E).—Aedilis.

A. III. M. II.—Annos tres, menses duo.

AIM (I *pro* E).—Aemilia.

A. K.—Ante Kalendas.

AL.—Alumnus. Alimentorum.

A. L.—Animo libens. Alia lex. Auli *vel* Augusti libertus *vel* liberta.

AL. III. L.—Alpinæ tertiæ legionis.

ALA.—Alia.

A. L. A.—Amico *vel* Aram libens animo.

A. L. AE.—Arbitrium litis æstimandæ *vel* liti æstimandum.

ALAE. I. PR. C. R.—Alæ primæ prætoriae civium romanorum.

ALA. LG.—Alia lege.

AL. AST.—Ala Asturum.

AL. AVG.—Ala Augusta.

A. L. E.—Arbitrium litis examinandæ, existimandæ *vel* existimandum.

ALEXANDR. AEGYT.—Alexandria Aegypti.

A. L. F.—Amico libens *vel* animo libenti fecit.

A. L. M. III. D. V.—Annos quinquaginta, menses quatuor, dies quinque.

A. L. P.—Amico libens posuit.

A. L. P. V.—Animam liquit præter votum.

A. L. V. S.—Animo lubens *vel* libens votum solvit.

ALXA.—Alexander.

ALL.—Allector *vel* allectus.

ALLECT.—Allectus.

AM.—Amicus.

AM. B. M.—Amico benè merenti.

AMC. N.—Amicus noster.

A. M. D. H.—Annos, menses, dies, horas.

AMETR.—Amphiteatrum.

A. MIL.—A militiis.

AMIT.—Amiternini.

AM. N.—Amicus noster.

A. MN.—Actione mandati.

AM. P.—Amabilis persona.

M. M. P.—Amico monumentum posuit. Alæ Macedonum primæ.

AMR.—Amator.

AMS.—Amicus.

A. M. SACRIS.—A municipalibus sacris.

AM. S. P.—Amicæ suæ posuit.

A. M. XX.—Ad milliare Vicesimum.

AN.—Auli nepos. Aniensi (*tribu*). Anus. Annus, anno, annorum *vel* annis. Annus.

A.—Antonius. Aut. Ante.

AÑ.—Annos.

A. N.—Ante noctem. Augusti nostri. Auli nepos.

AN. A. V. C.—Anno ab Urbe condita.

AN. C. H. S. E.—Annorum centum hic situs *vel* sita est.

ANG. P.—Angelus percussit.

ANI. *vel* ANIEN.—Aniensis.

ANIM. SIMPL.—Animæ simplicissimæ.

ANM.—Actionem mandat.

AN. M.—Actioni mandati *vel* actionem mandat.

ANN.—Annonæ. Annus, annis *vel* anno.

ANN. FRVM.—Annona frumentaria *vel* Annonæ frumentariæ.

ANN. LXXII.—Annis septuaginta duobus,

ANP.—Anno provinciæ,

AN. P. M. L.—Annorum plus minus quinquaginta.

ANS.—Annos *vel* annis.

ANTSR.—Antestor.

ANT.—Ante *vel* antea. Antonius,

ANT. AVG.—Antonius Augur.

ANTI.—Antiatibus (*Fortunis*).

AÑO. *vel* ANTON.—Antonius.

ANT. T. C.—Ante terminum constitutum.

ANVLA.—Anularis.

AN. V. P. M. II.—Annis vixit plus minus duobus.

AN. XV. PR. H. O. C. S.—Annorum quindecim Prætextatus hostem occidit, civem servavit *vel* hoste occiso, civem servavit.

A. O.—Amico optimo. Alii omnes. Alpha Omega.

A. Ω.—Alpha Omega.

A. O. F. C.—Amico optimo faciendum *vel* faciundum curavit.

AO. P.—Auro puro.

AP.—Appius.

AP.—A populo. Apulum. Apud. Appius *vel* Appia. Aprilis. Apollinaris.

AP.—Apriles.

A. P.—A populo. Amico posuit. Anno provinciæ. Argenti pondo. Argento publico. Antonii Prætoria. Aedilicia potestate *vel* aediliciæ potestatis. Aedilis plebis.

AP., APL. *vel* APR.—Aprilis.

A. P. B. M. F.—Amans pater benemerenti filiæ.

A. P. CLN.—Ad pedes columnæ.

A. P. C. N.—Anno post Christum natum.

AP. CONS.—Apollini conservatori.

AP. F.—Appii filius.

A. P. F.—Auro *vel* argento publico feriundo.

A. P. F. ANT.—Adjutrix pia fidelis Antoniniana (*legio*).

AP. F. AP. N.—Appii filius, Appii nepos.

AP. IVD.—Apud Judæam *vel* judicem.

- A. P. M.—Annorum plus minus.
 AP. N.—Apud nos.
 APOLLIN.—Apollinares.
 APOP.—A populo.
 APOSTOR.—Apostolorum.
 APP.—Appius. Appellat *vel* appellationes.
 APP. CLV.—Appius Claudius.
 APPAREB.—Apparebunt.
 APPARITORIB.—Apparitoribus.
 APPELL.—Appellat.
 APP. E.—Appellatus est.
 APPN.—Appellantur.
 A. P. P. V. F.—Ad populum plebemve ferant.
 A. P. Q.—Aulus *vel* Auli Publii Quinti.
 A. P. Q. AER.—Aedelia potestate Quæstor Aerarii.
 APR.—Aprilis.
 A. P. R.—Aerario populi Romani.
 A. P. R. C.—Anno post Roman conditam.
 A. P. V. C.—Anno post Urbem conditam.
 A. P. XII.—Ad pedes duodecim.
 AQ.—Aquilifer. Aquincum. Aqua.
 AQ., AQA. *vel* AQV. CO.—Aquarius cohortis.
 AQVA. MR.—Aqua Marcia.
 A. QVAESTION. OFF. PRAEF. PRAET.—A quæstionibus
 officialium Præfecti prætorio.
 AQ. E. I.—Aqua et igne.
 A. Q. ER. PR.—Aut qui erunt proximi.
 A. Q. ER. PR. R. L.—Aut qui erunt proximi recte liceat.
 A. Q. I. C.—Anima quiescat in Christo.
 AQP. *vel* AQPR.—A quæstionibus Præfecti.
 AQ. PRAET. VRB.—Aquilifer Prætorii Urbis.
 AQV.—Aquensis.
 AQV. AD. M.—Aquarum ad Miniciam.
 AR. *vel* AR.—Argento.
 A. R.—Anno resurrectionis, A recta. A ripa.

- A. RA. F. F.—A rationibus Fisci Frumentarii.
 A. RA. MIL. FRV.—A rationibus militaris frumenti.
 A. RAT.—A rationibus.
 A. RATIO. VOLVPT.—A rationibus voluptatum.
 ARAVS.—Arausio *vel* arausionis.
 ARBITR.—Arbitratu.
 ARC.—Arcifer. Arcitens *vel* Arcitentus.
 ARCB.—Archibucolus.
 A. R. CEL.—A rationibus celæ.
 ARC. II.—Arcas duas.
 AR. DD.—Aram dedicavit.
 AR. FORINAR.—Ara Forinarum.
 ARG.—Argentum.
 ARG. P.—Argenti pondo.
 ARG. P. V. P. S. P.—Argento pondo quinque pecunia sua posuit.
 ARG. P. X.—Argenti pondo decem.
 ARG. R. V. P. S. P.—Argento rudi quinque pondo sua pecunia.
 ARIM.—Ariminensis.
 A. R. I. M. D.—Anima requiescat in manu Dei.
 A. RION.—A rationibus.
 ARK.—Arcarius.
 ARK. RET. P.—Arcæ retro positæ.
 ARK. STAT.—Arcarius stationis.
 ARK. STAT. SISC.—Arcarius stationis Sisciensis.
 ARM.—Armentarius. Armeniacus. Armilustrum *vel* Armilustria.
 AR. M.—Aram monitos *vel* marmoream.
 ARM. *vel* ARMOR. CV.—Armorum custos.
 ARM. E.—Arma ejus.
 ARM. P.—Arma publica.
 ARM. SIMPLAR.—Armatura simplaris.
 ARN., ARNIEN. *vel* ARNIENS.—Arniensis (*tribus*).
 ARNAT.—Arnates *vel* Arnatium.

- AR. P.—Aram posuit.
 AR. ST.—Ara Saturni.
 AR. VV. D. D.—Aram votivam dono dedit.
 AR. V. V. D. D.—Aram votam volens dedicavit.
 A. S.—A suis. A Senatu. Abest. A solo. Adquisivit sibi.
 ASC.—Asclepiades *vel* Asclepii.
 ASI.—Asia.
 A. S. F.—A solo fecit.
 A. S. F. C.—A solo faciendum curavit.
 A. SIG.—A signis.
 A. S. L.—Animo solvit libens. A signis legionis.
 A. S. LE.—A sua lege.
 ASS.—Assessor.
 A. S. S. —Aram suo sumptu, A sacris seriniis.
 AST.—Astures *vel* Asturum (*ala*).
 AT.—Autem.
 A. T. A.—Adolescentuli testiculos abscidit.
 A. T. *vel* TE.—A tergo.
 A. T. M. D. O.—Aio te mihi dare oportere.
 ATQ.—Atque.
 ATR.—Auctor. Atriensis.
 A. TREB.—Aulus Trebonius.
 A. TR. TR.—Ad turrem Tropæam.
 ATRS.—Auctoritas.
 A. TP.—Anno tempore.
 AT. T.—Habet titulum.
 A. T. V.—Aram testamento vovit. Amici titulo usi.
 AV.—Augusti. Autem. Ave.
 A. V. (*V por Ω*).—Alpha Omega.
 A. V. A. S. P. P.—Aedilis viis annonæ sacris publicè procurandis.
 AVC.—Auctoritas.
 A. V. C.—Ab Urbe condita. Anno urbis conditæ.
 AG. *vel* AVG.—Augur, Augustus, Augusti, Augusta *vel* Augustalis,

- AVG. BAG.—Augusta Bagiennorum.
 AVG. ET. Q. AVG.—Augustalis et Quæstor Augustalium.
 AVG. F.—Augusti filius.
 AVG. FLAM.—Augustalis flamen.
 AVGG.—Augusti (*duo*). Augustorum.
 AVG. G.—Augustalis gratuitus.
 AVGGG.—Augusti (*tres*).
 AVG. II.—Augustali iterum.
 AVG. L.—Augusti libertus.
 AVG. LIB.—Augustæ *vel* Augusti libertus.
 AVGG. NN.—Augusti nostri.
 AVG. N.—Augustus noster.
 AVG. N̄. PROC.—Augusti nostri Procurator.
 AVG. N. V.—Augusti nostri Verna.
 AVG. P.—Augusti puer.
 AVGS.—Augustus.
 AVG. S.—Augusto sacrum.
 AVGVTRIB.—Auguribus.
 AVGVST.—Augustalia *vel* Augustalitas.
 AVGVST. ET. POP.—Augustalis et Populus.
 A. V. I. S. P. A.—Anima vivat in sempiterna pace. Amen.
 A. V. L.—Animo vovit libens. Annos vixit quinquaginta.
 AVR.—Aurelius *vel* Aurelia. Aurum. Augur. Aurariæ *vel*
 aurariarum.
 AVRL.—Aurelius.
 AVSP. S.—Auspicante sacrum.
 AVT. *vel* AVTR.—Auctoritas.
 AVT. PR. R.—Auctor provinciæ romanorum.
 AX. *vel* A. X.—Annis decem.
-

B.

- B.—Benemerenti *vel* benemerentis. Bonus *vel* bona. Balb-
 bius *vel* Balbus. Baccho. Beleno. Brutus. Beatus. Benè.
 Balzius. Badius. Beneficiarius. Bivus *pro* vivus. Bixit
pro vixit. Bir *pro* vir. Berna *pro* verna.
- B. A.—Bona actione *vel* bonam actionem. Bonis auspiciis.
 Bonis avibus. Bixit (*pro* vixit) annis.
- BAET.—Bætica.
- BAL.—Balneator.
- B. A. L.—Bixit (*vixit*) annos quinquaginta.
- B. AN. V. D. XXX.—Vixit annos quinque, dies triginta.
- BALB.—Balbus.
- B. ARA.—Bona aurea.
- BARBAT.—Barbatus.
- BASC.—Basilica.
- B. AV.—Bonis auspiciis. Bonis avibus.
- BB.—Bonorum. Beneficarii.
- B. B.—Benè benè. Bonis bonis.
- BB. FF.—Beneficarii.
- BB. FF. COS.—Beneficarii Consulis.
- B. C.—Bonum concessum.
- B. CA.—Bona caduca.
- B. COS. *vel* CONS.—Beneficiarius Consularis *vel* Consulis.
- B. D.—Bonum datum. Bona Dea.
- B. D. D.—Bonis Diis Deabus.
- B. D. S. M.—Benè de se meritis, merito, merita, meritæ,
vel merenti.
- B. DE. SE. M.—Benè de se merito *vel* meritæ.
- BE.—Beneficium.
- B. E.—Bona ejus.

- B. E. I.—Bona ejus instituta.
 B. EM.—Bonorum emptor.
 BE. ME.—Bonæ memoriæ.
 BEN. *vel* BENEF. *vel* BENEFIC.—Beneficiarius.
 BER.—Berytus.
 BF. *vel* BFC.—Beneficium, beneficiarius *vel* benefecit.
 B. F.—Beneficiarius. Benè fecit. Benè factum. Bonum factum. Bona fide. Bona fortuna. Bona filia *vel* femina.
 B. F. A.—Bona femina *vel* filia.
 B. F. A.—Bona femina alba. Bobus furvis aratro.
 B. F. C.—Bona fide contractum *vel* contractam.
 BF. COS.—Beneficiarius Consularis.
 BF. COS. G. S.—Beneficiarius Consularis Germaniæ Superioris.
 BF. LEG.—Beneficiarius Legati.
 B. F. P.—Bonæ fidei *vel* bona fide possessor.
 BF. PR.—Beneficiarius Prætoris.
 B. FV.—Bona fortuna.
 B. G. POS.—Biga gratis posita.
 B. GR.—Bona gratia.
 B. H.—Bonus homo. Bona hæreditaria. Bonorum hæredes.
 B. H. I.—Bona hic invenies.
 B. H. M.—Benè hic maneat.
 B. HTS.—Bonorum hæreditas.
 B. I.—Bonum judicium. Bona inveniuntur.
 BIBAT.—Bibatis *pro* vivatis.
 BF. COS.—Beneficiarius Consulis.
 B. I. C.—Bibas (vivas) in Christo.
 B. I. I.—Boni judicis judicium.
 BIS.—Biselliarius.
 BIT. VIV.—Bituriges Vivisci.
 BIX.—Bixit *pro* vixit.
 B. L. Bona lex.
 B. LIB.—Bonorum liberi.
 B. M.—Benè merens, merenti, meritus *vel* merito. Benè

maneat, Bonis manibus. Bonæ *vel* beatæ memoriæ. Bona mens *vel* mente. Bovem marem.

BMB. ST. H.—Benè merentibus servatur hic.

B. M. D. S.—Benè merenti *vel* merito de se.

B. M. F.—Benè merito *vel* merenti fecit. Benè meritæ *vel* bonæ memoriæ femina.

B. M. F. C.—Benè merenti faciundum curavit *vel* curaverunt.

B. M. H. E.—Benè merenti hoc erexit. Bona memoria hic est.

B. M. M. P.—Benè merenti monumentum *vel* benè merenti maritus posuit.

B. M. P.—Benè merenti posuit.

B. M. P. C.—Benè merenti poni *vel* ponendum (*sepulcrum*) curavit *vel* curaverunt.

B. M. S. C.—Benè merito sepulcrum condidit.

BMT.—Benemerenti.

B. M. V.—Beatæ Mariæ Virginis.

BN.—Beneventana (*Respublica*).

B. N.—Bona nostra. Bono nomine.

BNF.—Beneficiarius.

BNM.—Benè merenti.

BN. M.—Benè meritæ.

B. N. M. *vel* B. N. M. R.—Benè meritæ *vel* benè merenti.

B. N. MER.—Benè merenti.

B. NN.—Bonis nominibus.

BNV.—Benevolo.

B. O.—Benè optimè. Bono omine. Bona omnia.

BO. E.—Bonorum emptor.

BO. M. *vel* ME.—Bonæ memoriæ.

BON. EVEN.—Bonus eventus.

BOS.—Bostreni *vel* Bostrenorum (*ala*).

BO. V.—Bonorum venditor.

BP.—Beneficiarius Præfecti.

B. P.—Beneficiarius Præfecti. Bono público *vel* bonum

- publicum. Bona paterna. Bona possessio *vel* bonorum possessor.
- B. PC.—Bona pecunia.
- B. P. D.—Bono publico dedit *vel* datum.
- B. PR. PR.—Beneficiarius Præfecti Prætorio.
- B. Q.—Benè quiescas *vel* quiescat. Bona quæsitæ.
- B. Q. I. P.—Benè quiescas in pace.
- BE. Q.—Bene quiescat.
- BR.—Bonorum. Britannia. Britones *vel* Britonum. Bracara.
- B. R.—Bonorum rector.
- BBAC.—Bracara.
- BRI.—Britannici.
- BRIX.—Brixia *vel* Brixiani.
- BRIT.—Britannicus. Britones *vel* Britonum.
- B. RP. *vel* R. P. N.—Bono reipublicæ natus *vel* nato.
- BRT.—Britannicus.
- BRVT.—Brutus.
- BS.—Beneficiarius Subpræfecti.
- B. S.—Benè satisfecit. Bona sua. Boni servi.
- B. S. D.—Basi signum dedit.
- BSPR.—Beneficiarius Subpræfecti.
- B. T.—Bonorum tutor. Beneficiarius Tribuni.
- BTR. *vel* BETR.—Beneficiarius Tribuni.
- B. TRIB.—Beneficiarius Tribuni.
- B. V.—Bonus vir. Bona vestra. Benè vixit, vale *vel* valeat.
- B. V. A.—Benè vixit annis. Boni viri arbitratu.
- BV. *vel* BVC *vel* BVCC.—Buccinator.
- BVC. SI.—Bucranium signavit.
- B. V. S.—Basim voto soluto.
- BVS. V.—Bonus vir.
- B. V. V.—Balnea, Vina, Venus. Benè vale, vale.
- BX. ANOS. *vel* ANVS. (V *pro* O) VII. ME. VI. DI. XVII.
—Bixit (*vixit*) annos septem, menses sex, dies septemdecim.
-

C.

C.—Claudius. Cajus, Caja *vel* Caii. Carissima. Casta. Carus. Civis *vel* cives. Cæsar. Corpus. Cornelius. Camillus. Consul. Consularis. Consulibus. Cereri. Censor. Centum. Centuria. Civitas, civitatis *vel* civitate. Cohors. Causa. Collegium, Clarissimus. Colonia. Caput. Cum. Conjux *vel* conjugii. Condemno. Centurio. Centenarius. Contra. Comitialis (*dies*). Curia. Claritas *vel* claritatem. Christus. Custos. Cedit. Condidit. Curavit.

C̄.—Cum.

Ꝛ.—Caja. Con (*pro* cum). Contra. Contrarium. Centuria. Centurio. Controversia.

7 *vel* >.—Centurio. Centuria.

CA.—Cato. Cassius. Camillus. Causa. Causat.

C. A. Cæsar Augustus *vel* Cæsarea Augusta. Custos armorum. Curam agente.

C. A. A. M.—Colonia Aelia Augusta Mediolanensis *ve* Mercurialis.

C. A. AQ.—Civitas Aurelia Aquensis.

CAB.—Cabellicenses *vel* Cabellicensium.

CA.CAL.—Camillus. Callistus.

CAD.—Cadeni *vel* cadenorum.

C. A. D. A. I.—Cui agri dandi assignandi jus.

CAECIL. NIGR.—Cæcilio Nigro.

CAEL.—Cælestis.

CAEP.—Cæpio.

CAES.—Cæsar.

CAES. A. *vel* AVG.—Cæsar Augustus *vel* Cæsarea Augusta.

CAES. AVG. PON. MAX. COS. V. DICT. PERP.—Cæsar

- Augur *vel* Augustus, Pontifex Maximus, Consul Quintum, Dictator perpetuus.
- CAES. CAES. N.—Cæsar, Cæsar noster.
- CAESS.—Cæsares (*duo*).
- CAESS. AVGG. *vel* CAESSS. AVGGG.—Cæsares Augusti (*duo vel tres*).
- CAESS. T.—Cæsares tres.
- CAESSS.—Cæsares (*tres*).
- C. A. F. MED.—Copia Augusta Felix Mediolanensis.
- CAL. *vel* CAL.—Calendas.
- Q. A. L.—Cajæ *et* Auli Libertus.
- CALAT.—Calator *vel* calatori.
- CALC.—Calceolus *vel* calceolos.
- CAM.—Camillus. Camillia *seu* Camillina (*tribus*).
- CA. M.—Causa mortis. Cajus Marius.
- C. AM.—Causa amabilis.
- CAMIL. *vel* CAMILL.—Camilla *vel* Camillia (*tribus*).
- CAMP.—Campania *vel* Campaniæ. Campidoctor.
- CAMPES.—Campestribus.
- CAN.—Candidatus.
- CANAM.—Canamensis.
- CAND.—Candidatus.
- CAP. *vel* CAPIT.—Capitalis (*triumvir*).
- CAR.—Carmentalia. Carnuntum. Carissimus *vel* carissima. Carpico *vel* Carpicus.
- CARC.—Carcerarius.
- CARISS.—Carissimus.
- CAS.—Castrorum.
- CASS.—Cassius.
- CAST. RIP.—Castri Ripensis.
- CAV.—Cavea.
- C. AVC. PVL.—Cajus Auctius Pulcer.
- C. AVG. TR.—Colonia Augusta Treverorum.
- CAVIT. P.—Curavit publicè.
- CAVS. *vel* CAVSS.—Causa.

- C. B.—Conjux bona. Conjugi bonæ *vel* benemerenti. Colonia Bononia. Cives boni. Cui bono. Commune bonum. Cereri, Baccho.
- C. B. M.—Conjux benè merens.
- C. B. M. F.—Conjugi benè meritæ *vel* merenti fecit.
- CC.—Consules *vel* Consulibus. Circum. Clarissimi. Carissimus *vel* carissima conjux. Cæsares *vel* Cæsarum. Colonia Claudia (*Solona*). Ducenti. Ducenarius. Caii (*duo*). C. C.—Coloni coloniae. Colonia Claudia (*Solona*). Causa conventa, cognita *vel* commissa. Calumniæ causa. Caiis *duobus*. Collegium centonariorum. Conjugi carissimo *vel* carissimæ. Consilium cepit, cessit *vel* cessum. Curator civium. Curiae consulto.
- C. C. A.—Colonia Cæsaraugusta.
- CCC.—Trecenarius.
- C. C. C.—Censa civium capita. Calumniæ cavendæ causa. Cum consilio collocutus. Coire convocari cogi.
- C. C. C. AVG. LVG.—Colonia Claudia Copia Augusta Lugdunum.
- CCCC.—Quadringenarius.
- C. C. C. L. L.—Cajorum (*duorum*) con-liberti.
- C. C. COP. LVGD.—Colonia Claudia Copia Lugdunensis.
- C. C. D.—Curatum consulto Decurionum.
- C. C. G.—Colonus *vel* Colonis Coloniae Genetivæ.
- C. C. G. I. *vel* IVL.—Colonis Coloniae Genetivæ Iulæ.
- C. C. L.—Cajorum (*duorum*) libertus.
- C. CL. R.—Causa clara Regi.
- C. C. M. M.—Collegium Centonariorum Municipii Mevaniolæ.
- C. C. M. R.—Collegium Centonariorum Municipii Ravennatis.
- C. C. M. S.—Collegium Centonariorum Municipii Sassinatis.
- C. C. N.—Cives Castronovani.
- C. CR.—Contrarium contractum.

- C. C. R.—Curator *vel* Censitor civium Romanorum.
- C. C. S.—Curavit cum suis. Curaverunt *vel* curatum communi sumptu. Curaverunt cives Sassinatis.
- CCT.—Contrarium contractum.
- CCVV. *vel* CC. VV.—Clarissimi viri.
- C. C. V. V.—Clarissimi viri. Calator curiatus Virginum Vestalium.
- C. D.—Cajus Drusus. Collegium Decurionum. Communi dividundo. Colonia Dertosa (*voti*). Compos dedicavit. Quadringenta.
- C. D. D.—Creatus Decurionum decreto.
- C. E.—Curavit eregi.
- C. E. C.—Coloni *vel* colonis ejus Coloniae.
- C. E. D.—Convictus esse dicitur.
- CEL.—Celeres.
- CEMENEL.—Cemeneliensis.
- CEN.—Censor. Centum. Centuria *vel* centurio. Centonariorum.
- CNE. A.—Censoris arbitrato.
- CEN. P.—Censor perpetuus.
- CENS.—Censores.
- CENS. ACC. (C *pro* D).—Censitor ad census (*Legatus*). Censibus accipiendis.
- CENSO.—Censorinus.
- CENS. *vel* CNS. P.—Censor perpetuus.
- CENSS.—Censores.
- CENS. PERP. P. P. *vel* P. P. P.—Censor perpetuus patriae.
- CENT.—Centuria, centurio, centurionis *vel* centurionum. Centonarii *vel* centonariorum.
- CENTN.—Centuriones.
- CENT. PRINC.—Centurionis Principis.
- C. EQ.—Civis Equester.
- CER.—Cerealia.
- CEREAL.—Cerealitas.
- CERIOLAR. ARG.—Ceriolaria argentea.

- CERT.—Certia (*tribus*).
- CES.—Censor. Censores.
- CEST.—Cestianus.
- CET. D. D.—Ceteris Diis Deabus.
- C. F.—Carissimus filius. Carissima filia. Clarissima femina.
Caii filius *vel* filia. Conjux *vel* conjugi fecit. Curavit fieri. Concordes fecerunt.
- C. F. B. M. F.—Clarissimæ feminae benè merenti fecit.
- C. F. C.—Clavi figendi causa.
- C. F. C. N.—Caii filius, Caii Nepos.
- C. F. M.—Curavit fieri monumentum.
- C. F. M. N.—Caii filius, Marci Nepos.
- > FRUMENT.—Centurio frumentarius.
- C. G.—Colonia Genetiva *vel* Coloniae Genetivæ.
- C. G. I. *vel* IVL.—Coloniae Genetivæ Iuliae *vel* Colonia Genetiva Iulia.
- C. G. IVL. I. D. P. S. D. M.—Colonia Genetiva Iulia jure dicundo præerit sine dolo malo.
- CH.—Christus. Cohors.
- C. H.—Custos hæredum. Curavit hæres.
- C. H. F.—Cujus hæres fuit.
- C. H. L. S. E.—Corpus hoc loco sepultum est.
- C. H. M.—Consecravit hoc monumentum. Curavit hanc memoriam.
- CHO. *vel* CHOR.—Cohors.
- CI.—Circum. Circiter.
- C. I.—Clarissimus juvenis. Colonia Julia.
- CIB. (*pro* CIV).—Civitas.
- CIC.—Cicero.
- C. I. C.—Cajus Julius Cæsar.
- C. I. EQ.—Colonia Julia Equestris.
- C. II. IN. L. M.—Cubitos duos invenies locum mirabilem.
- C. III. IVE.—Cubitos tres invenies.
- C. II. IV. P.—Cubitos duos invenies plumbum.
- C. I. O. N. B. M. F.—Civium illius omnium nomine bene-

merenti fecit.

C. IP.—Cæsar imperator.

C. I. P. A.—Colonia Julia Pia Arelate.

C. I. P. C.—Clarissimus juvenis patronus Coloniæ.

C. I. P. C. N. M.—Colonia Julia Paterna Claudia *vel*
Constans Narbo Martius.

C. I. P. N. M.—Colonia Julia Paterna Narbo Martius.

CIPP.—Cippus.

C. I. P. S.—Colonia Julia Paterna Subiritana.

CIRC.—Circenses.

CIRCIT.—Circitor.

C. IT.—Causa justi.

CIV.—Civitas.

C. I. V.—Colonia Iulia Valeria *sive* Victoria.

CIVIB. ET. SIGN. MILT. A PARTHIS. REST.—Civibus et
signis militaribus à Parthis restitutis.

C. K. L. C. S. L. F. C.—Conjugi carissimo loco concesso
sibi libenter fieri curavit.

CL.—Classis. Claudialis. Conlibertus. Claudius *vel* Claudia.
Clarus *vel* Clarissimus. Colonia.

C. L. *vel* LIB.—Caji libertus, liberta *vel* libertis. Cajus li-
bertus *vel* Cajæ libertæ.

OL.—Conlibertus *vel* conliberta.

OL. T. *vel* L.—Cajus libertus. Caja liberta *vel* Cajæ libertæ.

CLA.—Claudia. Claudialis.

CLA. CELE.—Claudia Celeia.

CL. *vel* CLA. F.—Clarissima femina *vel* filia.

CLA. FEM.—Clarissimæ feminae.

CL. BR.—Classis Britannica.

CLASS. PR. MIS.—Classis Prætoria Misenensis.

CLAV. *vel* CLAVD.—Claudia. Claudialis.

CL. CEL.—Claudia Celeia.

C. LDBL.—Causa laudabilis.

CLIEN.—Clientium (*Procurator*).

OL. X.—Conlibertæ carissimæ.

- O. T. K.—Caja liberta carissima.
 CL. MAI.—Claudialis major.
 CLOVI.—Clovius.
 C. L. P.—Cum lacrymis posuerunt.
 CL. PR.—Classis Prætoria.
 CL. PR. M. *vel* MIS.—Classis Prætoria Misenensis *vel* Misenatium.
 CL. PR. RAV.—Classis Prætoria Ravennas *vel* Ravennatium.
 CL. QQ.—Claudius Quinquatralis.
 CLSA.—Clarissima.
 CL. VIR.—Clarissimus vir.
 CLV. *vel* CLVST.—Clustumina (*tribus*.)
 CL. V.—Clarissimus vir, clarissimo viro *vel* clarissimi viri.
 CLVV.—Cluvia.
 CLVENT.—Cluentia.
 CM.—Comes.
 C. M.—Civitas Mattiacorum. Cives mali. Causa mortis. Cajus Marius. Cæsar Maximus. Curavit monumentum. Conjux marito. Cessit melioribus.
 C. M. D.—Conjux marito *vel* conjugi maritus dedit.
 C. M. F.—Conjux marito *vel* conjugi maritus fecit. Clarissimæ memoriæ femina. Curavit monumentum fieri.
 CML. XII.—Camelos duodecim.
 C. M. P.—Clarissimæ memoriæ puer.
 C. M. S.—Condidit monumentum sibi.
 C. MT.—Commune multum.
 C. M. T.—Curavit monumentum testamento.
 C. MVN.—Curator municipii.
 C. M. V.—Clarissimæ memoriæ vir *seu* viro. Curavit monumentum vivens.
 CN.—Cnæus, Cnæa *vel* Cnæi. Cnejus.
 C. N.—Caii Nepos. Civis noster. Cæsar noster. Civitas Nemetum.
 CN. ARR.—Cnæus Arrius.

- C. N. EE. C. C.—Credimus non esse causam conventam.
 CN. F. CN. N.—Cnæi filius, Cnæi Nepos.
 CN. F. SEX. N.—Cnæi filius, Sexti Nepos.
 CN. L.—Cnæi libertus.
 CN. LO.—Cnæo Lollio.
 C. N. M. Q.—Cum non minus quam.
 CNS.—Censor.
 CINTO.—Centenario.
 CO.—Codicillarius. Conservatori. Coram. Conjux *vel* Con-
 jugi. Controversia. Cohors *vel* Cohorte.
 CO.—Controversia.
 C. O.—Civitas omnis. Conjugi optimo *vel* optimæ.
 C.^o—Cornibus.
 COACT. A. CONL. ABD. I. E. L. F. E.—Coactus a conle-
 ga abdicavit, in ejus locum factus est.
 C. O. B. Q.—Cum omnibus bonis quiesce *vel* quiescas.
 COD. TR.—Codicillarius Tribuni.
 COER.—Coeravit (*pro* curavit). Coeravere.
 COGN.—Cognita (*re*).
 COH.—Cohors *vel* cohortis. Coheres.
 COH. ∞.—Cohors milliaria.
 COHAERENT.—Cohærentium (*viarum*).
 COH. I. F. D. PED.—Cohors prima fida Damascenorum
 peditata.
 COH. I. PR. P. V.—Cohors prima prætoria, pia, victrix.
 COHORT. PRAET.—Cohortis Prætoriæ.
 COH. I. BR. ∞. EQ.—Cohortis primæ Brittonium milliariæ
 equitatæ.
 COL.—Conjugi.
 COL. K.—Conjugi carissimæ.
 COIV. *vel* COIVG.—Conjugi.
 COL.—Collegium. Collibertis. Collina (*tribus*). Columbaria.
 COL. AA. PATR.—Colonia Augusta Patrensis.
 COL. AP.—Colonia Apulensis.
 COL. AQ.—Colonia Aquincum.

- COL. AVG. NEM.—Colonia Augusta Nemausum.
 COL. C.—Coloniæ Curator. Colonia Claudia (*Virunum.*)
 COL. C. A. F.—Colonia Claudia Augusta Felix.
 COL. C. C. AVG. LVG.—Colonia Claudia Copia Augusta
 Lugdunum.
 COL. CENT.—Collegium Centonariorum.
 COL. DED.—Colonia deducta. Colonis dedit.
 COL. FABR.—Collegium fabrum.
 COL. F. I. A. P.—Colonia Felicitas Julia Augusta Pia.
 COL. H.—Coloniæ hujus.
 COL. HE. F. A.—Colonia Helvetiorum fæderata Abenticum.
 COL. I. APT.—Colonia Julia Apta.
 COL. IVL.—Colonia Julia.
 COL. IVL. AVGVS.—Colonia Julia Augusta.
 COL. IVL. AVG. APOLLINAR. REIOR.—Colonia Julia
 Augusta Apollinarium Rejorum.
 COL. IVL. BER. *vel* COR.—Colonia Julia Berytus *vel* Co-
 rinthus.
 COL. IVL. G.—Colonia Julia Grata.
 COL. I. V. T.—Colonia Julia Victrix Togata.
 COL. L.—Coloniæ Libertus.
 COL. LIB.—Collegium Libertorum.
 COL. MIS.—Colonia Misenensis.
 COL. NAR.—Colonia Narniensis.
 COL. NEM.—Colonia Nemausum.
 COLON.—Colonia, Coloniæ, Coloniā *vel* Colonis.
 COLON. GENET.—Colonis Genetivis.
 COLON. G. I.—Coloniæ Genetivæ Juliæ.
 COLON. IVL.—Colonia Julia *vel* Coloniæ Juliæ.
 COLONOR.—Colonorum.
 COLONVE.—Coloniæve.
 COL. ROM.—Colonia Romula.
 COL. SAV.—Colonia Savaria.
 COL. SCR. Q.—Collinā (*tribu*) Scriba Quæstorius,
 COLL.—Collegium. Collegæ.

COLL. F. *vel* FABR.—Collegium Fabrūm *vel* Fabrorum.

COLLIN.—Collinā.

COLL. SS. *vel* S. S.—Collegium *vel* Collegii supra scriptum *vel* scripti.

COM.—Comes *vel* Comiti. Commanipularis. Comparatum.

CO. M.—Communi matri.

COM. ASIAE.—Communitas Asiæ.

COM. AS. ROM. ET. AVG.—Commune Asiæ, Romæ et Augusto.

COM. DOM.—Comes domesticorum.

COM. HAB. C.—Comitiorum habendorum causa.

COMIT. *vel* COMITIOR.—Comitiorum.

COMM.—Communi. Commodus. Commilitones. Commen-
tariensis.

COMM. CONS.—Communi consensu.

COMMIL.—Commilito.

COM. OB.—Comitia Obdriaca, Obchiaca *vel* Obdurata.

COMP.—Compitalia. Compari.

COMPITAL. LAR. AVG.—Compitalicio Larium Augustorum.

COM. R. P.—Comes rerum privatarum.

COM. S.—Comiti *vel* commilitoni suo.

COM. S. B. M. *vel* MER.—Commilitoni suo benè merenti.

COM. S. L.—Comes sacrū largitionum.

CON.—Conservator. Conlega. Conjux. Congiarium. Consul
vel Consularis. Conlato.

CONC.—Concordialis.

CON. CELL.—Conservus, conservator *vel* contubernalis
cellarius.

CON. CL.—Conlibertæ clarissimæ.

CONCORD. EXERC.—Concordia exercitū.

COND.—Condita.

COND. IVD.—Condemna iudex.

CON.FER. N. P. D.—Conductor ferrariarum Norici Panno-
niæ Daciæ.

- CONI.—Conjugi.
 CONIV.—Conjunxit.
 CONIVG.—Conjugii.
 CONIVG. M.—Conjugi merenti.
 CONIV. OBSEQUENTISS.—Conjugi obsequentissimæ.
 CONL.—Conlega. Conlibertæ. Conlato. Collegium *vel* collegii.
 CONLAC. F.—Con (*pro cum*) lacrymis fecit. Conlacrimantes fecerunt.
 CONLEG.—Collegium Pontificum.
 CONLIB.—Conlibertus *vel* conliberta.
 CONLS.—Conlapsum.
 CON. M.—Conjugi merenti.
 CON. O. S. P.—Conjugi obsequentissimæ *vel* optimæ sepulcrum posuit.
 CON. P. S.—Consularis provinciæ Siciliæ.
 CONS.—Consiliarius. Consualia. Conservus. Consensu. Consul, Consulibus, consularis *vel* consulatu.
 CONS. CAP.—Consularis Campaniæ.
 CONSEN.—Consentivus (*Dûs*).
 CON. SEN. EQ. ORD. P. Q. R.—Consensus Senatus, equestris ordinis, populique romani.
 CONSIST.—Consistorium.
 CONS. S.—Conservatori suo.
 CON. S. S.—Consulibus supra scriptis.
 CONSP.—Constantinopolis.
 CON. SOL D.—Condendo solum dedit.
 CONSVLA.—Consularis.
 CONT. *vel* CONTU.—Contubernalis.
 CONT. ∞ C. R.—Contariorum milliarum civium romanorum.
 CONT. VOT.—Contra votum.
 CONTRIB.—Contribulis.
 CON. V. PRO.—Conjugi viro probo.
 C. O. P.—Comitis ordinis primi.

COR.—Cornelius *vel* Cornelia. Cohors. Corona. Corvinus.

Corinthus. Cornicularius. Corpus.

COR. AVRS.—Coronas aureas.

COR. C. I. P. A.—Corporatus Coloniae Juliae Piae Arelatensis.

COR. CIV.—Corona civica.

CORN. *vel* CORNEL.—Cornelia.

CORON.—Coronam.

CORN. R. F.—Coronæ regis filiae.

COR. T. *vel* CORNICVL. TRIB.—Cornicularius Tribuni.

COR. *vel* CORNIC. PR.—Cornicularius Præfecti.

CORR.—Corrector.

CORR. FLAM.—Corrector Flaminiae.

CORR. MI. ET. AL. SEN. V. S.—Corrector Miniciæ et alimentorum seniorum urbis sacrae.

COR. S. PR.—Cornicularius Subpræfecti.

COR. TR.—Cornicularius Tribuni.

COR. VAL. II.—Coronis vallaribus duabus.

COS.—Cosis (*Oppidum*). Consul, Consules, Consulibus *vel* consularis. Conservus.

COS. III.—Consul tertium *vel* tertio.

COS. DES. *vel* DESIGN.—Consul designatus.

COS. DES. S. D.—Consuli designato salutem dicit.

COS. M. V.—Consularis memoriae vir.

COS. ORD.—Consul ordinarius.

COS. QVAR. *vel* IIII.—Consul quartum *vel* quarto.

COSS.—Consules *vel* Consulibus.

COSS. DES. *vel* DESIG.—Consules designati.

COSS. PRAET. TRIBB. PL. S. P. PL. Q. R.—Consulibus prætoribus tribunis plebis Senatui populo plebique romanæ.

COSS. S. S.—Consules supra scripti.

C. OST.—Colonia Ostiensis.

COS. TER.—Consul tertium *vel* tertio.

COS. VIR.—Consularis vir.

COS. V. P. P.—Consul quintum, pater patriæ.

COT.—Contubernalis.

COX.—Coxa.

C. P.—Clarissima puella. Comprobatum pondus. Cui præest. Coloniae Patriciæ. Civis publicus. Cinerarium posuit. Curavit poni *vel* ponendum. Castra peregrina. Clarissimus puer. Cum præterito.

CPF. *vel* C. P. F.—Claudia Pia Fidelis (*Legio*).

C. PLQVE. SC.—Consulto plebisque scito.

C. P. P.—Conductor portorii Pannonici. Curator pecuniæ publicæ.

C. PR.—Cui præest.

C. P. R. B. (*pro V.*) R.—Comparaverunt.

CPRSS.—Cupressi.

C. P. S.—Centurio pecunia sua.

C. P. S.—Curavit poni sibi.

C. P. S. E.—Curavit pecunia sua *vel* proprio sumptu erigi.

C. P. T.—Curavit poni titulum.

C. Q.—Cum quo *vel* qua.

C. Q. F.—Cum qua fecit.

C. Q. S. S. E.—Causa quæ supra scripta est.

CR.—Crispus. Creticus. Contractum. Contrarius.

C. R.—Civitas Romana. Civis romanus, cives romani *vel* civium romanorum. Curaverunt *vel* curavit refici. Corpus requiescit. Castris Ravennatibus.

CRAS.—Crassus.

C. R. C.—Cujus rei causa.

C. R. C. P.—Cujus rei causa promittis.

CREM.—Cremata.

C. R. EQ. M.—Civium Romanorum equitata miliaria (*Cohors*).

C. R. S.—Christo resurrecto sacrum.

CRVST. ET. SPORT. N. S. X. N.—Crustulum et sportulas nomine suo decem nummos.

CS.—Consiliarius. Consul *vel* consule. Cæsar.

- C. S.—Consulum sententia. Communi sumptu. Cum suis.
 Curavit sibi. Conjugi suo *vel* suæ. Carus suis. Casus sors.
- C. S. E.—Cum suis hæredibus.
3. SC.—Contrascriptor.
- C. S. C. P. T. M.—Cum suis curavit poni titulum monûmenti.
- > SCR.—Contrascriptor.
- C. S. F.—Cum suis fecit. Curavit sibi faciendum. Communi sumptu factum.
- C. S. F. P. N. C.—Consularis sexfascalis provinciæ Numidiæ Constantinianæ.
- C. S. H.—Communi sumptu hæredum. Cum suis hæredibus. Cum semi hora. Concessu suorum hæredum.
- C. S. H. S. S. S. V. T. L.—Communi sepulcro hic siti sunt, sit vobis terra levis.
- C. S. H. S. T. T. L.—Communi sumptu hæredum, sit tibi terra levis.
- C. S. P.—Centum sua pecunia.
- C. S. P. E.—Cum sua pecunia est.
- C. S. S.—Cum suis servis. Curavit sibi *vel* suis sepulcrum.
- C. SVM.—Communi sumptu.
- CT.—Civitas.
- CT9.—Contrarium. Contractus.
- C. T.—Cives Tannenses. Cornicularius *vel* Codicillarius. Tribuni.
- CTR. *vel* COTR.—Cornicularius *vel* Codicillarius Tribuni.
- CTR. M.—Citra murum.
- CTR.—Ceterum.
- CV.—Civitas. Controversia. Curator, curavit *vel* curantibus.
- C. V.—Castris veteribus. Colonia Vienna. Causa virginum. Centum virum *vel* viri. Clarissimus vir *vel* clarissimi viri. Consul quintum. Cajus Valerius. Civium universorum.
- C. V. A.—Cum vixisset annos.
- CVB.—Cubiculum.
- CVI.—Cujus.

- C. V. I. CELSA.—Colonia victrix Julia Celsa.
- C. VIII.—Circenses octavi.
- CVI. PR. Q. ER.—Cui præest Quintus Erucius.
- C. VIR.—Centum viri.
- CVL. *vel* CVLT.—Cultores.
- CVM.—Cumæ.
- CV. MA. F. AN. XV.—Cum marito fuit annos quindecim.
- C. V. M. P.—Contra votum memoriam posuit *vel* memoriam posuerunt. Curavit vivens monumentum poni.
- CVN.—Cuneus.
- CVNC.—Concubina. Conjues (*conjux*).
- C. V. P. V. D. D.—Clarissimus vir præfectus urbi dedicavit *vel* dono dedit. Communi voluntate publicè votum dederunt *vel* dedicarunt.
- CVR.—Curionum. Curia, curiæ *vel* curiarum, Cursor. Cura. Curavit. Curator. Curio. Curulis. Curante.
- CVRĀ.—Curatoris.
- CVR. AED. SAC.—Curatori ædium sacrarum.
- CVR. AG.—Curam agens *vel* agente.
- CVR. AGEN.—Curam agente.
- CVR. ALV.—Curator Alvei.
- CVRAN.—Curandi.
- CVR. ANN.—Curator *vel* curatori annonæ.
- CVR. AQV.—Curator aquarum.
- CVRAT. OP. PVB.—Curatori operum publicorum.
- CVR. COL.—Curator Coloniæ.
- CVR. D. S.—Curavit de suo.
- CVR. ET. SVB. ASC. DED.—Curavit et sub ascia dedicavit.
- CVRIAL.—Curiali.
- CVR. II. FRVM. COMP.—Curator iterum frumenti comparandi.
- CVR. IVV.—Curator juvenum.
- CVR. KAL. *vel* KALEND.—Curator kalendarii.
- CVR. LAVR. LAV.—Curator Laurens Lavinas *vel* Laurentium Lavinatium.

CVR. P. P.—Curator pecuniæ publicæ.

CVR. RESI.—Curator residuorum.

CVR. RP. *vel* R. P.—Curator Reipublicæ.

CVR. R. PIS. ET. FAN.—Curator Reipublicæ Pisauriensium et Fanestrium.

CVR. SAC. PVB. P. R.—Curator sacrorum publicorum populi romani.

CVR. VIAR.—Curator viarum.

C. V. SIR. REG.—Centum Vir Sirinæ regionis.

C. V. T.—Curavit usus titulo.

C. X. IV. ARG.—Cubitos decem invenies argentum.

XXXII.—Centuria vigesima secunda.

C. XX. IV. AVR. M.—Cubitos viginti invenies aurum mirabile.

CYR.—Cyrenaica (*legio*).

D.

D.—De. Dolichenus. Decretum *vel* decreto. Decius. Divus *vel* Diva. Deus *vel* Deo.—Dii. Dies *vel* die. Decuria, Decurio, Decuriones *vel* Decurionum. Devotus *vel* devota. Defunctus. Dominus. Decembris. Domus *vel* domo. Decimus. Decennalis. Depositus *vel* deposita. Depositio. Data. Dignus. Dignitas. Dictator. Duumvir. Dixit. Doctor. Damnat. Dulcis. Donum. Donat. *vel* Donavit. Dedicavit. Dat *vel* dedit. Decessit. Deductus. Dormit. Dicata. Quingenti.

Q.—Diva.

Q.—Depositus *vel* deposita.

D.—Dum.

D.—Dies *vel* die.

DY.—Dedicavit.

D' *vel* D.—Duo.

DAL. DIVIT.—Dalmatarum Divitensium.

D. *vel* D.—Domo.

DA.—Dona.

D. A.—Divo *vel* Dee Augusto. Decessit *vel* defuncta anno.
Dies artificialis.

DAC.—Dacius *vel* Dacia. Daciæ.

D. A. C.—Divus Augustus Cæsar.

D. AE.—Deo æternò.

D. A. M.—Diis Avernis Manibus.

DAL. FORT.—Dalmatarum Fortensium.

DAMAS.—Damascenorum.

D. A. S.—Divo Augusto sacrum.

DAT.—Datico.

DAT. ET. PP.—Data et proposita.

DATHI.—Dathico.

DAT. POP.—Datum populo.

D. AVG.—Divo Augusto.

D. B.—Decius Brutus.

D. BAL.—Decurio Ballistariorum.

D. BD.—De benedicientibus.

D. B. DD.—De bonis dixerunt.

D. B. I.—Diis benè juvantibus.

D. B. M.—Dedit benè merenti. Dulcissimæ benemerenti.

D. BMB.—De benè merentibus.

D. B. Q.—Dulcis benè quiescas.

D. B. S.—De Bonis suis.

D. B. S. F.—De bonis suis fecit.

D. C.—Divus Cæsar. Decurio coloniae *vel* civitatis. Decurionum collegium *vel* consensu.

D. C. A.—Divus Cæsar Augustus.

D. CAES.—Divus Cæsar.

D. C. D.—Decuriones coloniae Dertosæ.

D. C. D. P.—Decuriones coloniae dederunt publico.

D. C. ND. L.—De causa nondum liquet.

D. CP.—Datum Constantinopoli.

DCRM.—Decretum. Decurionum.

D. C. S.—De Consulum, consilii *vel* conscriptorum sententia.

D. C. S. C.—De conscriptorum sententia curarunt.

DCT.—Decretum.

DD.—Domini (*duo*). Devoti. Deinde. Dies. Dii. Dederunt.
Dedicavit *vel* dedicaverunt.

D. D.—Dea Dia. Domus divina. Deo Domestico. Deo dante.
Deo dicavit. Dotis dictio *vel* datio. Diis dantibus *vel*
donantibus. Donum *vel* dono dat, dedit *vel* dicavit.
Donum datum. Dono dedere. Decurionum decreto,
decretis, decretum *vel* decreta. Dedicat, dedicavit, de-
dicaverunt *vel* dedicatum. Dedit Deus. Donavit *vel* de-
dicavit Deo. Diis deabus. Decurio dignissimus. Dare
damnas.

$\overline{D. D.}$ —Donum dat. Decretum Decurionum.

DD'.—Dedimus. Dandam.

D'D'.—Dandas.

DDD.—Domini (*tres*).

D. DD.—Dono dederunt *vel* dedicaverunt. Donavit dedi-
cavit.

$\overline{D. DD.}$ —Damnum dedit.

D. D. D.—Datus decreto Decurionum. Decreto Decuriones
dederunt. Dono Decurio dedit. Dono dedit dicavit.

D. D. D. ADL.—Decreto Decurionum Decurio adlectus.

D. D. DD.—Decreto Decuriones dederunt.

D. D. D. D.—Dignum Deo donum donavit *vel* dicavit.
Dono datum decreto Decurionum.

D. DCB.—Deæ Diae Cereri Bacho.

D. D. CV.—Decurionum decreto curavit.

D. D. FLORENT.—Decreto Decurionum Florentinorum.

D. D. H. C.—Decreto Decurionum hic consecravimus.

D. D. E.—Dare damnas esto.

D. D. D. F.—De dono Dei fecerunt.

D. D. D. S.—Decreto Decurionum datum sibi. Dono dedit
de suo.

D. DI.—Deo dicavit.

D. D. I. L. M.—Dedicavit jessus libens merito.

- D. D. L.—Dono dedit iugens *vel* libens.
- D. D. L. M.—Dono dedit, donavit *vel* dedicavit libero munere *vel* libens merito.
- D. D. M.—Dedicatum Diis manibus. Dono dedit monumentum.
- D. D' M.—Dedimus mercedem.
- D. D. N. C. P. R.—Dedicatum nomine communi Populi Romani.
- DD. NN.—Dominis Nostris (*duobus*).
- DD. NN.—Dominorum nostrorum (*duorum*).
- DDD. NNN.—Domini nostri (*tres*).
- DD. NN. AVGG.—Dominorum nostrorum Augustorum.
- DDD. NNN. FFF.—Domini nostri felices (*tres*). Dominorum nostrorum Flaviorum.
- DDD. NNN. FFF. LLL.—Domini nostri Flavii (*tres*).
- D. D. O.—Diis Deabus omnibus.
- D. D. O. P.—Diis Deabus omnibus posuit.
- D. D. P.—Decreto Decurionum publicè.
- DDPP.—Depositum.
- D. D. P. P.—Decreto Decurionum pecunia publica *vel* permissu Proconsulis *vel* Præsidis.
- D. DQ.—Dedit, donavitque. Diis deabusque.
- D. DQ. S.—Diis deabusque sacrum.
- DD. RELIG.—Divum religio.
- D. D. S.—De Decurionum sententia. Diis sacris *vel* sacrum. Decessit de sæculo.
- D. D. S. M.—Dedit sui *vel* somno monitus.
- Đ. Đ.^s—Duo deserebantur.
- D. D. S. F. C.—De Decurionum sententia faciendum curavit.
- D. D. S. ST. S.—De Decurionum sententia statuendum curavit.
- DDVIT.—Dedicavit.
- DE.—Decius. Devotus. Defunctus. Depositus.
- D' E.—Damnatus est.

DEC.—Decreto. Decius. Decembris. Decurio, Decuria *vel* decurialis. Decem *vel* decimus. Decessit.

DEC. C. A.—Decurio coloniæ Agrippinensis.

DEC. COS. ET. PR.—Decuria consularis et prætoria.

DEC. C. C. COL. AVG. LVG.—Decurio Collegii Centonariorum Coloniae Augustæ Lugdunensis.

DEC. DEC.—Decreto Decurionum. Decem Decani *vel* Decuriones.

DEC. DECI.—Decreto Decurionum.

DEC. DEC. MVN. MAL.—Decreto Decurionum municipii Malacitani.

DEC. DEC. V.—Decurio Decuriæ quintæ.

DEC. EQ. SING. IMP. N.—Decurio Equitum singularium Imperatoris nostri.

DEC. HS. XII. N.—Decurionibus sestertios duodecim numero.

DEC. II. Q. I.—Decurio vis, Quæstor semel.

DE. CONL. SEN.—De conlegarum sententia.

DEC. ORN.—Decurioni ornamentario *vel* Decurionalibus ornamentis.

DECRET.—Decretum.

DEC. S.—Decurionum sententia.

DEC. VIAT.—Decuria viatorum.

DECVR.—Decurionum, Decurionalia *vel* Decurionatus.

DECVR. AVGVST. ET. POP.—Decuriones augustales et Populus.

DECVRIONIB.—Decurionibus.

DED.—Dedicavit.

DE. D.—Deo dicavit *vel* donis.

DE. D. M.—De dolo malo.

D'. EE.—Damnatum esse.

DEF.—Defunctus. Defricator.

DE. HS. XIII. AVG. XII. POP. XI.—Decurionibus sestertios tredecim, Augustalibus duodecim, Populo undecim.

DEIOT.—Dejotariana (*legio*).

- D. E. M.—Dei ejusdem monitu.
- DEN.—Denariis. Denatus.
- DENDR.—Dendrophorus.
- DEO, NEM.—Deo Nemauso.
- DEP.—Depositus.
- DEP. EST. IN. PA.—Depositus est in pace.
- DE. P. S. P.—De pecunia sua posuit.
- DE. PVBL.—De publico.
- DE. QVA. N. D. A. N. MOR.—De qua nullum dolorem accepit nisi mortem.
- D. E. R.—De ea re.
- D. E. R. I. S. C.—De ea re ita Senatus censuit.
- DES.—Designat, designatus *vel* designavit.
- DESIG.—Designatus *vel* designati.
- DE. S. P.—De sua pecunia.
- DESS.—Designatus, designati *vel* designari.
- DE. S. S.—De Senatus sententia.
- DEST.—Destinatus, destinato *vel* destinatio.
- DETI.—Defuncti.
- DEVE. D. O.—Decurionumve decreto oporteat.
- DE. VIC. S.—De Vicanorum sententia.
- DE. VIC. S. PORTIC. F. COER.—De Vicanorum sententia porticum fieri coeraverunt *pro* curaverunt.
- DF.—Defunctus *vel* defuncta.
- D. F.—Decii filius. Dotem *vel* donum fecit. Decimi *vel* divi filius *vel* filia. Det fisco.
- D. F. D. I. P.—Decurionum fide dividenda in publicum *vel* inter plebem. Divisio fiat de ipsius pecunia.
- D. F. D. N.—Decimi filius, Decimi Nepos.
- D. F. HS. C.—Det fisco sestercios centum.
- D. F. M. N.—Decimi filius, Marci Nepos.
- D. F. P.—Decuriones funere publico.
- D. G.—Dedit *vel* donavit gratis, gratias *vel* gratus.
- D. H.—Donavit hæredibus. Dono habuit.
- DI.—Diei.

D. I.—Deæ Isidî. Dianæ invictæ. Diis immortalibus. Dari jussit. Diis inferis.

DIAC.—Diaconos.

DIAL.—Dialis (*flamen*).

DIC. *vel* DICT.—Dictator.

DIC. N. M.—Dicatissimus numini majestatique.

DICT. SEDIT. SEDAN. ET. R. G. C.—Dictator seditionis sedandæ et rei gerundæ causa.

DIEB.—Diebus.

D. I. E. I.—Deo invisibili et immortalî.

DIG. M.—Dignus memoria, morte *vel* militia. Digna mulier.

DIIB.—Diebus.

D. III. ID.—Die quarta idus.

DIL. *vel* DILECTISS.—Dilectissimus.

DIL. S.—Dilectissimus servus.

D. I. M.—Diis inferis manibus, maledictis *vel* malis. Deo invicto Mithræ. Deæ Isidî magnæ.

D. IMM.—Diis immortalibus.

D. I. M. S.—Deo Invicto Mithræ Sacrum.

D. IM. *vel* IMM. S.—Diis immortalibus sacrum.

D. IN.—Deo invicto.

D. INV. M.—Deo invicto Mithræ.

D. I. P.—Dormit, depositus *vel* decessit in pace.

D. IPS.—De ipsis.

DIS.—Disciplinatus.

DIS.—Diebus.

D. I. S.—Diis inferis sacrum.

DISC.—Discens.

DIS. D. Q.—Diis deabusque.

DIS. L.—Diis loci.

DISP. *vel* DISPES.—Dispensator.

DISP. ET. TABVL.—Dispensator et Tabularius.

DIV.—Diva. Divalia.

DIVIT.—Divitenses *vel* Divitensium.

DIVR.—Diurne.

D. IVT. AVR. SND.—Deo invicto Aurelio secundo.

D. K. OCT.—Dedicatum kalendis Octobris.

DL.—Delego.

D. L.—Do, lego *vel* legem. Dat laudes. Donavit locum.
Decimi libertus. Dedit libens, lugens *vel* locum.

D. L. A. P.—Donum libens animo posuit.

D. L. D.—Donum libens dedit.

D. L. D. L. D. D. D.—Dono libens dedit, locus datus de-
creto Decurionum.

D. L. D. P.—Diis locum dedit publicè.

D. L°.—De loco.

D. L. M.—Datus locus monumenti. Dedit libens merito.

D. L. S.—Dedit locum sepulturæ. Diis Laribus sacrum.

DM.—Deum. Dominus.

Δ. M.—Diis manibus.

DM. *vel* D. M.—Dolus malus. Dolum, donum *vel* dubium
malum. Deo magno, Diis magnis *vel* Manibus. Domus
vel dormiunt mortui. Divinæ *vel* dicatum memoriæ. Deæ
(*Deum*) matri. Dedit mœrens. Donavit monumentum.
Divino *vel* Deorum monitu.

D. M. A.—Dolus malus abes *vel* abesto.

D. M. AE.—Deo magno æterno.

D. M. B. D.—De memoria bona dixit.

D. M. E. M. AE.—Diis Manibus *vel* Deo magno et memoriæ
æternæ.

D. M. ET. AET. M. L.—Diis Manibus et æternæ memoriæ
Lucii.

D. M. ET. M.—Diis Manibus et memoriæ.

D. M. F.—Dignè merenti *vel* dulcissimæ memoriæ fecit.

D. M. ID.—(*Mater*) Deum magna Idea.

D. M. FL. R. LCS.—De munere filiæ Regis locus.

D. M. F. V. C.—Dolo malo, fraudisve causa *vel* fraude ut
causa.

D. M. I.—Diis Manibus Inferis.

- D. M. L.—Datus *vel* dicatus memoriae locus.
- D. M. M. I.—Deae magnae matri Isidi *vel* Ideae.
- D. M. MQ. TR.—Diis Manibus Matrique Terrae.
- DMO.—Domino.
- D. M. O.—Domum mitis operans.
- D. M. P.—Diis Manibus *vel* defunctae monumentum posuit.
- DMS.—Dominus.
- D. M. S.—Diis Manibus *vel* Deo maximo sacrum.
- D. M. SQ. C. P.—Die mala sequiturque cras pejus.
- D. M. V.—Diis Manibus votum.
- D. M. V. F.—Diis Manibus universis *vel* votum, vivens *aut* vivus fecit.
- DN.—Dominus.
- D. N.—Dominus noster. Domino *vel* Deo nostro. Decimi Ne-
pos.
- DNA.—Domina.
- DNE.—Domine.
- DNI.—Domini.
- DNM.—Dominum.
- D. N. M. E.—Dedicatissimus *vel* devotus Numini Majesta-
tique ejus *vel* eorum.
- D. N. M. Q.—Devotus Numini Majestatique.
- D. N. M. Q. E.—Devotus Numini Majestatique ejus.
- D. N. M. S.—Deae Nortiae Magnae Sanctae.
- DNN.—Domini.
- DNO.—Domino.
- DO.—Deo. Donatus, donaverunt *vel* donum.
- DO.—Domino *vel* Deo.
- D. O.—Dare oporteat. Deo optimo. Diis omnibus *vel* op-
timis.
- D. O.—Donatio.
- DOL.—Dolcissimus *pro* dulcissimus. Dolichenus (*Juppiter*).
- DOM.—Domitius.
- DOM.—Dominus.
- D. O. M.—Deo optimo maximo.

DOM. *vel* DOMIT. COS. XIII. LVD. SAE. F. C.—Domitianus Consul XIII ludos sæculares faciendum curavit.

D. O. M. D.—Deo optimo maximo Domestico.

DOMIC. COS. XIII. LVD. SACR. *vel* SAEC. F. C.—Domitius Consul decimum tertium ludos sacros *vel* sæculares faciendos curavit.

DOMINOR.—Dominorum.

DOMIT.—Domitius.

D. O. M. S.—Deo optimo maximo *vel* Diis omnibus Manibus sacrum.

D. O. P.—Domo Ostiæ Portu.

DON. DON.—Donis donatus.

D. O. S.—Deo optimo *vel* Diis omnibus sacrum.

DOS. CS. E. CCL. PE. AVG.—Duos cubitos est conclusa pecunia Augusti.

DOT.—Dotem.

DO. TRIN.—Divo Trajano.

DO. VAL.—Divo Valerio.

DP.—Depositio, depositus *vel* deposita.

D. P.—Dignus populo. Diis Publicis.—Deo perpetuo. Divus Pius. Diis Penatibus, Paternis *vel* Patriis. Dotem petit. Dedit *vel* datum publicè. De pecunia, peculio *vel* proprio. Donum posuit. Devota persona.

D. PAG. S.—De Pagi sententia.

D. P. D. M.—Diti patri Diis Manibus *vel* Deo magno.

D. PEC. R.—De pecuniis repetundis.

D. PF.—De Præfecto.

D. P. F.—Domitia Publī filia. Denunciandi potestatem fecit.

D. P. M. V.—Dies plus minus quinque.

DPO.—Deposito.

D. P. ORT.—De parte Orientis.

D. PP.—Deo perpetuo *vel* Diis perpetuis. Data publicata *vel* proposita. De Puppina-pella.

D. P. P.—De pecunia propria *vel* publica.

D. P. P. D. D.—De propria pecunia dedicarunt *vel* dedicaverunt. De pecunia publica dono dedit.

D. PR. O.—De parte Occidentis.

DPS.—Depositus.

D. PS.—De Principibus. De pauperibus.

D. P. S.—Deo posuit sibi. De pecunia sua. Diis Penatibus, perpetuis *vel* piis sacrum. Dedit proprio sumptu.

D. P. S. D.—De pecunia sua dedit *vel* dedicavit.

D. P. S. D. L. D. P.—De pecunia sua dedicavit, locus datus publicè. Deo posuit sibi, Diis locum dedit publicè.

D. P. S. OB.—De pecunia sua obiit.

D. P. S. T. L.—Dicito præteriens: sit terra levis. De pecunia sua testamento legata.

DPT.—Depositus. Depositio.

D. Q.—Diis Quirinalibus *vel* Diisque.

D. Q. L. S. T. T. L.—Dicite qui legitis: sit tibi terra levis.

D. Q. R.—De qua re.

D. Q. S.—De quo supra. Dies qui supra *vel* die quo supra.

DR.—Drusus.

D. RM.—De Roma.

D. R. N.—Deus respice nos.

D. R. P. M. R.—Det Rei Publicæ municipii Ravennatis.

DR. S.—Dare spopondit.

D. RS.—De Regibus.

D. R. S.—Dianæ *vel* Deæ reginæ sacrum. De reditu suo *vel* de redditibus suis.

D. S.—Data subscripta, Deo sancto *vel* sacrum. De suo. De sapientibus. Dei Solis.

DAS.—Deus.

D. S. B. M.—De se benè merito.

D. S. D.—De suo dedit, dant *vel* dedicavit. De sententia Decurionum.

D. S. DD.—De suo dedicaverunt.

D. S. D. D.—De suo donum dedit *vel* dederunt.

D. EX. V. P.—De suo ex voto posuerunt.

- D. S. F.—De suo fecit.
- D. S. F. C.—De suo faciendum curavit.
- D. S. F. C. H. S. E.—De suo faciendum curavit, hic situs est.
- D. S. I.—Diis Stigiis Inferis. Diis sacrum Inferis. De sua impensa.
- D. S. I. A.—Dei solius invicti alteri.
- D. S. I. F.—De sua impensa fecit.
- D. S. I. M.—Deo soli invicto Mithræ.
- D. S. I. P. C.—De sua impensa poni *vel* ponendum curavit.
- D. S. I. S. L. M.—De sua impensa solvit libens merito.
- D. S. P.—De suo posuit. De sua pecunia.
- D. S. P. F. C.—De sua pecunia faciendum curavit.
- D. S. P. P.—De sua pecunia posuit.
- D. S. P. V. I. S. L. M.—De sua pecunia votum jure solvit libens merito.
- D. S. S.—De suo sumptu.
- D. T.—Dumtaxat.
- DV.—Divis.
- D. V.—Duumvir. Dies quintus. Dedit vivens. Diis volentibus. Donec vixit. Devotus vir, Vestæ *vel* vester.
- D. V. A. S. P. P.—Duumvir viis annonæ sacris publicè procurandis.
- DVC.—Ducenarius.
- DVC. DVC.—Duce ducenario. Ducum ductore *vel* Ductio. Ductorum ductor.
- DVCENAR. TRIB.—Ducenario Tribuno.
- DVE. D.—Decurionumve decretum.
- D. V. I. D.—Duumvir juri dicundo.
- DVL.—Dulcis *vel* dulcissimus.
- DVM.—Dumia.
- DVP. *vel* DVPL.—Duplarius *vel* duplicarius.
- DVPLAR. DIVR. STIPEN. XII.—Duplari diurnorum stipendiorum duodecim.
- DVPL. CL. P. MISEN.—Duplarius classis prætoris Misenatis.

DVPL. N. EXPLOR.—Duplarii numerus exploratorum.

DVP. SVB. P. C.—Duplaris sub Præfecto classis.

DV. S.—Duo servantur.

D. VS.—De Virginibus. De virtutibus.

D. V. S.—Diis universis sacrum. Dedit vivens sibi. Divino voto suscepto.

D. V. V. A. S. P. P.—Duumvir viis annonæ sacris publicè procurandis.

DVVMV.—Duumviratus *vel* Duumvir.

D. VIII.—Diebus novem.

E.

E.—Ejus, ei, eorum *vel* eis. Est *vel* esto. Emeritus. Enim. Emmanuel. Ergo. Erexit. Esse. Evocatus. Et. Ex. Exactor.

$\overline{\text{E}}$.—Est.

E⁹.—Ejus.

E. A.—Eques Augusti.

E. AE.—Ejus ætas.

E. B.—Ejus bona.

E. C.—Ejus causa. Erigi curavit.

$\overline{\text{ECC}}$.—Etiam.

E. CVR.—Erigi curavit.

ED.—Edicto.

E. D.—Ejus domus *vel* dominus.

EDV. P. D.—Eduium populo dedit.

EE.—Esse.

E. E.—Ejus ætas. Ex edicto.

EE. M. F. I.—Esse magis fieri jussit.

EE. M. PO.—Esse magis potest.

EE. N. P.—Esse non potest.

EE. QQ. RR.—Equites Romani (*duo*).

E. EV.—Ex evocato.

E. F.—Ejus filius. Erigi fecit. Egregia femina.

- E. FIL.—Ejus filius.
 EG.—Ego. Æger. Egregius. Egrot. Erga.
 EG. S. B. M. F.—Erga se benè merenti fecit.
 E. H.—Ejus hæres.
 E. HC. ABC. P.—Est hic abscondita pecunia.
 E. H. E.—Et hæres est. Ex hæres esto.
 E. H. L.—Ex hac lege.
 E. H. L. N. R.—Ejus *vel* eorum hac lege nihil rogatur.
 E. H. T. N. N. S.—Extraneus hæres tumultum nunc non sequitur. Exterum hæredem titulus noster non sequitur.
 EID.(EI *pro* I).—Idus *vel* idibus.
 EID. MART.—Idus Martias.
 EID. MR.—Idus Martiæ.
 EIM.—Ejusmodi.
 E. I. M. C. V.—Ex jure manu consertum vocavit *vel* vocare.
 EI. M., E9. M. *vel* EIMO.—Ejusmodi.
 E. L.—Edita lex. Ea lege. Ejus locus.
 EM.—Emeritus. Ejusmodi. Emit.
 E. M.—Elegit *vel* erexit monumentum. Ejus mater. Egregiæ memoriæ *vel* mulieri.
 EM. B.—Emeritus beneficiarius.
 E. M. D.—Ejus memoria dixit.
 E. M. D. S. P. E. *vel* F.—E monitu de sua pecunia erexit *vel* fecit.
 EMER.—Emeritus.
 EMP.—Emptor *vel* Empta. Emporium.
 EM. V.—Eminentissimus vir *vel* eminentissimo viro.
 E. M. V.—Egregiæ memoriæ vir *vel* viro.
 EM. VR.—Eminenti viro.
 EN.—Enim. Endotercisus (*intercisis dies*).
 E. N.—Etiam nunc. Est noster.
 EOR.—Eorum.
 EP. *vel* EPI.—Epitaphium. Epistola. Epidius.
 E, P.—Equo publico. E precio.

EPC.—Episcopus.

EPI. *vel* EPSCPI.—Episcopi.

EP. M.—Epistolam misit.

E. PP.—Et pręparat.

E. P. RE.—E publicis regionum.

EPS. *vel* EPS.—Episcopus.

EPVL. INDICT.—Epulum indictum.

EPVS.—Episcopus.

EQ.—Eques. Equiria. Equitum. Equestris. Equitata.

EQ. AVG. N.—Eques Augusti nostri.

EQ. C. R.—Equitata civium Romanorum (*Cohors*).

EQ. IIIPL.—Equiti Triplari.

EQ. M.—Equitum magister. Equitata miliaria (*Cohors*).

EQ. MEM. VIR.—Equestris memorię vir.

EQ. M. P.—Equum meruit publicum.

EQ. M. SP. POM.—Equitum magister Spurius Pompejanus.

EQ. O.—Equester ordo.

EQ. OR.—Equestris ordinis.

EQ. P. *vel* PVB.—Eques *vel* equus publicus. Equo publico.

EQ. R.—Eques Romanus *vel* equiti Romano.

EQ. R. E. P.—Eques Romanus, equo publico.

EQ. ROM.—Eques Romanus.

EQ. S.—Eques singularis.

EQ. S. D. D. N. N.—Eques singularis dominorum nostrorum.

EQ. SING.—Eques singularis *vel* singularius.

E. Q. S. S.—E quęstionibus supra scriptis.

ER.—Erit *vel* erunt. Erogatur. Eredit.

E. R.—Ea res *vel* re. Eam rem.

E. R. A.—Ea res agitur *vel* agetur.

E. R. C.—Ea res consuletur.

E. R. E. V.—E Republica esse videbitur.

ERG.—Ergo.

- ER. LEG.—Erogatori Legionis.
 ERP.—Eripiet.
 ER. P.—Erit paratus.
 E. R. P.—E re publica.
 E. S.—E suo.
 E. S. C. R. C.—E Senatus consulto reficiendum curavit.
 E. S. ET. LIB. M. E.—Et sibi et libertis monumentum
 erexit.
 E. S. F. S. F. L. I. PQVE. E.—Eos sine fraude sua face-
 re liceto, jus potestasque esto.
 ESQ. *vel* ESQVIL.—Esquilina (*tribus*).
 E. S. R.—Exemplum sacri rescripti.
 E. S. S. PQ. R.—Ex sententia Senatus populi que romani.
 ESS. VDD. M. R.—Esse vendendum monumentum Regis.
 E.—Et.
 E. T.—Etiam.
 ESS. *vel* ESSE.—Essedarius.
 E. T.—Ex testamento.
 ET. D. P. M. V.—Et dies plus minus quinque.
 E. T. F. I. S.—Ex testamento fieri jussit sibi.
 ET. L. L. P. Q. E.—Et libertis libertabus posterisque
 eorum.
 ETMS.—Et matribus.
 ET. NC.—Etiam nunc.
 ET. Q. D. D.—Et quibus donavi, donavero.
 ET. R.—Et reliqua.
 ET. S. A. D.—Et sub ascia dedicavit.
 ET. S. ET. S. LIB. L. P. Q. E.—Et sibi et suis libertis li-
 bertabus posterisque eorum.
 ET. S. L.—Et suis liberis.
 ET. S. F. C.—Et sibi faciendum curavit.
 EV.—Evocatio *vel* evocato.
 E. V.—Egregius vir *vel* egregio viro. Ex voto.
 EVG.—Evangelistæ.
 E. VIV. DISC.—E vivis discessit.

E. V. L. M. P.—Ex voto libens merito posuit.

E. V. L. S.—Ejus votum libenter solverunt. Ei votum libens solvit.

EVM. H. L. N. R.—Eorum hac lege nihil rogatur.

EVOC.—Evocatus.

EVOC. AVG.—Evocatus Augusti.

EVOC. B.—Evocatus beneficiarius.

EVR.—Europa.

E. V. S.—Ex voto suscepto.

EX.—Exigitur.

EX. A. C.—Ex ære collato.

EXACT. TRIB. CIVIT. GALL.—Exactor tributorum civitatum Galliæ.

EX. A. D. C. A.—Ex auctoritate divi Cæsaris Augusti.

EX. A. D. K.—Ex ante diem kalendas.

EX. A. D. V. K. DEC.—Ex ante diem quintum kalendas decembris.

EX. A. P.—Ex argento publico.

EX. A. Q. I. R. P. V.—Ex auctoritate Quinti Junii Rustici Prætoris Urbani.

EXAR.—Exarchus.

EX. ARG. R. V. P. S. P.—Ex argento rudi quinque pondos sua pecunia.

EXAR. NVM. DAL. DIVIT.—Exarchi numeri Dalmatorum Divitensium.

EX. AVC. Q. IVN. RVS. PR. VR.—Ex auctoritate Quinti Junii Rustici Prætoris Urbani.

EX. BF. COS.—Ex beneficiario *vel* beneficiariis Consulibus.

EX. B. S.—Ex bonis suis.

EXC.—Exceptus.

EX. C.—Ex consuetudine.

EX. C. C.—Ex civitatis, coloniarum *vel* communi consensu.

EX. CCC.—Ex trecentario.

EX CODICIL. F. I.—Ex codicillis fieri jussit.

- EX. COM. DOM.—Ex comite domesticorum.
- EX. CONSENSV. PR.—Ex consensu Provinciæ.
- EXC. T. *vel* TR.—Exceptor Tribuni.
- EXCVR.—Excursio.
- EX. D.—Ex decreto. Ex domo. Ex dono. Ex decuria.
- EX. D. A. *vel* DO. AVG.—Ex dono *vel* domo Augusti.
- EX. D. D.—Ex decreto Decurionum.
- EX. D. D. P. P. F. C.—Ex decreto Decurionum pecunia publica faciendum curavit.
- EX. DE.—Exuvias deposuit.
- EX. DEC. DEC. MVN. MAL.—Ex decreto Decurionum Municipii Malacensis.
- EX. DEC. ORD.—Ex decreto Ordinis.
- EX. D. V. S. L. M. D. P.—Ex decreto votum solvit libens merito datum publicè.
- EX. E.—Exhæres esto.
- EX. EA. P. Q. I. S. AD. AER. D. E.—Ex ea pecunia, quæ jussu Senatus ad ærarium delata est.
- EXEMPL. DECR. Q. F.—Exemplum Decreti quondam facti *vel* quod factum.
- EXERCIT.—Exercitum.
- EXERCITA. N.—Exercitati numeri.
- EX. F., FI. *vel* FIG.—Ex Figlina *vel* Figlinis.
- EX. GER. I.—Ex Germania inferiori.
- EX. H. L. N. R.—Ex hac lege nihil rogatur.
- EX. HX. N. C̄C̄. L. D. XL.—Ex sestertiorum nummorum ducentis quinquaginta millibus quingentis quadraginta.
- EX. I. Q.—Ex jure Quiritum.
- EX. IVG. X.—Ex jugero decimo.
- EX. M. D.—Ex monitu *vel* motu dedit.
- EX. NAVP.—Ex Naophylace.
- EX. NVM. FRVM. LEG.—Ex numero frumentariorum Legionis.
- EX. ORAC.—Ex Oraculo.
- EX. ORD. ARVS.—Ex ordine Aruspicum *vel* Aruspicari.

- EXP. GLO. R.—Exspectans gloriam resurrectionis.
- EX. P. P.—Ex pecunia publica.
- EX. PP. CL.—Ex patribus clarissimis.
- EX. P. P. D.—Ex pecunia publica dedicaverunt.
- EX. P. P. F. C.—Ex pecunia publica faciendum curavit.
- EX. P. P. O.—Ex Præfecto prætorio Orientis.
- EX. P. P. RE.—Ex Præfecto privatarum remunerationum.
- EX. P. PRET.—Ex Præfecto prætorio.
- EX. PR.—Exceptor Præfecti.
- EX. PR. VRB.—Ex Præfecto Urbis.
- EX. P. V.—Ex Præfecto Urbi.
- EXQ.—Exquilina (*tribus*).
- EX. R.—Exactis Regibus.
- EX. S.—Ex suo.
- EX. S. C.—Ex Senatus consulto.
- EX. S. C. P.—Ex Senatus consulto posuit. Ex suo curavit ponendum.
- EX. S. C. TERMIN.—Ex Senatus consulto terminaverunt.
- EX. S. D.—Ex Senatus decreto. Ex suo dedit.
- EX. SIG.—Ex signifero.
- EX. S. N. CC. S. P. F. DD.—Ex sestertiis nummum *vel* numero ducentis sua pecunia fecerunt decreto Decurionum.
- EX. ST. A.—Ex stipe annua.
- EXT.—Exterum.
- EX. T. *vel* TEST.—Ex testamento.
- EX. T. F. I.—Ex testamento fieri jussit.
- EX. TM.—Ex testamento.
- EX. TT. SS. HH.—Ex testamentis supra scriptorum hæredum.
- EX. V.—Ex quinta. Ex voto. Ex visu.
- EX. V. DEC.—Ex quinque decuriis (*judicum*).
- EX. VIK.—Ex vikario.
- EX. V. P.—Ex voto posuit.
- EX. V. S. F.—Ex voto suscepto fecerunt.

F.

- F.—Flavius *vel* Flavia. Fabri *vel* Fabrûm. Fabricavit. Faustum. Familia. Fastus (*dies*). Femina. Februarius *vel* februarium. Felix, felicitas *vel* feliciter. Fecit, fit, fiat, fiunt, fieri, faciundum, faciendum, factus *vel* factum. Figlina. Fides. Finis. Figura. Fidelis (*legio*). Fixit *pro* vixit. Filius *vel* filia. Flamen. Fortuna. Frater. Frons *vel* fronte. Fulvius. Fundus *vel* fundum. Functus. Fuit.
- FI.—Filia.
- FI.—Filia. Vixit (FI *pro* V).
- FA.—(*Colonia*) Fœderata Aventicum.
- FAB.—Fabius *vel* Fabia. Fabrorum.
- FABR.—Fabrum *vel* fabrorum.
- FAC.—Facti. Faciebat.
- FAC. C.—Faciundum curavit.
- FACIV.—Faciundum.
- FAC. COER.—Faciundum coerabit.
- FACT.—Factiones. Factus.
- FAE.—Familiæ.
- FAL.—Falerina (*tribus*).
- FALC.—Falcidia (*lex*).
- FAM.—Familia *vel* familiaris.
- FAM. GLAD.—Familia gladiatoria.
- FAN.—Fanestris.
- F. AN. XIV.—Filie annorum quatuordecim.
- FAS.—Fastigium.
- FAT.—Fatalibus.
- FBC.—Fabricatio.
- F. C.—Filio carissimo *vel* filie carissimæ. Felix constans (*legio* VI *Ferrata*). Fideicommissum. Fiducie causa. Fecit conjux. Fraudare creditores. Fraudandi *vel* fraude creditoris.

Facere, faciendum *vel* faciundum curavit *vel* curaverunt.

FC.—Fecerunt.

F. C. IDQ. P.—Faciundum curaverunt, iidemque probaverunt.

F. C. *vel* CL. VAL.—Forum Claudii Vallensium.

F. C. M.—Fide cogita memor.

F. C. R.—Faciundum curaverunt.

F. D.—Fides data. Fecit Deus. Flamen dialis. Frumento dando.

FD. AG.—Fundum agri.

F. DE. S. S. C.—Faciendum de Senatus sententia curavit.

F. D. M.—Fecit Diis Manibus.

F. D. N. IMP.—Filius domini nostri Imperatoris.

FE.—Februarius. Fermè. Fecit.

F. E.—Factum est. Fides *vel* filius ejus. Fecit erigi.

FEB. *vel* FEBR.—Februarius *vel* februarii.

FEBRV̄., FEBRVAR. *vel* FEBVS.—Februarias.

FEC.—Fecit *vel* fecerunt. Fecialis.

FECER.—Fecerunt.

F. E. D.—Factum esse dicitur.

ÆEL.—Velina.

FELC.—Felici *vel* feliciter.

FEL. P. R.—Felicitas populi romani.

FEM.—Femina.

FE. OLL.—Fecit ollam.

F. EQVOR. PROB.—Feriæ equorum probandorum.

FER. *vel* FERAL.—Feralia.

FER. LAT.—Feriæ latinæ.

FER. LAT. C.—Feriorum latinarum causa.

FER. NEP.—Feriæ Neptuni.

F. E. S.—Fecit et sacravit. Fecit et suis.

FF.—Filii (*duo*). Filius *vel* filii familias. Fratres. Flando feriundo. Fecerunt. Felices. Felicissimus. Fabricaverunt. Fundaverunt.

- F. F.—Flavia Felix (*legio*). Furtum *vel* fieri fecit. Fece-
runt, fundaverunt *vel* fabricaverunt. Fabre factum *vel*
fabre factura. Fabricari fecerunt. Fidem *vel* Flavius fe-
cit. Flando feriundo *vel* ferendo. Fidem facit. Filius fa-
milias. Filia fecit. Fratris *vel* Fausti filius. Felicissimus
fortissimus. Fisci Frumentarii.
- F. FA.—Filius familias *vel* familiæ.
- F. F. O. L.—Fecerunt Cajæ libertis *vel* fieri fecit Cajæ li-
bertus. Filiorum (*duorum*) Cajæ liberti.
- F. F. E.—Fiat fides ejus.
- F. F. F.—Flavii *vel* Flavius filius fecit. Fortior fortuna fa-
to *vel* fortius fortuna fatum. Ferro, flamma, fame. Flan-
do, faciendo, feriundo. Flavium (*trium*).
- F. FL.—Fratris filius.
- FF. LL.—Flavii (*duo*).
- FFF. LLL.—Flavii (*tres*).
- FF. PP. FF.—Fortissimi Piissimi Felicissimi.
- F. F. Q.—Filiis filiabusque.
- F. H.—Filius *vel* fecit hæres. Femina honesta. Fecerunt
hoc.
- F. HC.—Familiæ heriscundæ.
- F. H. F.—Fieri hæres fecit *vel* hæredes fecerunt.
- F. H. IN.—Fortunam hic invenies.
- FI.—Filius. Fidelis. Figlina.
- F. I.—Fide jussor. Fieri jussit *vel* instituit.
- F. I. A.—Felicitas Julia Augusta.
- F. I. A. P.—Felicitas Julia Augusta Pia (*Barcino*). Felix
Julia Augusta Pia.
- FIA. R.—Filia regis.
- FI. B.—Fide bona.
- FI. C.—Fiduciæ causa.
- FID.—Fides.
- FID. M.—Fides militum.
- F. I. D. P. S.—Fieri jussit de pecunia sua.
- FID. R.—Fiducines romani.

FIG.—Figlina *vel* figulina.

FI. I.—Fidejussores.

FIL.—Filius.

FI. LS. LIBVSQVE.—Filiis libertis libertabusque.

FIN.—Fines.

FIN. COL.—Fines coloniæ.

FIN. POMER. TERMIN.—Fines pomerii terminarunt.

FIX.—Vixit (F *pro* V).

FIX. ANN. XXX. II.—Vixit annos triginta duo.

F. K.—Filius Karissimus. Filia Karissima.

FL.—Flamen. Filius *vel* filia. Flavius *vel* Flavia. Flaminus *vel* Flaminia.

FL.—Flavii.

F. L.—Fecit locum. Favete linguis. Feminae lectissimæ.

FLA.—Flabro.

FLAE.—Filiæ.

FLCA.—Falcidia (*lex*).

FLACC.—Flaccus.

FLA. FIRM.—Flavia Firma (*legio*).

FLAM.—Flaminius. Flamen.

FLAM. DIVOR.—Flamen Divorum.

FLAM. LIG.—Flamen Liguralis.

FLAM. P. H. C.—Flamini provinciæ Hispaniæ Citerioris.

FLAV.—Flavius.

FL. DIAL.—Flamen Dialis.

FL. DIVI.—Flamen Divi.

FL. DIVI. TIT.—Flamen divi Titi.

FL. FEL.—Flavia felix (*legio*).

FL. F. FL. N.—Flavii filius, Flavii nepos.

F. LIB. ET. PEC.—Fiscus libertatis et peculiorum.

F. L. L. P. S.—Fecit libentissimè pecunia sua.

FL. MART.—Flamen Martialis.

FLO *vel* FLOR.—Floralia.

FL. P. *vel* PP.—Flamen perpetuus.

F. L. P.—Fusus loco publico.

- F. M.—Fati munus. Fieri mandavit. Fecit mœrens, merenti, monumentum *vel* memoriam.
- F. MART. CAR. MONET.—Feriæ martis carnæ monetæ.
- F. M. I.—Fieri monumentum jussit. Fati munus impleat *vel* implevit.
- FN.—Flamen.
- F. N.—Fides nostra.
- FN. AGR.—Fines agrorum.
- F. N. C.—Fidei nostræ commissit *vel* commissum.
- F. O.—Fratrī optimo.
- FONT.—Fontinalia.
- FOR.—Foris *vel* foras. Forma. Forum. Fortuna *vel* fortunata. Fortè *vel* fortis.
- FOR. C. *vel* CL. VAL.—Forum Claudii Vallensium.
- FOR. COR.—Forum Cornelii.
- FORD.—Fordicidia.
- FOR. L.—Forum Livium.
- FORODR.—Forodruentini.
- FOR. RED.—Fortunæ reduci.
- FOR. RE. EX. S. C.—Fortunæ reduci ex Senatus consulto.
- FORT.—Fortenses.
- FORT. HORR.—Fortuna horreorum.
- F. P.—Fortunæ publicæ. Frumentum publicum. Forum piscarium *vel* pistorium. Fastus primo. Forma publica. Fas Prætori. Feriæ publicæ. Fidei promissor. Filius patri *vel* filio pater. Filius posuit. Filia potuerunt. Fecit patri *vel* publicè.
- F. P. A. D. X. T. CXL. IV. K. C.—Frumentum publicum accipit die decima titulo centesimo quadragesimo quarto kalendarii capite.
- F. P. D. D. L. M.—Fortunæ publicæ dederunt libentes merito.
- F. P. F.—Filio *vel* filia poni fecit.
- F. P. M. F.—Filii pientissimi merenti fecerunt.
- F. PP. R.—Forum populi romani.

F. P. PR.—Fortuna primigenia Prænestina.

F. P. R. C. G. I.—Filio populi romani Coloniae Genetivæ Iuliæ.

FR.—Fronte. Fortis. Frumentarius. Frater *vel* fratris. Forum. Foris *vel* foras.

F. R.—Finium regundorum *vel* finibus regundis.

FR. ANT.—Fretensis Antoniniana (*legio*).

FR. C. L.—Frauditionis causa latura.

FR. COR.—Forum Cornelii.

FR. D.—Frumenti dandi *vel* frumento dando.

FR. F.—Fratris filius.

FR. I.—Forum Julium *vel* Julii.

FR. KA.—Fratres karissimi.

FR. L.—Forum Livium *vel* Livii.

FRMS.—Fortissimus.

FR. POM.—Forum Pompilii *vel* Pomponii.

FR. PVBL.—Frumentum publicum.

FRS.—Fortis. Fratres.

FR. S.—Forum Sempronii *vel* Sempronianum.

FRT.—Forsitan.

FRV.—Frumentum.

FRVM.—Frumentarius.

FRVM. COMPAR.—Frumento comparando.

FR. TR.—Forum transitorium.

FS.—Familias. Fratres. Filius. Fossor.

F. S.—Filii sui. Felix suburbanus (*pagus*). Forum Sempronii. Fortunæ sacrum.

FS. E.—Factus est.

F. S. ET. S.—Fecit sibi et suis.

F. S. V. PS. XX. IN. $\overline{\text{MM}}$. LOBL (*O pro AV*).—Fode sub via passus viginti invenies monumentum laudabile.

F. T. C.—Familia testimonii causa. Fieri testamento *vel* titulum curavit.

F. V. C.—Fraudisve causa. Fidei vestræ commissum. Fieri vivens curavit.

- F. V. C. P. M.—Filius vir clarissimus pontifex Mithræ.
 F. V. F.—Fecit voto facto. Fieri vivens *vel* vivus fecit.
 FVG.—Fugitivus.
 F. VI. D. S. E.—Filius sex dierum situs est.
 FVL.—Fulvius.
 FVLM. FVL.—Fulminator fulgurator.
 FVN.—Fusus.
 FVNC.—Functus.
 FVR.—Furinalia.
 F. V. S.—Fecit voto suscepto.
 F. V. S. L. M.—Fecit vivens sibi locum monumenti. Fecit voto suscepto libens merito.

G.

- G.—Gajus. Galliæ. Galliarum (*in formula*: XL. G.—Quadragesima Galliarum). Gallica (*legio*). Gades. Gaudium. Gellius. Gemina (*legio*). Genius *vel* Genio. Genus. Gens. Gesta. Genere. Gratia. Grata. Gravis.
 GA.—Galeria (*tribu*).
 GĀ.—Gratia. Gravis.
 GAL.—Galeria (*tribu*). Galerius. Gallus. Galliarum.
 GALL.—Gallica (*legio*). Gallicæ.
 G. ANTO.—Gemina Antoniniana.
 GA. V.—Gravitas vera.
 G. AVG.—Genio Augusti.
 G. B.—Gens bona.
 G. B. D. M. P.—Genio bono dicavit monumentum publicè.
 G. C.—Genio civitatis *vel* Caii.
 G. CS.—Gajus Cæsar.
 GD.—Gaudium.
 G. D.—Gens dolosa. Germanicus Dacicus. Gratis dedit.

G. D. N.—Genio Decimi nostri.

GEL. *vel* GELLI.—Gellius.

GEM.—Gemina (*legio*). Gemellus.

GEN.—Gentes.

GEN. C.—Genius civitatis.

GEN. CORR.—Gente Corneliorum.

GER. *vel* GERM.—Germanicus *vel* Germanico. Germanus.

Germanicianus (*servus*).

GERM. DAC.—Germanico Dacico.

GER. P.—Germania Provincia.

GER. SVP.—Germania superior.

G. F.—Gemina felix *vel* fidelis (*legio*).

GG.—Gesserunt. Gemina (*legio*).

G. I.—Germania inferior.

GIL.—Gilvus.

GGG. FFF.—Germani fratres (*tres*).

GL.—Gajus libertus *vel* Gaja liberta. Gloria. Gloriosi.

G. L.—Genio Loci. Gaii libertus.

GLA.—Gloria.

GLA. S. H. INT.—Gloria sua hic intus.

CL. C.—Gloriam Consulum.

GL. E. R.—Gloria exercitus romani.

GLÖSSIMO.—Gloriosissimo.

GL. N. L.—Gloria nominis latini.

GL. P.—Gloria parentis, patris, patriæ *vel* populi.

GL. PP.—Gloria parentum.

GL. P. R.—Gloria populi romani.

GL. R.—Gloria Romæ *vel* romanorum.

GL. S.—Gallus Sempronius.

GL. VR. RO.—Gloria urbis Romæ.

GM.—Germanus.

G. M.—Gens mala. Genio malo. Gemina Martia (*legio*).

G. M. V.—Gemina Minervia Victrix.

GN.—Genius. Gens. Genere. Gnæus.

GN. N.—Genus nostrum.

- GN. N. T. M. D. D.—Genio numini Tutelari monumē-
tum *vel* merito dedicatum.
- GN. R. S.—Genus romani Senatus.
- GNT.—Gentes.
- GOTHI.—Gothico.
- G. P.—Galliæ Procurator. Genio posuit *vel* parentum.
- G. P. F.—Gemina Pia Fidelis *vel* Felix (*legio*).
- G. P. F. V. V.—Gemina Pia Fidelis Valens Victrix (*legio*)
vel ut voverat.
- G. P. R. F.—Genio populi Romani feliciter.
- GR.—Gratis. Gerit. Grex. Gratias.
- G. R.—Genus regium *vel* rerum. Gallica Rapax (*legio*).
- GRA. *vel* GRAC.—Graccus.
- GRC.—Græcus.
- GR. D.—Gratis dedit.
- GR. E.—Gratia ejus.
- GREG. VRB.—Gregis Urbani.
- GS.—Gesserunt.
- G. S.—Genio sacro *vel* sacrum. Germania superior.
- G. SEV.—Gemina Severiana (*legio*).
- GT.—Gentem *vel* gentes.
- G. T. N.—Genio Titi nostri.
- G. V.—Genio urbis. Gnæus Valerius. Gravitas vestra.
- GVB. *vel* GVBER.—Gubernator.
- GVS.—Genus.
- G. V. S.—Genio Urbis sacrum. Gratis *vel* gratus votum
solvit.
- GX.—Grex.

H.

- H.—Hastata. Honestus. Honestas. Hic. Hic, hæc, hoc *vel*
hujus. Hæres *vel* hæredes. Hæreditas. Homo, hominis
vel hominibus. Herus. Hora, horam *vel* horas. Honor
vel honori. Habens. Habet.

H.—Habet.

H.—Hora. Honestas. Hæres.

HA.—Hadrianus.

H. A.—Hoc anno *vel* age. Herculaneus Augustalis.

H. A. C.—Hæres amico curavit.

H. A. C. F. C.—Hæredes ære communi faciendum curavere.

H. ADQ.—Hic adquiescit.

HADR.—Hadrianus.

H. A. E. C.—Hanc ædem ei condidit *vel* aram erigi curavit.

HAET.—Habeant.

H. A. F. C.—Hanc aram faciendam curavit.

H. A. H. N. S.—Hæc area hæredem non sequitur.

H. A. I. R.—Honore accepto impendium *vel* impensam remisit.

H. AQ.—Hic acquiescit.

HAR.—Harpagum.

H. ARA. H. N. S.—Hæc ara hæredes non sequitur.

H. ARAM. S. Q. L. H. I. I.—Hanc aram si quis læserit habeat Isidem iratam.

HAR. PRIM.—Aruspex primus.

H. A. S. A. H. L. L. Q. D. R. IN. A.—Hæc ædes Salutis Augustæ habet leges quas Dianæ Romæ in Aventino.

HAST.—Hastam. Hastatus.

HAST. PR.—Hastatus primus.

H. AVG.—Herculi Augusto.

H. *vel* H. B.—Hora bona. Hæres bonorum.

H. B.—Homo bonus.

H. B. F.—Homo bonæ fidei *vel* bonis fecit.

H. B. M.—Hæredes benè merenti.

H. B. M. P.—Hæredes benè merenti posuerunt.

H. B. M. F. C.—Hæres benè merenti faciendum curavit.

H. B. V. P.—Hæres bonorumve possessor.

HC.—Hic, huic, hoc *vel* hunc.

H. C.—Hunc.

H. C.—Hispania Citerior. Hæres curavit. Hic condiderunt *vel* consecraverunt. Honore contentus. Horrearius cohortis.

HC. AM. N.—Hunc amicum nostrum.

H. C. CV.—Hic condi *vel* condita curavit.

H. C. DD.—Huic collegio dedicarunt.

H. C. E.—Hic condita est.

HC. LOR.—Hunc lectorem.

HC. L. S. P. S.—Hunc locum sepulturæ posuit sibi.

H. COG.—Hæredem cognitorem.

HC. V.—Hunc virum.

H. D.—Hic *vel* hoc donavit, dedicavit, dedit *vel* dicavit.

H. D. ARA. VICTORIE. IN. CVRIA. DEDIC. EST.—Hoc die ara Victoriæ in curia dedicata est.

H. DD.—Hic dedicant, dedicaverunt *vel* dedicavit.

H. D. D.—Hæredes dono dedere. Honori domus divinæ.

H. D. I.—Herculi deo invicto.

H. D. M.—Hæc domus mortis.

HDR.—Hadrianus.

H. E.—Hic exstat.

H. E. D.—Hic est depositus.

H. E. T. F. C.—Hæredes ejus testamento fieri curarunt.

HE. M. TBNR.—Heic memoria Tribunorum.

H. E. P. C.—Hæres ejus ponendum curavit.

HE. Q. M.—Hæredemque meum.

HER.—Herius.

HERC. V.—Hercules Victor.

HERED. EX. T. F. C.—Hæredes ex testamento fieri curarunt.

HER. FIDVC.—Hæres fiduciarius.

HER. S.—Herculi sacrum.

H. E. S.—Hic est situs *vel* sepultus.

H. E. T.—Hæres ex testamento.

H. E. T. F.—Hæres ex testamenti formula.

H. E. *vel* EX. T. F. C.—Hæres ex testamento faciendum *vel* faciendum curavit.

H. ET. L. *vel* LIB.—Hæredes et liberti.

H. EX. T.—Hæres ex testamento.

H. EX. T. EST.—Hæres ex testamento est.

H. F.—Honesta femina *vel* fortuna. Hic fundat *vel* fundavit.
Hæres fecit *vel* hæredes fecerunt. Honore functus.

H. F. C.—Hæres faciendum curavit.

H. F. S. C. A.—Hæredes fecerunt sumptu communi aram.

HH.—Hæredes. Hispaniæ (*duæ*).

H. H.—Hæredes. Homo honestus. Hispaniarum.

H. H. M. S.—Hæredes hoc monumentum sequitur.

H. H. P.—Hic habet pecuniam.

HH. PP.—Hispaniarum Provinciarum (*duarum*).

HH. P. R.—Hostes populi Romani.

H. H. P. R.—Hostes Hispaniæ populi Romani.

H. H. S. S.—Hæredes scripti sunt.

H. I.—Hæreditario jure. Hæres *vel* Herclè juravit. Hic jacet. Hic invenies. Hujus.

H. I.—Hic invenies.

H. II.—Hora secunda.

H. I. I.—Hæres jussu illorum.

HILAR. TEMP.—Hilaritas temporum.

HIRTI.—Hirtius.

HISP. VIC.—Hispaniam vicit.

HIVSC.—Huiusce.

H. K. N.—Have (*pro ave*) karissime nobis.

H. L.—Hac lege *vel* hanc legem. Honesto loco. Hic locus, hujus loci *vel* hunc locum. Hic legavit.

H. L. D.—Hæres *vel* hoc libens dedit. Hic, huic *vel* hunc locum dedit, dabit *vel* donavit. Hac lege dare.

H. L. E. N. H.—Hic locus exterum non habebit.

H. L. ET. M. H. N. S.—Hic locus et monumentum hæredem non sequitur.

H. L. H. N. S.—Hic locus hæredes non sequitur *vel* sequetur.

H. L. I.—Hac lege jus.

H. L. I. RQ.—Hac lege jus ratumque.

H. L. N.—Honesto loco natus.

H. L. N. R.—Hac lege nihil rogatur.

H. L. O.—Hac lege oporteat *vel* oportebit.

H. L. R.—Hac lege rogatum.

H. L. S. E.—Hoc loco situs *vel* sepultus est.

H. L. S. H. N. S.—Hic locus sepulturæ hæredem non sequitur.

H. L. S. S. O.—Hoc loco sita sunt ossa.

H. M.—Hora mala *vel* mortis. Hoc mandavit. Hoc monumentum. Honesta mulier *vel* matrona. Hanc memoriam. Honesta missione.

H. M.—Honesta mulier.

H. M. AD. H. N. T. *vel* TRAN.—Hoc monumentum ad hæredes non transit.

H. M. A. H. N. P.—Hoc monumentum ad hæredem non pertinet.

H. M. C. T.—Hodie mihi, cras tibi.

H. M. D. A.—Huic monumento dolus abest.

H. M. D. M. A.—Huic monumento dolus malus abesto.

H. M. D. M. A. B. M. M. C.—Huic monumento dolus malus abesto benè merenti memoriæ causa.

H. M. D. M. A. H. M. EXT. H. N. S.—Huic monumento dolus malus abesto, hoc monumentum exterum hæredem non sequitur.

H. M. D. M. ET. I. C. A.—Huic monumento dolus malus et jus civile abesto.

H. M. E.—Homini memoriæ egregiæ.

H. M. E. H. N. S.—Hoc monumentum exterum hæredem non sequitur.

H. M. E. N. R.—Hoc monumentum exterum non recipit.

- H. M. ET. L. S. H. N. S.—Hoc monumentum et locum sepulturæ hæredes non sequuntur.
- H. M. EXT. N. R.—Hoc monumentum exteros non recipit.
- H. M. F.—Hoc monumentum fecit.
- H. M. F. F.—Hoc monumentum fieri fecit.
- H. M. F. C.—Hoc monumentum fieri curaverunt.
- H. M. G. N. S.—Hoc monumentum gentiles non sequitur.
- H. M. H. E. N. S.—Hoc monumentum hæredes ejus non sequitur *vel* sequuntur.
- H. M. HER. S.—Hoc monumentum hæredem sequitur.
- H. M. H. EX. T. N. S.—Hoc monumentum hæredes ex testamento non sequitur.
- H. M. H. N. S.—Hoc monumentum hæredem, hæredes *vel* hæres non sequitur *vel* sequetur.
- H. M. H. S.—Hoc monumentum hæredes sequitur.
- H. M. IN. F. P. X. IN. A. P. X.—Hoc monumentum in fronte pedes decem, in agro pedes decem.
- H. M. M.—Honor magisterii Mercurialium. (*ob*) Honorem magistratum.
- H. M. M. H. M. N. S. F.—Humanitatis mala metuens, hoc monumentum nomine suo fecit.
- H. MO. AD. H. TRAN.—Hoc monumentum ad hæredes transit.
- H. MO. M. A.—Huic monumento malus abesto.
- H. M. P.—Hic *vel* hoc memoriæ posuit. Hoc monumentum posuit.
- H. M. P. C.—Hoc monumentum posuit conjux *vel* poni curavit.
- H. M. P. CC.—Hoc monumentum posuerunt carissimi.
- H. M. S. D. M.—Hoc monumentum sine dolo malo.
- H. M. SM.—Hic matres summæ.
- H. M. S. M.—Hoc monumentum *vel* hanc memoriam sibi mandavit.
- H. M. S. S. E. N. S.—Hoc monumentum sive sepulcrum exteros (*hæredes*) non sequetur.

- H. M. S. S. E. H. NOSTRVM SEQVETVR.—Hoc monumentum sive sepulcrum est, hæredem nostrum sequetur.
- H. M. S. S. E. H. N. S.—Hoc monumentum sive sepulcrum exteros hæredes non sequitur.
- H. M. V. A. N. LIC.—Hoc monumentum vendere, alienare non licet.
- H. M. V. S. P.—Hoc monumentum vivi sibi posuerunt.
- H. N. D. M. A.—Hæredi non datur monumenti actio.
- H. N. S. N. L. S.—Hæredem non sequitur nec *vel* nisi libertos suos.
- HO.—Homo. Honestus. Honor. Hora. Horrearius.
- H. O.—Hostem occidit. Hoste occiso.
- HO. H.—Honestus homo.
- HON.—Honestus. Honoratus. Honore.
- HON. VSVS.—Honore usus.
- HOPL.—Hoplomachus.
- HO. PO.—Hora postmeridiana.
- HOR.—Hora. Horatia (*tribu*). Horrearius.
- HORAT.—Horatia.
- HOROL.—Horologium.
- HOR. VI.—Horis sex *vel* hora sexta.
- HOS.—Hostis. Hospes.
- HO. S.—Hora secunda *vel* sacra.
- H. O. S.—Hic ossa sita.
- H. O. S. E. H. N. S.—Hæc ollarum schola *vel* series exterum hæredem non sequitur.
- HOSS.—Hostes.
- H. P.—Hæres posuit. Hora pessima. Honesta persona. Hic posuit. Hic positus *vel* posuerunt. Hic possunt *vel* possint. Hasta posita *vel* pura.
- H. P. C.—Hæres ponendum curavit.
- H. POSS.—Hæreditatis possessor *vel* possessores. Hæres possessor.
- HR.—Hæres *vel* hæreditas.
- H. R.—Honesta ratio. Hic requiescit.

H. R. E. I. Q. M. E. A.—Hanc rem ex jure Quiritum meam esse ajo.

H. R. I. P.—Hic requiescat *vel* requiescit in pace.

H. R. I. R.—Honore recepto impensam remisit.

HS.—Hos. Sestertium.

$\overline{\text{HS}}$. *vel* HS.—Sestertius *vel* sestertium.

H. S.—Hæc *vel* heic sit. Hæc sic. Herculi sacrum. Hic situs *vel* sepultus. Hostia sacrilegia. Sestertium. Hæredes sunt. Hæredes socii. Hæredem solvi. Hora secunda *vel* sacra. Hoc sepulcrum *vel* solus.

H. S. B.—Hic situs bonus.

H. S. D. M. A.—Huic sepulcro dolus malus abesto.

HS. D. N. S. P. F.—(*ex*) Sestertiis quingentis nummum *vel* numero sua pecunia fecit.

H. S. E.—Hic situs *vel* sepultus est. Hic sors ejus.

H. S. E. S. T. T. L.—Hic situs est. Sit tibi terra levis.

H. S. E. T. F. I. H. F. C.—Hic situs est. Testamento fieri jussit. Hæres *vel* hæredes faciundum curavit *vel* curaverunt.

H. S. F.—Hoc sacrum fecit. Hoc sibi fecit. Hoc solus fecit.

H. S. F. H. T. F.—Hoc sibi fecit *vel* hic situs fuit. Hæredes titulum fecerunt.

H. S. F. L. S. P. D. DD.—Hoc sibi fecit *vel* hic situs fuit. Locus sepulturæ permissus decreto Decurionum.

H. S. H. IMOS. Hæredes saxum hoc imposuerunt.

H. S. H. N. S.—Hoc sepulcrum hæredes non sequuntur *vel* sequitur.

HS. III. M. N.—Sestertia tria millia nummum.

HS. N. I.—Sestertio nummo uno.

HS. N. I. D.—Sestertiis nummum mille quingenti.

H. S. P.—Hoc saxum posuit.

H. SPL. MIV.—Hæc sepultura Minervæ.

HSS.—Hostibus.

H. S. S.—Hic siti *vel* sepulti sunt.

- H. S. T. F. I.—Hic situs testamento fieri jussit.
 H. S. T. N. E.—Huic sepulcro titulus non est. Hic sita ta-
 men non est.
 HSV. XPI.—Jesu Christi.
 H. S. V. F. M.—Hoc sibi vivens fieri mandavit.
 HT.—Hæreditatis.
 H. T. DD.—Hæres *vel* hunc titulum dedit.
 H. T. F.—Hunc titulum fecit.
 H. T. F. C.—Hæres testamento faciendum curavit.
 H. T. H. N. S.—Hic tumulus hæredem non sequitur.
 H. T. P.—Hunc titulum posuerunt.
 H. T. V. P.—Hunc titulum vivus posuit.
 H. V.—Herculis Victoris.
 HV.—Hujus.
 H. V.—Hercules Victor. Honestus vir. Honesta vita. Hoc
 volens. Hoc votum. Hoc vivus. Honore usus *vel* usi.
 Horis quinque. Hispaniæ utriusque.
 H. V.—Hercules Victor.
 H. V. D.—Hujus voti debitor. Herculi Victori donum.
 H. V. HIC.—Hic vivit hic.
 HVIC. M. C.—Huic monumento cedit.
 H. VIX.—Hæc vixit.
 H. V. S. R.—Honore usus sumptum remisit.
 H. V. V. S.—Herculi Valenti Victori sacrum.
 H. X.—Horis decem.

I.

- I.—In. Inter *vel* intra. Inferi *vel* inferis. Invictus *vel* invic-
 to. Immortalis. Imperator. Julius *vel* Julia. Justus. Jovi.
 Iterum. Januarii. Junius. Jussit. Jus. Ibi. Idus. Jacet.
 Ita. Infra. Jesus. Unus. Imperii. Illustris. Impensis.
 Idest. Prima (*prænomen*).
 I.—Et.
 I.—Inter *vel* intra. Interea. Interdum.

IA.—Interea. Iam. Intrā

IA.—Interea.

I. A.—In agro.

I. AET, VI.—In æternum vivi.

IA. D'.—Jam dandum.

I. AG.—In agro.

I. AGL.—In angulo.

IAN.—Januarius *vel* januarii.

IAN.—Januarias.

IAN. CLV.—Janus clusus *vel* Janum clusit.

I. A. P.—In agrum pedes.

IA. P.—Intra provinciam.

I. A. P. Q. V. —Incomparabili amantissimæ præstanti-
que virtute.

I. APT.—Julia Apta.

IA. R̄.—Jam respondet.

IA. S. D'.—Jam satisdandum.

IA. T. C.—Intra tempus constitutum.

I. B.—In brevi.

IC.—Iudicans.

I. C.—Intra circulum. Julius Cæsar. Juris consultus.

I. C. A.—Jus civile abesto.

I. C. E. V.—Juxta causam esse *vel* ejus videtur *vel* vide-
bitur. Justa causa esse *vel* ejus videtur.

ID. *vel* ID.—Idus. Idem. Interdum.

I. D.—Jovi dedicatum. Isidi Deæ *vel* Dominae. Inferis Diis.
Primæ decuriæ. Juppiter Dolichenus. In dimidio. Jussu
Dei. Juris dicendi, juridicundo *vel* juris dictio. Judicium
dabo.

I. D. A. P.—Juri dicundo ædilicia potestate.

I. D. C.—Juris dicendi *vel* juris dicundi causa.

ID. D.—Judicium dabo.

ID. E. S. F. S. F. L.—Id eos sine fraude sua facere liceto.

IDIB.—Idibus.

I. D. IVD.—In die judicii.

- I. D. N.—In Dei nomine.
 I. D. N. CIV.—Judex delegatus nomine civium.
 IDNE.—Indictione.
 ID. P.—Idem probavit.
 I. D. P.—Juridicundo *vel* dicendo præest, præfuit *vel* præerit.
 IDQ.—Idemque.
 IDQ. E.—Idemque est.
 IDQ. P.—Idemque probaverunt.
 I. D. T. S. P.—In diem tertium sive perendinum.
 ID. QVOT. D. F. HS. C.—Idem quotannis divisio fiat sestertiorum centum *vel* det Fisco sestertios centum.
 IE.—Interest.
 I. E.—Judex esto. Id est. In Edictis.
 IF.—Interfuit.
 I. F.—Julii filius. In foro *vel* fronte. Inter fuit. Judicatum facere. Jussu fecit.
 I. F. A.—In foro Adriani.
 I. F. B.—In foro Boario.
 I. F. C. H. S.—In ferri concesserint hæredes sui.
 I. F. FL.—In foro Flavii.
 I. F. FLAM.—In foro Flaminii,
 I. F. IV.—In foro Julii.
 I. F. L.—In foro Liberi *vel* Livii.
 I. F. L. P. XX. ET. D. II. I. A. L. P. XX.—In fronte latum pedes viginti et digitos duos, in agro longum pedes viginti.
 I. FO.—In fundo *vel* foro.
 I. FO. B.—In foro Boario.
 I. FO. C.—In foro Cæsaris.
 I. FO. FLAM.—In foro Flaminii, Flaminio, Flavio *vel* Flaminis.
 I. FO. I. *vel* IV.—In foro Julii.
 J. FO. L.—In foro Livii *vel* Lucii.
 I. FO. P.—In foro Pacis *vel* Palladis.
 I. FO. POP.—In foro populi, Pompili, Popilii *vel* Pompei.

- I. FO. P. R.—In foro pro rostris.
 I. FOR. CS.—In foro Cæsaris.
 I. FOR. TR.—In foro transitorio.
 I. FOR. VEN.—In foro Veneris.
 I. FO. TR.—In foro Trajani.
 I. F. P.—In foro Pacis.
 I. F. P. LX. R. P. LX.—In fronte pedes sexaginta, retro
 pedes sexaginta.
 I. F. POP.—In foro populi.
 I. F. P. R. E. A. D. P.—In foro pro rostris et ante diem
 pridie.
 I. FR. P.—In fronte pedes.
 I. F. TR.—In foro Trajano.
 IG.—Igitur.
 IH.—Jesus.
 I. H.—Primus hæres. Invenies hîc. Justus homo. In hostem.
 Jacet hîc.
 I. H. D. D.—In honorem domus divinæ *vel* Deorum Dea-
 rumque.
 I. H. F. C.—Ipsius hæres faciundum curavit.
 I. H. MM. S. D. S.—In hoc monumento sunt divitiæ sacræ.
 I. H. MM. S. P. S. FN.—In hoc monumento sunt pecuniæ
 sine fine.
 IHS.—Jesus.
 IHV. XPE.—Jesu Christe.
 IHV. XPI.—Jesu Christi.
 II.—Inivi. Iterum. Secundum *vel* secundo. Duo. Secundus
 (*cognomen*).
 Ī.—Biremis.
 I. I.—Jusjurandum.
 Ī. Ī.—Duo millia.
 Ī. AVG. COS.—Augusto consule iterum.
 III. *vel* ĪĪ.—Trieris.
 I. I. I.—Justa judicia judicavi.

I. II. CL.—Intra duos colles.

III. ET. SEMEL. COS.—(*Severo*) tertium et (*Caracalla*) primum consulibus.

III. F.—Tertio filio.

I. II. III. IIII.—Unus, duo, tres, quatuor *vel* primus, secundus, tertius, quartus.

IIII. —Sevir.

IIII, IIIII, IIIII, IIIII *vel* IIIII.—Sextum vir.

IIII. VIR. AVG.—Sexvir Augustalis.

IIII. VIRATVS.—Seviratus.

IIII. VIR. QQ. I. D.—Sexvir quinquennalis juri dicundo.

IIII.—Quadriremis.

IIII. P. AFR.—Quatuor publica Africae.

IIII. TT.—Quatuor tituli.

IIII. V.—Quatuor viratus, quartum vir *vel* viri.

IIII. V. A. P.—Quatuorvir ædilicia potestate.

IIII. VI.—Quartum viri.

IIIVIR.—Quatuorvir *sive* quartumvir.

IIIVIR. A. A. A. F. F.—Quatuorvir auro argento ære flando feriundo.

IIII. VIR. A. P. F.—Quatuorviri auro *vel* argento publico feriundo.

IIII. VIR. I. D.—Quatuorvir juri dicundo.

IIIVIR. I. D. Q. C. P.—Quatuorvir iuridicundo quinquennalis censoria potestate.

IIII. VIR. LEG. COR.—Quatuorviro Lege Cornelia.

IIII. VIR. P. L. P.—Quatuorviro per Legem Pompeiam.

IIII. V. V. CVR.—Quatuorvir viarum curandarum.

IIIIPL.—Triplarius.

III. V.—Trium vir.

IIII. VICT.—Trieris victoria.

III. VIR.—Triumviri *vel* Triumvir.

IIIVIR. AAA.—Triumvir auro argento ære.

III VIR. A. A. F. F.—Triumvir auro argento ære flando feriundo.

III VIR. A. D. A. I.—Triumvir agris dandis assignandis judicandis.

III. VIR. AED. CER.—Triumvir ædilis cerealis.

III. VIRO. CAPIT.—Triumviro capitali.

III. VIR. I. D.—Triumvir juri dicundo.

III VIR. LOC. PP.—Triumvir locorum publicorum persecutorum.

III. VIR. RP. C.—Triumvir Reipublicæ constituendæ.

III V. R. P. C.—Triumvir Reipublicæ constituendæ.

II. LVS.—Duobus lustris.

II. M.—Iteratus miles.

II. SIL.—Duobus Silanis (*consulibus*).

II. *vel* II. V.—Duumvir.

II. V. C. T.—Duumvir civitatis Taumensis.

II. V. DD.—Duumviris dedicantibus.

II., I-I *vel* II. VIR.—Duumvir, Duumvirum, Duumviri, Duumviros *vel* Duumviris.

II VIR. C. P. Q.—Duumvir censoria potestate quinquennalis.

II. VIR. I. D.—Duumviris juri dicundo.

II. VIR. I. D. QQ.—Duumvir juri dicundo quinquennalis.

II VIR. III. P. C.—Duumvir quartum potestate censoria.

II. VIR. POT.—Duumviralis potestas.

II. VIR. QQ. Q. R. P. O. PEC. ALIMENT.—Duumviro quinquennali quæstori reipublicæ operum pecuniæ alimentariæ.

II. VOT.—Iterum vota. Duobus votum.

II X.—Octo.

I. L.—In loco. Intra limitem. Jure legis. Justa lex *vel* lege. Illius libertus *vel* liberta.

I. L.—Intra limitem.

I. L. A.—In loco absenti.

I. L. D.—In loco divino. Ipse *vel* illi libens dedit.

- I. L. D. R. S.—In loco divino, religioso, sacro.
 I. L. F.—Jussit locum fieri. Illius liberta fecit.
 I. L. H.—Jus liberorum *vel* libertorum habens.
 I. LIB.—Juliae liberta.
 ILIC.—Illicitani.
 I. L. P.—In loco publico.
 I. L. P. R. *vel* S.—In loco publico religioso *vel* sacro.
 I. L. R.—In loco religioso.
 I. L. S.—In loco sacro.
 I. L. T. S.—Illi levis terra sit.
 IM.—Imperator. Jam. Ipsarum. Immortalis. Immunis.
 I. M.—Isidi Magnæ. Isis Mater.
 IMA.—Imaginifer.
 I. M. AE. E. I.—In manibus æterni Emmanuelis jaceo.
 IMBR.—Imbricibus.
 IM. C.—Imaginifer cohortis.
 IM. COS.—Immunis consularis *vel* Consulis.
 I. M. CTT.—In media civitate.
 I. MD.—In medio.
 IMM.—Immortalis.
 IMM. A. IIII.—Immunis annos quatuor.
 IMM. II. HON. IIII.—Immunis iterum, honoratus quartum.
 IMMPP. CCAAEEES.—Imperatores Cæsares.
 I. M. O. D.—In manu omnipotentis Dei.
 IMP.—Imperator. Imperatrix. Imperio.
 IMP. C. A.—Imperii constituendi causa.
 IMP. CAES. AVG. LVD. SAEC.—Imperator Cæsar Augustus Ludos Sæculares *vel* Imperatoris Cæsaris Augusti Ludi Sæculares.
 IMP. CONST. CAVSS.—Imperii constituendi causa.
 IMP. COM. AVG.—Impensa communi Augustalium.
 IMP. IM.—Imperio ipsarum.
 IMP. IPS.—(*ex*) Imperio ipsorum.
 IMPL.—Imperialis.
 IMP. N.—Imperator noster.

IMPO.—Imperio.

IMPP.—Imperatores (*duo*).

IMPPP.—Imperatores (*tres*).

IMP. RECEPT.—Imperio *vel* imperatore recepto.

IMP. R. P. C.—Imperator Reipublicæ constituendæ.

IMP. S.—Impensa sua.

I. MQ. P. R.—Imperium, majestasque populi Romani.

IM. S.—Impensis suis.

I. M. TPL.—In medio templo.

IMVN.—Immunis.

IN.—Junii.

IN. A.—In altum.

IN. AG.—In agro.

IN. AG. P. X.—In agro pedes decem.

IN. AGR. P. XX.—In agro pedes viginti.

IN. AG. P. XV. IN. F. P. XXV.—In agro pedes quindecim, in fronte pedes viginti quinque.

INAVR.—Inaurator.

IN. B.—In bono. In benedictione.

IN. B. M.—In bona memoria.

INC. (C *pro* T).—Initio. Incolæ.

IN. C.—In colonia.

IN. CAPIT.—In Capitolio.

IN. C. D. C. D.—In cujus dedicatione cœnam dedit.

INCVL. (V *pro* O).—Incolarum.

IND.—In Deo. Indictio *vel* indictione. Industriensis.

IND. FAC.—Industriensis faciebat.

IN. D. N.—In Dei nomine.

IN. DM. $\overline{XP}$.—In domino Christo.

IND. PR.—Indictione prima.

IN. D. V.—In Deo vivas.

IN. EIVS. LOC. FACT. E.—In ejus locum factus est.

IN. E. L. F. E.—In ejus locum factus est.

IN. E. V. Q. I. S. S.—In ea verba quæ infra scripta sunt.

- INF. AER. PP. R. HS. M. N.—Inferat ærario populi ro-
mani sestertios mille nummos.
- INF. ARK. PONT.—Inferet arkæ Pontificum.
- IN. F. IN. A. V. L. P. X.—In fronte in agro versus longe
pedes decem.
- IN. F. P.—In fronte pedes.
- IN. FR.—In fronte.
- IN. FR. P. VI. LAT. VII.—In fronte pedes sex, latitudine
septem.
- IN. FR. P. XX.—In fronte pedes viginti.
- ING.—Ingenua.
- IN. H.—In honorem.
- IN. H. C. D.—In honorem Collegii dedit.
- IN. H. DD. *vel* D. D.—In honorem domus divinæ.
- IN. H. H.—In hoc honore.
- IN. H. L. S. E.—In hac lege scriptum est.
- IN. H. M.—In hoc magistratu.
- IN. H. T. SUNT. COM. OR. H. S.—In hoc titulo sunt
comprehensa ornamenta hujus sepulcri.
- I. N. I.—In nomine Jesu.
- INL.—Inluster *vel* inlustris.
- IN. L.—In latum.
- IN. L. ADMRBL.—Invenies locum admirabilem.
- IN. MAG. M. E. IN. E. L. F. E.—In magistratu mortuus
est. In ejus locum factus est.
- IN. MAG. OCCIS. E.—In magistratu occisus est.
- IN. M. M. E. *vel* IN. MAG. MORT. E.—In magistratu mor-
tuus est.
- IN. M. O. E.—In magistratu occisus est.
- INN.—Innocens. Innocuus. In nomine.
- IN. P.—In pace.
- INPC.—In pace.
- IN. P. D.—In pace Domini.
- IN. PRAE. SPEC.—In Prætoria (*cohorte*) Speculatorum.
- IN. ✕.—In Christo.

- IN. PR. O. E.—In prælio occisus est.
- IN. PROE. OCCIS. E.—In prælio occisus est.
- I. N. Q.—Justis *vel* injustis nuptiis quæsitus *vel* quæsitâ.
- IN. R.—In retro.
- I. N. R. I.—Jesus Nazarenus rex judæorum.
- IN. R. P. S. FVNC.—In Republica sua functus.
- IN. SEC.—Indictione secunda.
- IN. SEQVENT. AN. DES. E. NON. INIIT.—In sequentem annum designatus erat non iniit.
- IN. SING. H.—In singulos homines.
- IN. S. *vel* SN. R.—In Senatu romano.
- IN. T.—In tergo.
- INTEG. FAM.—Integræ famæ.
- INTR. M. I.—Intra mensem unum.
- INTS.—Introeuntes.
- IN. TVT.—In tutelam.
- IN. V.—Inlustris vir.
- INV. AVG.—Invicto Augusto.
- IN. V. I. S.—Inlustris vir infrâ scriptus.
- IN. V. R. ET. AB. V. R. P.—Intra urbem Romam et ab urbe Roma passus.
- IN. V. R. P. VE. V. R. P.—In urbe Roma propiusve urbem Romam passus.
- IN. X.—In Christo.
- IN. XPI. N. *vel* NN.—In Christi nomine.
- I. O.—In opus.
- I. O. D.—Juppiter optimus Dolichenus.
- I. O. M.—Jovi optimo maximo.
- I. O. M. A. D.—Juppiter optimus maximus Augustus Dolichenus.
- I. O. M. C.—Jovi optimo maximo Conservatori.
- I. O. M. D.—Jovi optimo maximo dedicatum. Jovi optimo maximo Dolicheno.
- I. O. M. D. D.—Jovi optimo maximo, Diis, Deabus.

- I. O. M. D. D. SAC.—Jovi optimo maximo, Diis, Deabus
sacrum.
- I. O. M. H.—Juppiter optimus maximus Heliopolitanus.
- I. O. M. H. AVG.—Jovi optimo maximo: Honori Augusti.
- I. O. M. I.—Jovis optimi maximi jussu.
- I. O. M. IM.—Jovi optimo maximo immortalis.
- I. O. M. I. M.—Jovi optimo maximo, Junoni, Minervæ.
- I. O. M. S.—Jovi optimo maximo sacrum.
- I. O. M. S. P. Q. R. V. S. PR. S. IMP. CAES. QVOD. PER.
EV. R. P. IN. AMP. ATQ. TRAN. S. E.—Jovi optimo
maximo Senatus populusque romanus votis susceptis
pro salute imperatoris Cæsaris quod per eum respublica
in ampliore atque tranquilliore statu est.
- I. O. M. STAT.—Jovi optimo maximo statori.
- I. OP. M.—Jovi optimo maximo.
- I. O. S. P. D.—Juppiter optimus sanctus pater Deum.
- IOV. OPT. MAX. SACR.—Jovi optimo maximo sacrum.
- IP.—Imperator.
- I. P.—Jus potestas. Intra provinciam. Indulgentissimo pa-
trono. Inocentissimo puero. Justa persona. Jus pontifi-
cium *vel* positum. Justus possessor. In pace. Jussit poni.
In possessione. Intra posuit.
- IPC. (C. *pro* T).—Impositione.
- I. PC.—Jus præcepti.
- I. P. D.—In pace Domini.
- I. PNA.—In piscina.
- I. P. N. M. P. XV.—Julia Pia Narbona mille passuum quin-
decim.
- I. POTESTQVE. E.—Jus potestasque esto.
- I. PS.—In possessione.
- I. P. S.—Jovi paganico sacrum.
- I. P. S. E. P. S.—In pace sibi et patri suo.
- I. PTE.—In pariete.
- I. PTO.—In puteo.
- I. Q.—Jure Quiritum,

I. Q. P.—Idemque probavit.

I. Q. S. S. S.—Ii qui supra scripti sunt.

IR.—Interrogavit.

IR.—Juribus romanorum.

I. R.—Jovi regi. Junoni reginæ. Jure rogavit. Jure romano.
Juribus romanorum *vel* jus romanum.

I. S.—Jovi sacrum. Jovi Sabazio. Junoni sacrum. In Senatu. Judicatum solvi. Judicio Senatus. Judicium solvit, solvitur *vel* solvi. Judicium solius. In suo.

I. S. C.—In Senatus consulto. Judex sacrarum cognitionum.

IS. D.—Inferis *vel* inferiis Diis.

I. S. E.—Is situs est.

ISES.—Hic situs est.

I. S. EST.—Infra scriptum est.

I. S. F.—In Senatu fuerunt.

I. S. I. P. D. M.—Jovi sereno, Junoni placidæ, Diis magnis.

I. S. L. M.—Ipse solvit lubens merito.

I. S. M. R.—Juno sospita magna *vel* mater regina.

I. SN.—In Senatu. Ii sunt.

I. SN. R.—In senatu romano.

ISPĀ.—Ispalensi.

I. S. S.—Infra *vel* inferius scripta sunt.

I. STA.—Infra scripta.

I. S. V. P.—In suo vivens posuit. Ipse sibi vivens posuit.
Impensa sua vivens posuit.

IT.—Iterum.

I. T.—Intra tempus. Jure testamenti.

I. T. C.—Intra tempus constitutum.

ITER. ET. TER.—Iterum et tertio.

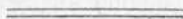
IT. II. SPLC.—Intra duo sepulcra.

I. THTR.—In theatro.

IT. LM.—Intra limitem.

I. TPL. APL.—In templo Apollinis,

- IT. P. VI.—Juxta pedes sex.
- IT. (T pro D) QVE. E. S. F. S. F. L. I. PQVE. E.—Idque eos sine fraude, sua facere liceto jus potestasque esto.
- ITR. AR.—Intra aream.
- I. T. T.—In tuo tempore.
- IV.—Jussu. Julia. Quatuor. Quarta (*cognomen*).
- I. V.—Justus vir.
- IVD. *vel* IVD.—Judex. Judicium. Judicans.
- IVD. CAP.—Judæa capta.
- I. V. E. E. RP. F. S. V. C.—Ita ut eis e republica fideve sua videbatur censuere.
- IVG.—Jugali. Jugerum.
- IVL.—Julius *vel* Julii. Julia.
- IVL. P. AREL.—Julia Paterna Arelate.
- IVN.—Junii. Junior. Juniorum (*corpus*.) Junones.
- IVNON. ET. PROSERP.—Junoni et Proserpinæ.
- IV. P. R.—Jussu populi romani.
- IVR.—Juridicus.
- IVRD.—Juridicus. Jurisdictio.
- IVR. DIC.—Juridicundo.
- IVS.—Justus.
- IVS. SAC.—Jussione sacra.
- I. V. T.—Julia Victrix Togata (*Tarraco*).
- IVV.—Juvenis *vel* Juventus.
- IVVEN.—Juvenum (*collegium*).
- IV. V. I. D.—Quatorvir juri dicundo.
- IV. VIR.—Quatuorvir.
- I. X.—Jesus Christus.
- I. XII.—In duodecies. Jus duodecies.

K.

K.—Kalendæ, kalendas *vel* kalendis. Kalendarii. Kardo.
 Kaput. Karus *vel* Karo. Karissimus, karissima *vel* karis-
 simæ. Kajus *vel* Kaja. Karthago. Kalumnia. Klarissimus.
 Kasta. Kæso (*prænomen*). Kæsius. Kohors. Konjugi.
 Kasa. Kastræ. Kausa.

Κ.—Kastræ.

K.—Kardo.

Κ.—Kaja. Karissima.

Κ.—Khelius.

K^o.—Kastræ.

KA.—Kastræ. Kardo. Karissima. Kapitalis (*triumvir*).

K. A.—Kastræ armata.

KAL.—Kalendæ, kalendarum, kalendas *vel* kalendis.

KAL.....

KAL.....

KA†.....

KAL^s.....

KALDAS.....

KAEDAS.....

KALDS.....

Kalendas.

KAR.—Karthago.

KARC.—Karceris.

KAR. C.—Karra *vel* Karthago civitas.

KAR. M. *vel* MAX.—Kardo Maximus.

KARO.—Karthago.

K. AVG.—Kalendæ *vel* kalendis augusti.

K. B. M.—Karissimo *vel* karissimæ benè merenti.

K. C.—Kapite cæsus, census *vel* censitus. Kapite censuum.

Karthago civitas. Kalumniæ causa.

- K. CON. ⊖.—Karissimæ conjugī defunctæ.
 K. D.—Kapite diminutus. Kalendæ *vel* kalendis decembris.
 K. DD.—Kastrā dedicantia *vel* dedititia. Kastrā dedicavit,
 dedicamus *vel* dedicaverunt.
 K. F.—Kalendæ februarii. Karissimus *vel* Kæsonis filius.
 Kardo finalis.
 KARC.—Karcerarius.
 KARM.—Karmentalia.
 KARN.—Karnuntum.
 KAST. PER.—Kastrā peregrina.
 K. FI.—Kæsonis filius.
 K. F. K. N.—Kæsonis filius, Kæsonis nepos.
 KH.—Kharus *vel* kharissimus.
 K. I., K. IA. *vel* K. IAN.—Kalendæ januarii.
 KK.—Karissimi. Kastrā.
 K. K. *vel* C.—Kalumniæ causa.
 KL.—Kalendæ, kalendas, *vel* kalendis.
 KL̄.—Kalendas.
 KL. D.—Kalendas decembris.
 KL̄D }
 KL̄. } Kalendas.
 KLDS }
 KLE.—Kalendæ.
 KLEND.—Kalendas.
 K. L. V.—Kaput legis quintum.
 K. M.—Kardo máximus. Kalendis maiis.
 K. MT.—Khelius mortuus.
 K. N.—Kæsonis nepos. Kalendas novembris.
 K. NB.—Karissimo nobis.
 KO.—Kardo.
 K̄O.—Karo *vel* Karissimo.
 KP.—Kardo positus. Karissime parens. Kastrā ponit *vel*
 posuit.
 K. PR.—Kastris prioribus.

K. Q.—Kalendæ quintilis.

KR.—Khorus.

KR. AM. N.—Karus amicus noster.

KRM.—Karissimo *vel* Karissimæ.

KR. M.—Kara memoria.

KR. ST. CND. SPLC.—Kara sunt cernenda sepulcra.

KS.—Khaos.

K. S.—Kalendæ sextiles. Karus suis.

K. T.—Kapite tonsus.

KVR. (V *pro* Y)—Kyrenaica (*legio*).

L.

L.—Lares *vel* laribus. Lapis. Latinus *vel* latinos. Latum.

Lælius *vel* Lælia. Legio. Leuga. Lex. Levis. Libens *vel*

lubens. Libertus *vel* liberta. Libra. Limen. Lucius *vel*

Lucia. Longum. Ludus *vel* ludi. Locus *vel* loco. Locavit.

Lumen. Lustrum. Licet. Sestertius. Lyciæ. Quincuaginta.

L.—Liberta. Legis. Legavit. Libenter.

L'.—Lex.

L.—Licuit.

L. A.—Libens *vel* libenti animo.

LA. C.—Latini coloni, coloniani *vel* coloniarii.

LACR. P.—(*cum*) Lacrimis posuit.

L. A. D.—Libens animo dedit. Locus alteri datus.

L. A. D. D.—Locus adsignatus decreto Decurionum.

L. ADQ.—Locus adquisitus.

L. AEL.—Lucius Ælius.

L. AG.—Lex Agraria.

LAM. (A *pro* E)—Lemonia (*tribus*.)

L. AN.—Quinquaginta annis. Lucius Annius.

LANIS.—Lanistæ.

L. AP.—Ludus Apollinis *vel* Ludi Apollinares.

LAPI.—Lapidem *vel* lapidarius.

- LAR.—Larentinalia.
- LAR. ET. IMAG.—Lares et imagines.
- LAR. MIL.—Lares militares.
- LAR. SAL.—Laribus salutaribus.
- LAT.—Latum. Latinæ (*feriæ*).
- LAT. C.—Latini coloni.
- LAT. P. VIII. S.—Latum *vel* latitudo pedes *vel* pedum octo et semis.
- LAVR. LAVIN.—Laurens Lavinas (*sacerdos*).
- LB.—Liberi.
- L. BIB.—Lucius Bibulus.
- L. B. M. D.—Libens benè merito dicavit. Locum, liberto *vel* libertæ benè merenti dedit.
- L. BO.—Lex Boaria.
- L. B. P.—Locus benè possessus.
- LBR.—Libenter.
- LB. S.—Libens solvit.
- L. B. S.—Libentes (*solverunt*).
- LC.—Locus. Lucrum.
- L. C.—Locus concessus. Lucius Catius *vel* Cornelius. Libertatis causa. Latini cives *vel* coloni. Lege cavetur.
- L. CAE.—Lucius Cælius.
- L. C. D. D.—Loco concesso Decurionum decreto.
- LC. D. *vel* DIV.—Lucus divinus. Lucrum divinum.
- LC. DVI.—Locus divinus.
- . CEN.—Lucius Censorianus.
- L. CIN.—Lex Cincia.
- LC. S.—Lucus *vel* locus sacer. Lucrum sacrum.
- L. CS.—Lucius Cassius.
- LC. SN.—Locus Senatus.
- LD.—Laudandum.
- L. D.—Larem divinorum. Locus divinus. Locus deditus *vel* locum deditum. Locum dediticium. Lucrum deditum. Locum dedicavit *vel* dedit. Legem dat *vel* dedit.
- L. D. A. B. M.—Locum dedit Aulus benè merenti,

- L. DD.—Locus dedicatus.
- L. D. D.—Libens *vel* locum dono dedit. Libertus domino *vel* liberto dominus dedit.
- L. D. D. C.—Loco Decurionum decreto concesso. Locus datus decreto Collegii.
- L. D. DD.—Locum dono *vel* Diis dederunt, dedicavit *vel* dedicaverunt.
- L. D. D. D.—Locus *vel* lapis datus decreto Decurionum. Libens dono dedit dicavit. Libenter datum decreto Decurionum.
- L. D. D. D. D.—Locum Diis dono dedicavit *vel* dederunt.
- L. D. D. PA.—Loco dato decreto paganorum. Locus datus decreto Patrum.
- L. D. D. V. M.—Locus datus decreto Vicanorum Minnodunensium.
- L. DIV.—Locus *vel* lucus divinus. Lucrum divinum.
- L. D. L. L. I. E.—Lucius duorum Luciorum libertus jussu ejus.
- L. D. P.—Locus datus *vel* loco dato publicè.
- L. D. PVB. D. D.—Loco dato publicè Decurionum decreto.
- L. D. S.—Libens de suo.
- L. D. S. C.—Locum dedit sepulturæ causa. Locus datus Senatus consulto *vel* sententia collegii. Libens de suo curavit.
- L. E. D.—Lege ejus damnatus. Libens ei dedit. Locus ei datus.
- LEG.—Legio. Legionarius. Legatarius. Legatus *vel* legatum. Lege. Legavit.
- LEG. AVG.—Legatus Augusti.
- LEG. AVGG.—Legatus Augustorum.
- LEG. AVG. P. P. *vel* PR. PR.—Legatus Augusti Pro Prætore.
- LEG. COR.—Lege Cornelia.
- LEG. GR. V.—Legatus gratuitus quinquies.

LEG. I. ADI. P. F. ANT.—Legio prima adjutrix Pia fidelis *vel* felix Antoniniana.

LEG. II. ADIV. P. F.—Legio secunda adjutrix Pia felix.

LEG. II. TR. FOR.—Legio secunda Trajana fortis.

LEG. III. ITAL.—Legionis tertiæ Italicæ.

LEG. III. F. F.—Legio quarta Flavia felix.

LEG. LEG.—Legatus Legionis.

LEG. LEG. VII. G. F.—Legatus legionis septimæ geminæ felix.

LEG. P. M. P. F.—Legionis primæ Minervæ Piæ felix.

LEG. PR. ADIVTR, P. F.—Legio prima adjutrix Pia fidelis.

LEG. PRI.—Legio prima.

LEG. PRO. COS.—Legatus Proconsulis.

LEG. PROV.—Legato Provinciæ.

LEG. PR. P. *vel* PRO. PR.—Legatus Proprætoris.

LEG. S. S.—Legionis supra scriptæ.

LEG. VII. CL. GEM. P. FIDEL.—Legio septima Claudia gemina pia fidelis.

LEG. VII. G. A.—Legio septima gemina Antoniniana.

LEG. VII. GE.—Legio septima gemina.

LEG. VII. GEM. ANT. P. FEL.—Legio septima gemina Antoniniana pia felix.

LEG. VII. *vel* AII. G. *vel* GEM. F.—Legio septima gemina felix.

LEG. VII. GE. REB.—Legio septima gemina. Reburri (*officina*).

LEG. VII. G. *vel* GEM. P. F.—Legio septima gemina pia felix *vel* fidelis.

LEG. VIII. AVG. P. F. C. C.—Legio octava Augusta Pia felix constans Commoda.

LEG. V. M. C.—Legio quinta Macedonica Claudia.

LEG. V. M. P. C.—Legio quinta Martia *vel* Macedonica pia constans *vel* Claudia.

LEG. X.—Legio *vel* lege decima.

LEG. XII. PR. P. F.—Legio duodecima primigenia pia felix *vel* fidelis.

LEG. XIV. G. M. V.—Legio decima quarta gemina Martia victrix.

LEG. XX. V. F.—Legio vicesima Vlpia felix.

LEG. XX. V. V.—Legio vicesima valens victrix.

LEG. XXX. V. V.—Legio tricesima valens victrix.

LEG. XXX. V. V. S. A.—Legio tricesima valens victrix Severiana Alexandrina.

L. E. LI. M. C. S.—Lubens et libens merito cum suis.

L. E. L. M. C. S.—Lætus et libens merito cum suis.

LEM.—Lemonia (*tribu*). Lemuria.

L. EM.—Locus emptus.

LEN^TLVS.—Lentulus.

L. ET. D. L.—Lucii et Decimi libertus.

LEP., LEPI. *vel* LEPID.—Lepidus.

LEVG.—Leuga.

L. F.—Locum, libens, libertus, lugens, Iustrum *vel* Lucius fecit. Lucius Flavius *vel* Flaminius. Lucius *vel* Lucii filius.

L. F. C.—Libens fieri curavit.

L. F. C. N.—Lucii filius, Caii nepos.

L. F. F. O. M. M. D. S.—Libens fieri fecit omni meliori modo de suo.

L. F. L. N.—Lucii filius, Lucii nepos.

L. F. P. *vel* Q. N.—Lucii filius, Publii *vel* Quinti nepos.

L. FV.—Lucius Furius.

LG.—Legio. Leges. Legatum. Legavit.

LGD.—Lugdunensis.

LG. D.—Legio decima. Legem dat *vel* dixit.

L. GELL.—Lucius Gellius.

L. GEM. P. F.—Legio gemina pia fidelis.

LG. P.—Legem promisit.

LG. S. F.—Legem suam fecit.

LG. S. I.—Legem servare jussit.

- LG. S. P.—Legem servare præcepit.
- L. H.—Locum hunc. Locus hæredum *vel* locum hæredibus.
- L. H. F. C.—Libertus hæres *sive* locum hunc faciendum curavit. Libens *vel* lugens hoc faciendum curavit.
- L. H. L. D.—Locus hic liber *aut* libenter datus.
- LI.—Lucii.
- L. I.—Lex Julia.
- LIB.—Liber *vel* libera. Librarum. Librarius. Liberalitas *vel* liberalia. Libertas. Libertus. Liburna. Libya.
- LIB. A. COPIS. CASTR.—Libertus a copiis castrensibus.
- LIB. AN.—Libenti animo.
- LIB. ANIM. VOT.—Libero animo votum.
- LIBER.—Liberti.
- LIB. EX.—Libertus ex...
- LIB. LIB. P. Q. E.—Libertis libertabus posterisque eorum.
- LIB. LIBQ.—Libertis libertabusque.
- LIB. LIB. Q. POSTQ. E.—Libertis libertabusque posterisque eorum.
- LIB. PRAEF.—Librarius Præfecti.
- LIBRT.—Libertus *vel* liberta.
- LIB. TABVL.—Librarius tabularii.
- LIC.—Licinius.
- L. IC.—Locus incertus.
- LIG.—Liguria.
- L. I. D. A. C.—Lex Julia de adulteriis coërcendis.
- L. IIIV. D. P. S.—Locus Triumvirum decreto publicè sumptus.
- LIMEA.—Limetanus.
- LING.—Lingones.
- L. IV.—Lex Julia.
- L. IV. D. AVG.—Lex Julia divi Augusti.
- L. IV. REP. POSTQ. EOR.—Lex Julia de adulteriis coërcendis.
- LL.—Liberti (*duo*). Libertabus. Lælius. Legibus. Laudabiles. Dupondius. Libentissimè. Liberi.

- L. L.—Laurens Lavinas *vel* Laurentes Lavinates. Libens lubens. Libentissimi. Lucii (*duo*). Libertis libertabus. Lucius libertus, Lucii *vel* Livii libertus *vel* liberta. Læ-tus libens.
- LLB. LLBERT. P. E.—Libertis libertabus posterisque eorum.
- L. L. FA. Q. L.—Libertis libertabus familiisque libertorum.
- L. L. L.—Lucii liberti locus.
- L. L. L. P. O. M. S.—Liberis libertis libertabus posterisque omnibus monumentum statuit.
- L. L. L. M. M.—Lacerat lacertum Largii mordax Memmius *vel* Mævius.
- L. L. M.—Libentissimè merito. Libens lætus merito.
- L. L. P. E.—Libertis libertabus posterisque eorum.
- L. L. Q. E.—Libertis libertabusque eorum.
- D. L. Q. F.—Lucius Lucejus Quinti filius.
- L. L. Q. S. P. Q. S.—Libertis libertabusque suis posterisque suorum.
- LLS.—Sestercius.
- LL. SS.—Libertis suis.
- L. LVC. Q. F. *vel* L. L. QV. F.—Lucius Lucejus Quinti filius.
- L. M.—Locus *vel* locum monumenti *vel* monumento. Locus mortuorum. Legavit *vel* locavit memoriam *vel* monumentum. Libens merito. Libero munere. Lucius Muræna. Ludus magnus.
- L. MAN.—Lucius Manlius.
- L. M. D.—Libens merito dedit. Locus morti deditus. Locum monumenti dedit.
- L. M. E.—Locum monumenti elegit *vel* erexit.
- L. M. E. SEX. L. H.—Locus monumenti e sextante legatus hæredi.
- L. MIL.—Lares militares.
- L. M. Q. P. C.—Libens meritoque poni curavit.

- L. M. T. F. I.—Locum monumenti testamento fieri jussit.
- L. N.—Lucii nepos. Librarius notarius. Latini nominis.
Lucius noster.
- LNA.—Luna.
- L. NN. FAV.—Lucius Nonius Faustinus.
- LO.—Loco. Liberto optimo. Libertis omnibus.
- LOC.—Locator.
- LOC. D.—Loco dato.
- LOC. D. EX. D. D.—Locus datus ex decreto Decurionum.
- LOCH.—Lochiæ. (*Dianæ*).
- LOC. H. S. C. P. S.—Locum hunc sepulturæ comparavit pecunia sua.
- LOC. H. S. P. S. C. P. S.—Loco hoc sibi permissio Senatus consulto pecunia sua.
- LOC. P. P. *vel* PVBL. PERSEQ.—Locorum publicorum persequendorum.
- LOC. SEP.—Locus sepulturæ.
- L. O. D. D. D. Q.—Locum ollarum duarum dedit donavitque.
- LONG. P. VII. LAT. P. III.—Longum pedes septem, latum pedes tres.
- L. P.—Lege punitus. Locus proprius, propitius, publicus *vel* populi. Locus pedum. Libertus Patrono. Libens posuit.
- L. P. C.—Locus publicè concessus.
- L. P. C. D. D.—Locus publicè concessus decreto Decurionum.
- L. P. C. D. D. D.—Locus publicè concessus datus decreto Decurionum.
- L. P. C. R.—Latini prisci, cives Romani. Libens poni curavit requietorium.
- L. P. D.—Locus publicè *vel* publicus datus.
- L. P. D. D. D.—Locus publicè *vel* plebis datus decreto Decurionum.
- L. P. F. F. V. A. VI.—Lugens pater filio fecit. Vixit annos sex.

- L. P. I.—Libens poni jussit.
- L. PL.—Lex plebeia. Locus publicus. Loca periculosa.
- L. POS.—Lucius Posthumus.
- L. PR.—Locus privatus. Loco privato *vel* privativo.
- L. PVB.—Locus publicus *vel* loco publico. Lucius Publius.
- L. P. V. LAT. P. III.—Longum pedes quinque, latum pedes tres.
- L. Q.—Locum quadratum.
- L. Q. ET. LIB.—Liberisque et libertabus.
- L. Q. S.—Locus quæsitus Senatui. Lucus qui supra *vel* loco quo supra.
- L. R.—Lex *vel* lege romana. Lege rogatur *vel* rogatus. Locus redditus *vel* religiosus. Locavit requietorium.
- L. R. P.—Lege romana punitus. Legas rogo præteriens.
- L. S.—Libens solvit. Laribus sacrum. Lucius Samius. Locus sacer, sepulcri *vel* sepulturæ. Liberto suo.
- L. S. A.—Lucius Sextius Aurelius.
- L. SC.—Locus sacer.
- L. S. M. C.—Locum sibi monumento cepit.
- L. S. M. C. P.—Locum sibi monumenti curavit poni.
- L. S. PAL.—Loca sacra palatii.
- L. S. P. D. D.—Locus sepulturæ permissus decreto Decurionum.
- L. SPR.—Librarius Subpræfecti.
- L. S. S. C.—Loca singula sepulturæ causa.
- LS. SS.—Libertis suis.
- L. T.—Legavit testamento *vel* titulum. Lucius Tattius, Tattius *vel* Tacitus. Legem tulit.
- L. T. F. I.—Locum testamento fieri jussit.
- LTR.—Literæ.
- L. TR.—Librarius Tribuni.
- LV.—Quinquaginta quinque.
- L. V.—Lex vetus *vel* vetat. Libens vovit.
- L. VAL.—Lucius Valerius.
- LVB. S.—Lubens solvit.

LVCAR.—Lucaria.

LVCR.—Lucretius *vel* Lucretia.

LVD.—Ludus *vel* ludi.

LVD. AP.—Ludi Apollinares.

LVD. CIRC.—Ludi circenses.

LVD. MART. IN. CIRC.—Ludi Marti in circo.

LVD. MAT.—Ludus matutinus.

LVD. PAL.—Ludi palmares.

LVD. PLEB. IN. CIRC.—Ludi plebei in circo.

LVD. SEC.—Ludi seculares.

LVD. SEC. FAC. C.—Ludos seculares faciundum curavit.

LVG.—Lugdunum. Lugdunensis.

L. V. G. P.—Lucius Vetus Galliae procurator.

L. VII. G. A. P. F.—Legio septima gemina Antoniniana
Pia felix.

L. VII. G. GOR. P. F.—Legio septima gemina Gordiana
Pia felix.

L. VII. G. MAX. P. F.—Legio septima gemina Maximinia-
na Pia felix.

L. VII. G. PHL. P. F.—Legio septima gemina Philipina
Pia felix.

LVM.—Lumina.

L. VOC.—Lex Voconia. Lucius Voconius.

LVPER. N. P.—Lupercalia. Nefastus primo.

LV. P. F.—Ludos publicos fecit.

L. V. S.—Libens votum solvit. Locum viva sibi.

LVST.—Lustrum.

LVST. FEC.—Lustrum fecerunt.

LVSTR. MISS.—Lustrum missum.

LVSTR. MON. SAC.—Lustratio montis sacri *vel* lustrandis
monumentis sacris.

L. XX. N. P.—Sestertiis viginti nummum pendit.

M

M.—Magistratus. Magister. Magnus. Maias. Manius. Manibus. Marca. Marcus. Marmor *vel* marmorea. Maritus. Martius. Mars *vel* martis, Martyr. Mater. Maurus. Maximus. Mea *vel* meum. Memor. Memoria *vel* memoriæ. Menses. Merenti. Mercurius *vel* Mercurii. Meritus *vel* merito. Miles. Mille *vel* millia. Militavit. Minus. Missio *vel* missus. Mœrens. Moneta. Monumentum. Mors. Mortuus. Mulier. Municipium. Mutius.

M.—Mulier.

M'.—Manius. Me.

MA.—Macuvius. Matri. Massiliam. Martias. Martyr. Martyrium.

M. A. A.—Municipium Alba Augusta *vel* Augustum Apulense.

MAC. AVG.—Macelum Augusti.

MACER.—Maceriam.

MACH.—Machinarii.

MACH. F. P.—Machinarii fori Pistorii.

MAE. *vel* MAEC.—Mæcia (*tribu*). Mæcenatianus (*servus*).

M. AEL. CET.—Municipii Aelii Cetii.

M. AEM.—Marcus Aemilius.

M. AE. P.—Monumentum æternum posuit.

MAES (A *pro* O). SVP.—Mœsia superior.

MART.—Maritus. Martyris. Martis.

MAG.—Magister *vel* magistra. Magistratus, magistratum *vel* magistratu.

M. AG.—Militum agri.

MAG. AVG.—Magister Augustalis.

MAG. COL. CVLTO. EIVS.—Magister Collegii cultorum ejus.

MAG. CONLIB. LIBERT.—Magistro conlibertorum libertorumque.

- MAG. EQ.—Magister equitum.
 MAG. FAN.—Magister fani.
 MAG. II.—Magister iterum.
 MAG. IN. FAM.—Magister in familia.
 MAGIST.—Magister. Magistratus.
 MAGIS. VENE.—Magistræ Veneris.
 MAG. MART.—Magister Martialis.
 MAG. MIL.—Magister militum.
 MAG. MVN. RAVEN.—Magister municipii Ravennatis.
 MAGNOPE.—Magnoperè.
 MAG. P.—Magister privatarum *vel* primus.
 MAG. PRIM.—Magistri primi.
 MAG. P. *vel* PVB. SC.—Magister publicus sacrorum.
 MAG. Q. Q.—Magister quinquennalis.
 MAG. QVINQ. COLL. FABR. TIG.—Magister quinquennalis *vel* quinquennalitus collegii fabrum tignariorum.
 M. A. G. S.—Memor animo grato *vel* agens gratias solvit.
 MAG. VIC.—Magister vici.
 MAI.—Major. Maji.
 MAIES. D.—Majestas divina.
 MAI. SER.—Majoris servum.
 MAM.—Mamercus.
 MAM. F. M. N.—Mamerci filius, Marci nepos.
 MAN.—Manius.
 MAN. IRAT. H.—Manes iratos habeat.
 MAN. L.—Manifestus locus.
 MAR.—Maritus. Marmor *vel* marmorea. Marius. Martius *vel* Martii. Martias. Martyr. Martyrium.
 MARGAR.—Margaritarius.
 MARIT.—Maritus.
 MARM.—Marmora.
 MAR. OLL. D.—Marmoream ollam dedit.
 MART.—Martias *vel* martiis. Martyr. Martyrium. Martia (*legio*). Martialis.
 MART. CAR. MONET.—Marti, Carnæ, Monetæ.

MART. VICT.—Martia victrix (*legio*).

MAR. VLT.—Mars ultor.

MAS.—Massa.

MAT.—Mater *vel* matres.

MAT. P. FEC. ET. S. ET. S. PQ. E.—Mater piissima fecit et sibi et suis posterisque eorum.

MATR.—Matralia (*matris Matulæ festum*).

MAVR.—Mauritania.

M. AVR.—Marcus Aurelius.

MAX.—Maximus.

MAX. PON.—Maximus Pontifex.

MAXX.—Maximi.

M. B.—Memoriæ bonæ *vel* boni. Mulier bona. Merenti benè. Municipium Bergomas.

M. B. M. F.—Monumentum benè merenti fecit. Matri, mulieri *vel* marito benè merenti fecit.

MC.—Mancipio.

M. C.—Marcus Censor, Cicero, Cato *vel* Calphurnius. Memoriæ *vel* mortis causa. Monumentum condidit, consecravit, constituit, conservavit *vel* curavit. Monumento cedit. Matri *vel* mulieri carissimæ. Municipii Caralitani.

M. C. D.—Memoriæ causa datum.

M. CLAUD.—Municipium Claudianum.

M. CL. PR.—Miles classis prætoriæ.

M. C. M.—Mortis causa manumissus.

M. COH.—Miles cohortis.

M. C. P. M. RENO. CYR.—Memoriæ causa posuit Marco Reno Cyrenensi.

M. CS.—Marcus Cæsar.

M. C. T.—Monumentum curavit testamento.

M. C. V.—Manum consertam vocavit.

MD.—Mediolanum.

M. D.—Militum Dacorum. Manibus Diis. Matri Deum. Medicinæ doctor.

M. D. D. D.—Matris deum. Donavit dedicavit.

- M. D. M.—Mater Deûm magna.
- M. D. M. I.—Magnæ Deûm matri Ideæ *vel* Isidi.
- M. D. M. SACR.—Magnæ Deûm matri sacrum.
- M. D. O.—Mihi dare oportet.
- ME.—Memoriæ. Merito. Menses.
- M. E.—Monumentum *vel* memoriam erexit. Mortuus est.
Merita ejus.
- MED.—Medicus. Mediolanum *vel* Mediolanensis. Meditri-
nalia.
- MEDITR.—Meditrinalia.
- MED. TVC.—Medix tuticus.
- MEL.—Melioris (*fortunæ*).
- M. E. M.—Municeps ejus municipii.
- M. E. M. D. D. E.—Municipibus ejus municipii dare dam-
nas esto.
- MEN. *vel* MENEN.—Menenia (*tribu*).
- MENS.—Menses *vel* mensibus.
- MER.—Meridianus (*gladiator*). Merita. Meruit.
- MERC.—Mercator. Mercurius *vel* Mercurialis.
- MERC. AVG.—Mercurio Augusto.
- MERCVRIA.—Mercurialis.
- MERK.—Mercatus.
- MERK. D.—Merkedonius *vel* Mercedinus (*dies*).
- MER. S.—Mercurio sacrum.
- MERTB.—Merentibus.
- MERV.—Meruit.
- MES.—Mensor. Mensis *vel* mensibus.
- M. E. S. I. B. G.—Memoria ejus sit in benedictione gloriosa.
- MET.—Metius. Mettala.
- M. ET. C.—Marcus et Cajus.
- METR.—Metropolis.
- MF.—Manifestus *vel* manifesto.
- M. F.—Marci filius. Mala fide. Martenses forenses. Monu-
mentum fecit. Munere functus. Municipalibus functus.
Municipium Falerionense.

M. FA.—Marcus Fabius.

M. F. C.—Memoriam *vel* monumentum fieri *vel* faciundum curavit.

MF. F.—Manifestum fecit.

M. FI.—Malè fidus.

M. F. L.—Monumentum fieri licebit.

M. F. M. N.—Marci filius, Marci nepos.

M. F. P.—Mater filio posuit. Malæ fidei possessor.

M. F. Q. N.—Marci filius, Quinti nepos.

MG.—Magis.

M. H.—Mulier honesta. Mandavit hoc. Magnus *vel* malus homo.

M. H. AD. H. N. T.—Monumentum hoc ad hæredes non transit.

M. H. E.—Mihi hæres erit *vel* esto.

M. H. E. N. R.—Monumentum hoc *vel* hæredem extraneum non recipit.

M. H. H. N. S.—Monumentum hoc hæredem non sequitur.

M. H. M.—Missus honesta missione.

M. H. S. M.—Memoriam hanc sibi mandavit.

M.—Minutius.

MI.—Mihi. Miles.

M. I.—Monumentum jussit. Maximo Iovi. Magnæ *vel* matri Ideæ *vel* Isidi.

M. I. F. PETIT.—Militiæ jus filiis petitori.

MIL.—Miles. Militavit. Militaribus. Millia.

MIL. CL. PR. RA.—Miles classis prætoriæ Ravennatensis.

MIL. COH. X. IV. VRB.—Miles cohortis decimæ juvenum urbanorum.

MILIT.—Militiæ.

MIL. FR.—Miles frumentarius.

MIL. IN. COHOR.—Militavit in cohorte.

MIL. K. PR.—Milites cohortis prætoriæ.

MIL. LEG.—Miles legionarius.

MIL. LEG. S. S.—Miles legionis supra scriptæ.

MIL. PET.—Militiæ petitor.

MI. ME. H. DD. S.—Mihi meisque hoc dedicavi sepulcrum.

MIN.—Minor. Minerva. Minutia (*tribu*). Minervia (*legio*).

Minister. Minius.

MINER. MEM.—Minervæ memori.

MINER. P. F.—Minervia (*legio*) pia fidelix.

MINIS.—Ministri.

M. *vel* Θ. INTER.—Morte interventus.

MIS.—Missus.

MIS. Q. VLT.—Misitque ultima (*dona*).

MIT.—Milites.

M. I. V.—Marcus Julius Vopiscus.

M. K.—Mater castrorum.

M. KAL.—Municipium Kalamense.

ML.—Maleficus. Malum.

M. L.—Marci *vel* Marcii libertus *vel* liberti. Militis *vel* militum locus. Merito libens *vel* lubens. Miles legionis. Monumentum legavit. Modii quinquaginta.

W. LIB.—Mulieris liberta.

ML. CL. PR. RA.—Miles classis Prætoriae Ravennatis.

M. LEP. C. REG. INST.—Marcus Lepidus civitatem Regiensium *vel* Regii instauravit.

MLIT.—Milites.

ML. PMO.—Militum primo.

ML. PR.—Miles prætorianus.

ML. Q. E.—Melius quivis est.

MM.—Memoria. Monumentum. Marci (*duo*). Memoriam meritissimo. Meritissimus. Militem *vel* milites. Martyres.

M. M.—Magister Mercurialis. Memoria. Merito merito *vel* meritissimo. Municipium Mediolanense. Mulier mala. Memento mori. Magnæ Matri. Mæstæ memoriæ. Milites. Magistratus. Municipipes municipii. Marci (*duo*). Maritus mæstissimus.

MM. A.—Monumentum accepit.

M. MAN.—Marcus Manlius.

- M. MAR.—Marcus Marcellus.
 M. MAX.—Marcus Maximus.
 M. M. D.—Matri magnæ Deæ *vel* Deûm. Matri, marito, merenti *vel* meritæ monumentum dat *vel* dedit.
 M. M. ET. Ð. L.—Marcorum (*duorum*) et Cajæ libertus.
 M. M. F.—Municipium Martium Flavium. Municipis municipii Flavii. Marito monumentum fecit.
 M. M. I.—Magna mater Idea.
 MM. L.—Monumenti locus.
 M. ML.—Magister militum.
 M. M. L.—Marcorum (*duorum*) libertus.
 MM. LATN.—Memoria Latonæ.
 MM. LG.—Memoria Legatorum.
 M. MM.—More majorum.
 M. M. M. L.—Marcorum (*trium*) libertus.
 MMN.—Matrimonium.
 M. M. P. OR.—Magister militum per Orientem.
 MMR.—Memoria.
 MM. RG.—Memoria Regis.
 MMT. P.—Monumentum petit.
 M. N.—Millia numero *vel* nummûm. Marci nepos. Meo nomine.
 M̄. N.—Millia nummûm *vel* nummorum.
 MNC.—Municipii.
 MNF.—Manifestum.
 MNF. L.—Manifestus locus.
 NV.—Manius.
 NV. F.—Manii filius.
 NV. L.—Manii libertus.
 NV. N.—Manii nepos.
 MNM.—Manumissus *vel* manumissum.
 MN. MN.—Municipalis municeps.
 MN. OPP.—Manifestum oppidum.
 MN. TT.—Manifestum territorium.
 M°.—Modo. Molestus.

- MO.—*Modo vel modi. Monumentum*
 MOER. PP.—*Mærentes posuerunt.*
 MOG.—*Mogontiacum.*
 MON.—*Monumentum. Monetalis (triumvir).*
 MONT. P. C.—*Montanorum pia constans (cohors).*
 M. O. P.—*Maritus obsequens posuit.*
 MOR. P.—*Mortem ponit.*
 MORT.—*Mortuus.*
 MORT. MORT.—*Mortuos mortuasve.*
 M. P.—*Marcus Pacuvius. Maximus Princeps. Macedoniae*
Piæ. Malè posuit. Mater pacis. Major pars, majoris par-
tis vel majore parte. Mensæ vel mensam posuit. Me-
moriam vel monumentum posuit. Memoriae posuerunt.
Mille passus vel millia passuum.
 M. PA.—*Marcus Pacuvius. Minervia Pia (legio).*
 M. P. D.—*Majorem partem diei.*
 M. P. D. M.—*Monumentum positum Diis Manibus.*
 M. P. F.—*Minervia pia fidelis (legio).*
 M. P. I.—*Millia passuum prima.*
 M. P. II.—*Millia passuum duo.*
 M. POP.—*Marcus Popilius.*
 M. POS.—*Mensæ vel mensam posuit.*
 M. POT.—*Maximus Pontifex.*
 M. PP.—*Monumentum vel memoriam posuerunt.*
 M. P. V.—*Millia passuum quinque. Monumentum vel me-*
moriam posuit vivens.
 M. P. XI.—*Millia passuum undecim.*
 M. R.—*Miles romanus. Municipium Ravennas vel Raven-*
natium.
 M. R.—*Militiæ Ravennatis.*
 MRCO.—*Mercurio.*
 MR. C. P.—*Murum cum porta.*
 M. REG.—*Militiæ Regensium.*
 MR. F. S. C.—*Mærens fecit suæ conjugis.*
 MRS. F. C.—*Meritissimæ faciendum curarunt.*

MRT.—Mœrenti *vel* merenti.

MS.—Mos. Mus. Mensis, menses *vel* mensibus. Majestati.

MS.—Molestus. Menses.

M. S.—Merito solvit. Municipi suo. Memoriae *vel* Manibus sacrum. Mœsia superior.

M. S. A.—Moneta sacra Augusti.

M. S. AP.—Municipii Septimiani Apulensis.

M. S. B. M.—Magistro suo benè merenti.

M. S. C.—Monumentum sibi constituit.

M. S. P.—Monumentum suum *vel* memoriae suæ posuit.

M. S. D. D.—Municipes sui decreto Decurionum.

M. S. S.—Marti Semoni sacrum.

M. S. S. E. H. N. S.—Monumentum sive sepulcrum exterum hæredem non sequitur.

M. S. S. H. N. S.—Monumentum supra scriptum hæredem non sequitur.

MT.—Mater.

M. T.—Marcus Tullius.

M. TARRAC.—Municipium Tarraconense.

M. T. C.—Marcus Tullius Cicero.

M. T. F. E.—Malo tuo factum est.

MTR.—Mater. Matertera.

MV. *vel* NV.—Mucius.

M. V.—Manibus universis. Minerviae victricis (*legionis*).
Monumentum vivens. Magnificus vir.

MV. A.—Municipio Apulensi.

MV. F.—Mucii filius.

M. VI.—Menses *vel* mensibus sex.

MVL.—Mulier.

MVL. B.—Mulier bona.

MVL. LIB.—Mulieris liberta.

MVL. M.—Mulier mala.

MVL. P.—Mulier pessima.

M. V. L. SVP.—Mater, usor, liberi superstites.

- M. VIC.—Municipium Vicetinum.
 MVLIEB.—Muliebrem.
 M. V. M.—Marcus Valerius Maximus.
 MVN.—Munere. Municeps, municipes, municipium *vel* municipia.
 MVNIFI—Munifico.
 MVNP.—Municeps. Municipia.
 MVN. SASS.—Municipii Sassinatis.
 MVN. SS.—Municipium supra scriptum.
 M̄I.—Munatius.
 MVR (V *pro* Y).—Myrmillo.
 M. V. S.—Merito votum solvit. Memor voti suscepti.
 MVSSIDI.—Mussidius.
 MVT.—Mutinensis.
 M. X.—Menses decem.

N.

- N. *vel* N̄.—Nonas *vel* nonis. Nam. Natus *vel* nata. Nazione.
 Nauta. Nec. Nefastus (*dies*). Nepos *vel* neptis. neptunus. Neronis. Niger. Novum. Nobilis. Non. Nonas. Nominus. Nomen, nominis *vel* nomine. Nos. Noster *vel* nostro. Nobis. Novembris. Numeras. Numerius (*præno-*
men). Numerarius (*miles*). Numero. Numini. Numisma
vel numismatis. Nummus, nummum *vel* nummorum.
 N'.—Noster. Nocturnus.
 N°.—Nascitur.
 N̄.—Nam. An.
 NĀ.—Nazione.
 NĀ.—Naturalis.
 NAC.—Nactus.
 N. AGR. AM.—Numeratus agri ambitus.

NAOFYL.—Naophylax.

NAR.—Narbonensis.

NAT.—Natta. Natalis, natalia *vel* natalitia. Natio *vel* natione. Natus.

NAT. ALEX.—Natione Alexandrinus.

NAT. GALL.—Natione Gallus.

NATOR.—Natorum.

NAVF.—Naophylax.

NAV.—Naves *vel* navibus. Nauta.

NAVIC.—Navicula.

NAVICVLAR. MAR. AREL.—Naviculario maris Arelatensis.

NAVT.—Nauta.

NB.—Nobis.

N. B.—Numeravit bivus (B *pro* V).

NBR.—Novembris.

NB. G.—Nobili genere.

N. C.—Nero *vel* nobilis Cæsar. Non certè *vel* credo.

N. C. K.—Non calumniæ causa.

N. CL.—Nero Claudius.

N. C. M. M.—Numerius, Caju^s, Marci (*duo*).

N. C. N. P.—Nec *vel* non clam nec precariò.

N. C. S. C. S. D. E.—Novis civibus Senatus consulto suffragium datum est.

N. D.—Nemo doluit.

N. D. A. N. MOR.—Nullum dolorem accepi nisi mortis.

N. D. D.—Numini dicatissimus devotissimus.

N. DEVS.—Nobile decus.

N. D. F. E.—Ne de familia exeat.

N. D. N.—Numini Domini nostri.

NE.—Ne.

N. E. D.—Notus et dives.

NEG.—Negotiator. Negavit.

NEG. VIN.—Negotiator vinarius.

NEM.—Nemausus.

- N. EN.—Non enim.
 NEP.—Nepos *vel* neptis. Neptunus.
 N. E. P. D. I.—Nomini ejus poni dicarique jusserunt.
 NEP. RED.—Neptuno reduci.
 NEP. S. *vel* SAC.—Neptuni sacellum. Neptuno sacrum.
 NEPT. *vel* NEPTVN.—Neptunalia.
 NER.—Nero.
 NER. TRA.—Nerva Trajanus.
 NERV.—Nerva.
 N. E. S. D.—Numini ejus semper devotus.
 N. FA. N.—Nobili familia natus.
 N. F. C.—Nostræ fidei commissum.
 N. F. F. N. S. N. C.—Non fui: fui: non sum: non curo.
 N. F. N.—Nobili familia natus.
 N. F. N. N.—Numerii filius, Numerii nepos.
 N. G.—Nobili *vel* nobiles genere.
 N. G. N.—Nobili genere natus.
 N. H.—Notus *vel* natus homo.
 N. H. V. N. AVG.—Nuncupavit hoc votum numini Augusto.
 N. I.—Nomine ipsius. Numinis jussu.
 N. I. D.—Nummum mille Decurionibus.
 N. III.—Numero tertio.
 N. I. O. T.—Numini Jovis Olympii Tonantis.
 N. K. C.—Non calumniæ causa.
 N. L.—Nominis latini. Non licet *vel* liquet. Non longè. Numero quinquaginta.
 N. L̄.—Numero quinquaginta.
 N. LC.—Non licet.
 N. L. F.—Numerii Lucii *vel* liberti filia.
 N. LIC.—Non licet.
 N. L. M. F. ET. TV.—Nobis, nostrum *vel* novum locum monumenti fecit et tumulum
 N. M.—Numerus militum. Nonius Macrinus. Nam malum. Non minus.
 N. MACR.—Nonius Macrinus.

NME.—Nomine.

N. ME. VI.—Natae mensium sex.

N. M. N. S.—Novum monumentum nomine suo.

N. MONVM.—Novum monumentum.

N. M. Q. E. D.—Numini majestatique ejus *vel* eorum devotissimus.

N. M. V.—Nobilis memoriae vir.

NN., NN. *vel* N. N.—Nostri *vel* nostrorum. Numeri.

N. N.—Numeriorum (*duorum*).

NN. AVGG.—Numinibus Augustorum.

NN. AVGG. IMPP.—Nostri Augusti imperatores.

NNBB.—Nobilissimi.

NNBB. CAESS.—Nobilissimi Cæsares (*duo*).

NN. PP.—Nostrorum Principum.

NNR.—Nostrorum.

NO.—Nos *vel* nobis. Nonas.

NOB.—Nobilis. Nobis.

NOBB.—Nobiles *vel* nobilibus.

NOB. F. N.—Nobili familia natus.

NOB. G.—Nobiles genere.

NOBR.—Novembris.

NOMENC.—Nomenclator.

NOMI.—Nomine.

NON.—Nonæ, nonarum, nonas *vel* nonis.

NONAGEN.—Nonagenarius.

NON. AP. *vel* APR.—Nonis aprilis.

NON. IVL.—Nonas julii.

NON. OCT.—Nonas octobris.

NON. SEP.—Nonas septembris.

NON. TRAS. H. L.—Non transilias hunc locum.

NOT.—Nothus *vel* notus.

NOV.—Novius. Novembris.

NOVĒ—Novembris.

NOVĒBRES.—Novembres.

N. P.—Nefastus prior *vel* primus. Nihil potest *vel* posset.
 Nomine proprio.

N'. P.—Non potest *vel* paret.

N. P. C.—Nomine proprio curavit. Notarius publicus cæsareus.

NQ.—Nusquam. Neque. Namque. Nequam. Numquam.

N. Q. N.—Numerati qui numerant. Numquid non.

NR.—Nero. Noster *vel* nostrorum.

N. R.—Natione Ræti *vel* romanus. Non restituerunt.

N.R.—Nobilis Ravennas. Nauta Rhodanicus.

NR. CL.—Nero Claudius.

NROR.—Nostrorum.

N. S.—Nomine suo. Non sequitur. Novum sepulcrum. Numerii servus.

N. S. E.—Non sic est.

N. SF. E.—Non satisfactum est.

NSI.—Nostri.

NS. P.—Natus puer.

N. S. S. I. M.—Numen sanctum Solis invicti Mithræ.

N. T.—Nostri temporis.

N. T. M.—Numini tutelari Municipii.

N. TRAN. H. L.—Non transilias *vel* ne transeas hunc locum.

NV.—Numa.

N. V.—Non vacat *vel* vis. Nobilissimus vir.

N. V. A.—Nautarum vico Arilica.

NVM.—Numerus.

NVM.—Nummum.

NVM. DAL.—Numerus Dalmatarum.

NVM. DAL. DIVIT.—Numeri Dalmatarum Divitensium.

NVM. DAL. FORT.—Numeri Dalmatarum Fortensium.

NVM. DOM. AVG.—Numen domus Augustæ.

NVM. MER.—Nummularius Mercurialis.

N. V. N. D. N. P. O.—Neque vendetur, neque donabitur,
 neque pignori obligabitur.

NVP.—Nuptiæ *vel* nuptias.

N. W.—Non vult.

N. VV. H. INF. S.—Neminem volumus hoc inferri sepulcro.

O.

O.—Os. Ob. Oro. Omnis *vel* omnibus. Oportet *vel* oporteat.
 Optio. Optimo. Ollius. Opinio. Ordo *vel* ordinis. Orna-
 to. Omega. Occidit *vel* occiso. Oras. Obitus. Obiit. Ossa.
 Olla. Oriente. Officium. Ossuarium. Obtulit.

Θ.—Mortuus est. Obiit.

Θ.—Omnibus.

Ο.—Opertum *vel* operto.

Θ.—Ostentat.

Θ. *vel* θ.—Mortem.

OA.—Omnia.

O. A. Q.—Omnes ad quos.

O. AVG.—Optimo Augusto.

OB.—Obiter. Obiit.

O. B.—Optio balnearii.

ΘB.—Orbem.

OB. AN. L.—Obiit anno quinquagesimo.

OB. CI. SER.—Ob cives servatos.

OB. C. S. *vel* CIV. SER.—Ob cives servatos.

OB. H. M. M.—Ob honorem magisterii Mercurialium.

OB. HON.—Ob honorem.

OB. HON. AVG.—Ob honorem Augustalitatis.

OB. HON. AVGVR.—Ob honorem auguratûs.

OB. HON. II. VIR.—Ob honorem dumviratus.

OB. *vel* Θ. IN. XPO.—Obiit in Christo.

- OB. M. E.—Ob merita *vel* memoriam ejus.
 OB. MER.—Ob merita.
 OB. M. P. E. C.—Ob merita pietatis et concordiae.
 O. BN.—Omnia bona.
 OB. R. B. G.—Ob res benè gestas.
 OC.—Occasus. Occisus.
 O. C.—Optio cornicularii. Omnis civitas. Ope consilio. Ordo clarissimus.
 OCCIS.—Occisus.
 O. CON.—Operas conduxit.
 OC. CS —Occiso Cæsare.
 OCR.—Ocriculana (*tribus*).
 O. C. S.—Ob cives servatos.
 OCT.—Octobris. Octogenarius.
 OCTOB.—Octobris.
 OD.—Ordo.
 O. D.—Opus doliare.
 O. D. M.—Opera domum munus.
 O. D. S. M.—Optimè de se merito, meritæ *vel* merenti.
 O. E. B. Q.—Ossa ejus benè quiescant.
 O. E. B. Q. C.—Ossa ejus benè quiescant condita.
 O. E. R.—Ob eam rem.
 OF.—Officina. Officinarius.
 O. F.—Omni fide. Opus *vel* opera fecit.
 O. F. B.—Oportebit fide bona.
 OFF.—Officium. Officina. Offinator.
 OFFI.—Officina.
 OFFIC.—Offinator.
 OFF. RAT.—Officium rationalium.
 OGV L.—Ogulnius.
 O. H. F.—Omnibus honoribus functus. Ossuarium hoc fecit.
 O. H. IN, R. S. F.—Omnibus honoribus in Republica sua functus.
 O. H. S.—Ossa hinc sunt.
 O. H. S. S.—Ossa hinc sita *vel* sepulta sunt.

OIA.—Omnia.

O. I. B. Q.—Ossa illius benè quiescant.

OL.—Olla.

O. L.—Operas *vel* ollam locavit.

OL. D. D.—Ollam dono dedit.

OL. D. S. D.—Ollam de suo dedit.

O. LIB. LIB.—Omnibus libertis libertabus.

OLL. D. II.—Ollas dedit duas.

O. L. O. C.—Opere locato. Opere conducto.

OM., OMB. *vel* OMIB.—Omnibus.

OMA.—Omnia.

O. M. H.—Optimo maximo Hammoni.

OMS.—Omnes.

O. M. S.—Ordo Municipii Sestinatium.

O. M. T.—Optimo maximo Tonanti.

O. M. V.—Ordo municipii V.....

ΩN.—Omnino.

ON°.—Omnino.

O. N. F.—Omnium nomine faciundum.

ONS.—Onus. Omnes.

OO.—Oportebat.

OO.—Omnes.

O. O.—Ordo optimus.

OP.—Opinio. Oppidum. Optimum *vel* optimo. Oportet. Opus.
Opiter. Optio.

O. P.—Optimo patri, principi *vel* patrono. Ossa posita.

OP. A.—Optio arcarii.

OPAL.—Opalia.

OP. B. *vel* BA.—Optio balnearii.

OP. C. *vel* CA.—Optio carceris.

OP. CO.—Optio cohortis.

O. P. D.—Ollam Publius dedit.

OP. DO *vel* DOL.—Opus doliare.

OP. DOL.—Opus doliare *vel* doliarium.

- OPER.—Operæ *vel* operarii.
- OP. ET. S. P.—Optimo et sancto patrono *vel* optimæ et sanctæ patronæ.
- O. P. F.—Optimo principi, patrono, patri *vel* patruo fecit.
- OPIC.—Opiconsiva.
- OPIF.—Opifera.
- OPP.—Oppidum.
- OP. PRIN.—Optimo principi.
- O. P. Q.—Ossa placidè quiescant.
- OPT.—Optimo. Optio.
- OPT. B.—Optio balnearii.
- OPT. C.—Optio carceris.
- OPT. CL. PR.—Optio classis prætoriæ.
- OPTIM.—Optimæ.
- OPT. PR.—Optio principis.
- OP. *vel* OPT. PRIN.—Optimo principi.
- OPVS. DOL.—Opus doliare.
- OR.—Ornato. Ordo.
- OR. C.—Ore, consilio.
- ORB. PAR.—Orbati parentes.
- ORD.—Ordinis. Ordinarius.
- ORD. M. M. LIBER. SING.—Ordo militum *vel* magistratuum libertinorum Singilensium.
- ORD. RET.—Ordine retrogrado.
- ORD. SING. BARB.—Ordo Singilensium barbarorum.
- OR. M. *vel* MIL.—Ornamentis militaribus. Ordo militum *vel* militaris.
- ORN.—Ornatus.
- ORNAM.—Ornamentario.
- ORN. DEC. HON.—Ornamentis decurionalibus honoratus.
- OR. O. T.—Ornamenta omnia textus.
- OR. SEPT.—Ordo Septempedanus.
- ORTM. IMPL.—Ornamentum imperiale,
- OS,—Omnes,

OS. C.—Omnes conciliat.

O. S. F. P. S. F.—Ordo splendidissimus fieri pecunia sua fecit.

OSS.—Ossa. Ossarium. Ossuarium.

O. T. B. Q.—Ossa tua *vel* tibi benè quiescant.

OT. F.—Ostium fenestræ.

O. V.—Optimi viri. Ornatus vir.

O. V. D.—Omni virtuti dedito.

OVF.—Oufentina (*tribus*).

O. V. F.—Optimo viventi *vel* viro fecit. Omnia vivens fecit. Omnibus vivis *vel* viris fecit. Oramus ut faciat. Omni *vel* optima voluntate fecit. Oufentina (*tribus*).

P

P.—(*in*)Pace. Pactum. Passus *vel* passuum. Pars *vel* part. Pater. Pax. Parentes. Patria. Patronus. Passio. Pecunia. Pedes. Penates. Per. Perpetuus, perpetua *vel* perpetuò. Ples. Perfecit. Pietas. Pius *vel* pia. Plus. Poni *vel* ponendum. Pondo. Pontifex. Popilius. Populus. Posse. Pompejana (*colonia*). Possessor. Post. Posthumus. Potest. Posuit *vel* posuerunt. Potestas *vel* potestate. Præfectus. Præses. Prætor. Pridie. Primigenia (*legio*). Primus. Princeps. Probaverunt. Pro. Professor. Provincia. Publicè. Publicus *vel* publica. Publius *vel* Publica. Publico (*ære*). Puer *vel* puella. Puerorum. Pupillus *vel* pupilla.

Q.—Pater. Pupillus *vel* pupilla. Publica.

P'.—Pedes.

P.—Pro.

P.—Perscripsit.

PA.—Pupilla. Pagani. Pater. Passio. Pace.

P. A.—Provincia Africa. Patris actio. Pius Augustus. Posuit aram.

- PAC.—Pacius.
- PACE. P. R.—Pace populo romano.
- P. D. *vel* PA. DIG.—Patriciatus dignitas.
- P. AEG.—Præfectus Aegypti.
- PAEGNIAR.—Pægniarius.
- P. AEL, AG. *vel* AVG. LIB.—Publius Aelius Augusti libertus.
- PAENVL.—Pænulis.
- P. AF.—Præfectus Africæ.
- PA. INF. P.—Parentes infelicissimi posuerunt.
- PAL.—Palilia. Palatina (*tribus*). Palmatus. Palmensi.
- PALAT. *vel* PALATIN.—Palatina (*tribu*).
- PAL. ET. COR.—Palmas et coronas.
- PAN.—Pannoniorum.
- PANT.—Pantomimorum.
- PAP.—Papia (*tribus*). Papiria (*tribus*).
- P. A. P. B. M.—Patri avo patrono benè merito.
- PAPIR.—Papiria (*tribu*).
- PAR.—Paria (*gladiatorum*). Parilia (*pro* Papilia). Parenti, parentes *vel* parentum. Parthicus. Parthia *vel* Parthica.
- P. AR.—Pluviæ arcendæ.
- PARAL.—Paralissum.
- PARENT.—Parentalia.
- PARTB.—Parentibus.
- PARTH.—Parthicus.
- PART. MAX.—Parthicus Maximus.
- PAT.—Patricius. Patronus.
- PAT. COL.—Patronus Coloniae.
- PAT. MVN.—Patronus Municipii.
- PATR.—Patre (*sacrorum*). Patricius. Patronus *vel* patrona.
- PATR. COL. CVR. R. P. II. VIR. MVNICIP. PROC. AVG. VIAE. OST. ET. CAMP.—Patrono coloniae, curatori rei publicae, duum viro municipii, Procuratori Augustali viae Ostiae et Campaniae.
- P. AVGVR.—Publicus Augurum.

PALL.—Paullione.

P. B.—Principalis beneficiarius.

PBL. *vel* PBLC.—Publicus *vel* publicum.

PBL. XX. LIB.—Publicus vicesimæ libertatis.

P. B. M.—Patri *vel* patrono benè merenti. Posuit patri benè merenti.

P. B. P.—Principalis beneficiarius Præfecti.

PBR.—Presbyter.

PC.—Prisca.

PC *vel* PC.—Post consulatum. Pace.

PC.—Proconsul.

P. C.—Pactum conventum. Pater conscriptus *vel* Patres conscripti. Patronus *vel* patrono coloniae, civitatis *vel* corporis. Pecunia constituta. Per *vel* post consulatum. Pedes centum. Pia constans (*cohors*). Poni *vel* ponendum curavit *vel* curaverunt. Potestate censoria. Præfectus castrorum *vel* corporis. Proconsul. Provinciae caput. Publicè curavit.

P. C.—Pecunia constituta. Post consulatum.

P. CAE. N.—Privata Caesaris nostri.

P. CC. DD. NN.—Post consulatum dominorum nostrorum.

P. C. C. L.—Publii Caii *et* Cajæ libertus.

P. C. ET. S. AS. D.—Ponendum curavit et sub ascia dedicavit.

P. CI.—Prætor Ciliciæ (*forsan*).

PC. IMP.—Præfectus Imperii.

PCL.—Priscalis.

P. CL.—Præfectus classis.

P. C. L.—Publius Cornelius Licinius, Publii conlibertus.

P. CL. R.—Præfectus classis Ravennatis.

P. C. N.—Posuerunt communi nomine. Patronus collegii *vel* corporis nostri.

P. CON.—Pactis conventum.

P. CONS.—Post consulatum.

P'. COS.—Post Consules.

PCP.—Principem.

P. C. P. C.—Pia conjux poni curavit. Pii cives poni curaverunt.

P. C. R.—Ponendum curavit requietorium.

P. C. S. A. D.—Ponendum curavit, sub ascia dedicavit.

P. C. S. N.—Poni curavit suo nomine.

PCT.—Præceptum.

PD.—Prædium.

P. D.—Ponendum decrevit. Publicè dedit. Patriciatus dignitas.

P. D. D.—Pater dedicavit. Publicè dedicatum. Posuit Decurionum decreto.

P. D. D. E.—Populo dare damna esto.

PD. DC.—Pondera duodecim.

PDE.—Possideri.

P. D. E.—Publicè datus est.

PDE. L. V.—Præde litis vindiciarum.

P. DEL. V.—Pro delictis vindiciarum.

P. D. F.—Publico decreto fecerunt.

P. DM.—Præfectus Damasci.

PD. PL. M.—Pedes plus minus.

P. D. S.—Proposita data scripta. Posuit de suo.

PE.—Potes. Pena.

PE.—Præter.

P. E.—Publicè erexerunt. Positus est. Posteris ejus *vel* eorum.

PEC *vel* PEC.—Pecunia, Peculium.

PECVN.—Pecunia.

P'. E. C.—Pecunia est constituta.

PED.—Pedes. Pedatura. Pedisequus. Pedites. Peditata.

PED. Q. BIN.—Pedes quadrati bini.

PEG.—Peregrinus.

PERM. CAES. AVG.—Permissu Cæsaris Augusti.

PEQ.—Pecunia.

P. EQ. M.—Publico equo meruit.

PER.—Peregrinus. Permissu. Perpetuus. Pertinax.

PER. AVG.—Perpetuus Augustus.

PERP. *vel* PERPET.—Perpetuus, perpetua *vel* perpetuò.

PERT.—Pertinax.

PET.—Pettius.

P. ET. V. SACR.—Posuit et Victoriae sacravit.

P. EX. R.—Post exactos Reges.

PF.—Præfectus. Perfecit.

P. F.—Pia fidelis (*legio*). Patris filius *vel* pater filio. Præeunte filio. Pius felix (*Imperator*). Poni fecit. Potest fieri. Publicè fecit. Publii *vel* Publicii filius.

P. FBR.—Præfectus fabrorum.

P. F. C. C.—Pia fidelis constans Commoda (*legio*).

PFD.—Primigeniæ felicitis devotæ.

P. FL.—Prima Flavia.

P. FM.—Pater familias.

P. F. M. N.—Publii filius, Marci nepos.

P. F. P. N.—Publii filius, Publii nepos.

P. F. V.—Pius felix victor (*imperator*).

PF. VB.—Præfectus Vrbi.

P. GAL.—Præfectus *vel* Præses Galliarum.

P. G. N.—Provinciae Galliae Narbonensis.

P. H.—Positus hic.

PHAL.—Phalangaria (*legio*). Phaleræ.

PHALER.—Phaleris.

P. H. C.—Provincia Hispania Citerior. Prætor Hispaniæ Citerioris. Patrono hæres curavit. Ponendum hæres *vel* hoc curavit. Publicus honor curandus.

P. H. C. A.—Provincia Hispania Citerior Antoniniana.

P. H. E.—Positus hic est.

PHIL.—Philippi *vel* Philippensis.

PHLIPP.—Philippus.

PI.—Piissimæ *vel* pientissimæ.

- P. I.—Pater indulgentissimus. Poni jussit. Princeps *vel* Principi Juventutis.
- PIA. M. H. S. E. S. T. T. L.—Pia mater hic sita est. Sit tibi terra levis.
- P. I. A. V. P. V. D.—Prætozem, judicem, arbitrumve postulo uti des.
- PIC.—Periculum.
- PIC., PICE *vel* PICEN.—Picenum *vel* piceni. Picentes.
- PIC. ORB.—Piceno Orbicario.
- PID. (*pro* PED).—Pedatura.
- P. I. D.—Præfectus juri dicundo.
- PIENT. *vel* PIENTISS.—Pientissimus.
- PIET. V.—Pietas vera.
- PIGMENTR.—Pigmentarius.
- P. II. ∞ L.—Pondo duarum semissis librarum.
- P. IR.—Populus *vel* Publius irrigavit.
- P. I. R.—Populus *vel* populum jure rogavit.
- P. I. R. P. Q. I. S. I. F. P. R. E. A. D. P.—Populum jure rogavit, populusque jure scivit in foro pro rostris, et ante diem pridie.
- PIS.—Pisaurensis *vel* Pisaurensium.
- P. I. S.—Pius in suis *vel* suos. Ponendum jussit sibi. Posteris item suis. Publica impensa sepultus.
- P. IV.—Principi Juventutis. Poni jussit.
- P. K.—Parens carissime. Pridie calendas. Prætor candidatus.
- P. KAL.—Pridie calendas.
- PL.—Plebis. Placuit.
- P. L.—Patronus libertorum. Posuit libens *vel* lugens. Publius *vel* Publii libertus. Pondo quinquaginta
- PLAC.—Placentiæ.
- PLAET. CES.—Plætorius Cestianus.
- P. L. C.—Pecunia Lugduni cusa.
- PLD.—Placidius.
- PLE, *vel* PLEB.—Plebis,

PLEBS. VRB. ET. HON. V.—Plebs Urbana, et honore usi.

P. LG. TP.—Per longa tempora.

P. LIB.—Publius *vel* Publii libertus.

PL. M. *vel* PL. M.—Plus minus.

PLMN.—Plus minus.

P. L. P.—Per legem Pretoniam *vel* Pompeiam. Præfectus lege Pretonia.

PLRS.—Phaleras.

PLT.—Placitum.

PL. VE. SC. S. C.—Plebisve scita Senatus consulta.

P. M.—Passus *vel* pedes mille. Patronus municipii. Pontifex maximus *vel* minor. Pontifici maximo. Princeps magistrianorum. Pontifex Mithræ. Piis Manibus. Piæ memoriæ. Principi militum. Plus minus. Post mortem. Posuit mœrens, merito *vel* merenti. Posuit. monumentum.

P. M.—Principi militum.

P. M. LV.—Plus minus quinquaginta quinque.

P. MSPT.—Præfectus Mesopotamiæ.

P. M. T. P. IMP. P. P.—Pontifex maximus tribunitia potestate Imperator pater patriæ.

PN.—Pronepos.

P. N.—Publii nepos.

P. N. C.—Provincia Numidia Constanstina.

PN. CO.—Pecunia constituta. Patrono coloniæ.

PNT.—Ponte.

PO.—Poblilia (*tribus*). Potestas. Populus. Posuit.

PO.—Potest.

P. O.—Princeps optimus.

POB.—Poblicius. Poblilia (*tribus*).

POE.—Pœtovio.

POL.—Pollia (*tribus*).

POM.—Pomptina (*tribus*). Pompejus. Pomponius.

POMPT.—Pomptina (*tribu*).

- P. O. M. S.—Parenti *vel* patrono optimè merito sacrum.
 PON.—Pontifex.
 PON. CENS.—Ponendam censuerunt.
 PONT.—Pontifex.
 PONT. DOM. AVG.—Pontifex domus Augustæ.
 PONTFC.—Pontifice.
 PONTIF.—Pontifex, Pontifici *vel* Pontifices.
 PONTIFIC.—Pontifices *vel* Pontificum.
 PONTIFICIB.—Pontificibus.
 PONTIF. L. L.—Pontifici Laurentium Lavinatium.
 PON. *vel* PONT. MAX.—Pontifex Maximus.
 POP.—Popilia (*tribus*). Populona (*Juno*). Popilius. Populus.
 POP. CVM. MAGNA. LACRI. FVNVS. PROSEQ.—Populo
 cum magna lacrimatione funus prosequente.
 POPLIF.—Poplifugium *pro* Populifugium.
 PO. RO.—Populi romani.
 PORT.—Portumnalia. Portat. Porticus.
 POS.—Posuit.
 POS. AED. CAST.—Post ædem Castoris.
 POSS.—Possessores.
 POST.—Postumus.
 P. O. S. V. I. T.—Posuit.
 POT.—Potestas *vel* potestate.
 POTESTAT.—Potestatem.
 PP.—Populus. Patres. Piiissimi. Pedes. Principes. Provin-
 ciæ. Papinia *vel* Papiria (*tribus*). Perpetuus *vel* perpe-
 tuum. Proprætor. Posuere. Primipilus. Proposita. Præ-
 positus *vel* præposita.
 P. P.—Primipilus *vel* primipilaris. Publicis persequendis
 (*locis*). Patrono plebis *vel* posuit. Pater *vel* Patres pa-
 triæ. Pater patratus *vel* patrum. Parenti posuit. Popu-
 lus *vel* publicè posuit. Perpetuus. Præpositus. Populus.
 Præfectus Prætorio. Propria *vel* publica pecunia. Pa-
 rentes posuere. Pro portione. Proprætor. Provincia
 Pannonia. Possidere proscribere. Publicè propositum.

Publii (*duo*). Permissu Præsidis *vel* Proconsulis. Perpetua (*cognomen*). Pro parte. Pro Prætore. Proprio (*ære*). Professor publicus. Præses Provinciæ.

P. P.—Propter perpetuum.

PP. A.—Propterea.

PP. AVG.—Perpetuo Augusto.

P. P. B. M.—Patronæ posuit benè merenti.

P. *vel* PP. C.—Patres conscripti.

P. P. D. D.—Propria pecunia dedicavit.

P. P. D. P.—Patri Patriæ Decuriones posuerunt. Patri Patriæ decretum publicè.

P'. PE.—Post petram.

P. P. F.—Pia pollens felix. Primigenia Pia fidelis *vel* felis (*legio*).

P. P. F. C.—Pecunia publica faciundum curarunt.

PP. FF.—Pii felices.

P. P. F. F.—Pia Parthica felix fidelis.

P. P. HISP. C. *vel* CIT.—Præses provinciæ Hispaniæ Citerioris.

P. P. H. T.—Præses provinciæ Hispaniæ Tarraconensis.

P. P. I.—Posuerunt propria impensa.

PP. II.—Præpositus *vel* primipilus iterum.

PP. KL.—Prope Kalendas.

P. P. L.—Publiorum (*duorum*) libertus.

P. P. L. I.—Pro prædictæ litis iudiciis.

P. PL. V.—Populum plevemve.

P. P. L. V.—Pro præda litis vindiciarum.

P. P. M. IVR.—Publicè posuit merito jure.

P. P. N. M. T.—Præses provinciæ Norici Mediterranei.

P. P. O. C. V.—Præfectus Prætorio Orientis clarissimus vir.

P. POR.—Publii por (*id est puer*).

P. P. P.—Patri patriæ præstantissimo. Pater patriæ Proconsul. Præses provinciæ Pannoniæ. Pro Prætor provinciæ. Primus pater patriæ. Pro pietate posuit. Pro-

pria pecunia *vel* parentibus pientissimis posuit. Publicè poni placuit.

P. P. P.—Perpetuus Princeps.

P. P. P. B. M.—Pietate plenus posuit benè merenti.

P. P. P. C.—Primipilaris patronus Coloniae. Primipilo Prætoriae cohortis. Primo principali patrono Coloniae. Patrono perpetuo Coloniae. Propria pecunia ponendum curavit.

P. P. P. D.—Publica pecunia ponendum decrevit.

P. P. P. H. C.—Præpositus provinciae Hispaniae Citerioris.

P. P. P. H. T.—Præpositus provinciae Hispaniae Tarracensis.

P. P. P. P. E. S. S. S. E. V. V. V. V. V. V. V. F. F. F. F.—Primus pater patriae profectus est, secum salus sublata est, venit victor validus, vicit *vel* vincens vires urbis vestrae ferro, fame, flamma, frigore.

P. P. P. P. P.—Præfecto Prætorio per provinciam Pannoniam.

P. P. PRO. E. SE. S. S. E. V. V. V. V. V. V. V. F. F. F. F.—Pater patriae profectus est, secum salus sublata est, venit victor validus, vicit vires urbis vestrae ferro, fame, flamma, frigore.

PP. PR. VV. EM.—Præfecti Prætorio viri eminentissimi.

P. P. R.—Pace populo romano.

PP. ROM.—Pontifices romani.

P. PRT.—Præfectus Prætorii.

P. P. R. V. P. I. C.—Pace populo romano ubique porta Janum clausit.

P. P. S.—Pro *vel* posuit pecunia sua. Provincia Pannonia Superior.

PP. STAT.—Præpositus stationis.

P. P. TR.—Pecunia publicè tributa. Primopilaris Tribunus.

P. P. V. C.—Præses provinciae vir clarissimus.

P. P. V. P.—Pro pietate vivi posuerunt.

P. P. X.—Per Provinciam decimæ.

- P. P. XX.—Præpositus Vicesimæ.
 PQ.—Postquàm. Persecutioque.
 P. Q.—Postquàm. Persecutioque. Pedes quadrati.
 P. Q. E. *vel* EOR.—Posterisque eorum.
 P. Q. Q. L. D.—Permissu Quinquennialium locus datus.
 PQ. R.—Populusque romanus.
 P. Q. S. V. F.—Posterisque suis vivens fecit.
 P. Q. X. V.—Pedes quadratos quindecim.
 PR.—Pater. Pictor. Præses. Prædia. Præfecti. Prætor. Prætorium. Prætoria (*cohors*). Prætoriani (*equites*). Precare. Presbyter. Princeps. Pridie. Primigenia. Proconsul. Proculus. Pronepos. Providentia (*quadriremis*).
 P. R.—Pro rostris. Posuit requietorium. Possessori redditum. Populus romanus *vel* populi romani. Peto, rogo.
 PR. A.—Prætoria Antonii.
 PRAE.—Prænestini. Præses.
 PRAED. SIC.—Prædia Sicula.
 PRAEF.—Præfectus.
 PRAEF. COH.—Præfectus cohortis.
 PRAEF. DEC.—Præfectus decuriæ.
 PRAEFECT.—Præfectum.
 PRAEF. F. *vel* FAB.—Præfectus fabrum.
 PRAEF. LEG.—Præfectus legionis.
 PRAEF. N. M. HISP.—Præfectus numeri militum Hispanorum.
 PRAEF. PRAE. EM. V.—Præfecto Prætorio eminentissimo viro.
 PRAEF. PRAES.—Præfectus præsidii.
 PRAEF. SACR.—Præfectus Sacrorum.
 PRAEF. QVINQ.—Præfectus quinquennalis.
 PRAEF. QVINQ. AVGV. —Præfecto quinquennali Auguri.
 PRAEFVE.—Præfectusve.
 PRAEF. VIGIL.—Præfectus vigilum.
 PRAEF. VIGVL. P. V.—Præfecto vigulum *seu* vigilum perfectissimo viro.

- PRAEF. VRB.—Præfectus Urbis.
 PRAEP.—Præpositus.
 PR. AER.—Præfectus ærarii.
 PR. AER. P. H. C.—Præfectus ærario provinciæ Hispaniæ Citerioris.
 PRAES.—Præses.
 PRAEST.—Præstare.
 PRAET.—Prætor.
 PRAETOR. II. SACR.—Prætor iterum sacraneus *vel* sacranus.
 PRAE. VIGIL.—Prætor *vel* Præfectus vigilum.
 PRAIF. (I *pro* E) PRO. PR. I. D.—Præfectus Pro Prætore juri dicundo.
 PR. AR. F.—Præfectus argento feriendo.
 PRB. *vel* PRBR.—Presbyter.
 PR. C.—Prætor constitutus.
 P. R. C.—Post Romam conditam.
 P. R. C. A.—Post Romam conditam annis.
 PR. CER.—Prætor *vel* primus Cerealis.
 PR. CER. IVR. D.—Prætor Cerealis juri dicundo.
 PR. COH. I. L. GOR.—Præfectus cohortis primæ legionis Gordianæ.
 PRCOS. *vel* PR. COS.—Proconsul.
 PREB.—Presbyteri.
 P. R. E. *vel* EX.—Post reges exactos.
 PR. EQ. VRB.—Præfectus Equitum Vrbanoꝝ.
 PRES.—Præsentis.
 PRF. PRT.—Præfecti Prætorio.
 PR. FRVM.—Præpositus *vel* primus frumentariorum.
 PR. H. C. CV.—Provinciæ Hispaniæ Citerioris Curatori.
 PR. H. N. C.—Provincia Hispania Nova Citerior.
 PRI.—Prima. Primipilus. Princeps.
 P. R. I.—Pecunia Reipublicæ instauratum.
 P. R. I. A.—Prætoꝝ judicem arbitrum.
 PRID. *vel* PRID.—Pridie.

- PR. ID.—Pridie Idus.
- PR. I. D.—Prætor *vel* Præfectus juri dicundo.
- PR. I. D. AVX.—Præfectus juridicundo Auximi.
- PRI. ID. DEC.—Pridie idus Decembris.
- PRID. K. IAN.—Pridie kalendas Januarii.
- PRI. KL. *vel* KK.—Pridie kalendas.
- PRI. K. MAR.—Pridie kalendas Martii.
- PRIM.—Primigenia. Primipilus. Primus, primo *vel* primum.
- PR. IMM. E. CORP.—Pro immunitate eorundem corporum.
- PRIM. CENS.—Primus censuit.
- PRI. N.—Pridie nonas.
- PRINC.—Princeps.
- PRIN. *vel* PRINC. IV. *vel* IVVEN.—Princeps *vel* Principi juventutis.
- PRINC. KK.—Princeps castrorum.
- PRI. PRI.—Princeps prior *vel* primus.
- PRI. STIP. H. S. E.—Primo stipendio hic situs est.
- PRID. K. IVN.—Pridie kalendas Junii.
- PR. IVR. DIC.—Præfectus juri dicundo.
- PR. IVV.—Princeps juventutis. Præfectus juventuti *vel* juvenum.
- PR. K.—Pridie kalendas. Prætor candidatus.
- PR. K. IVN.—Pridie kalendas Junii.
- PR. K. TVT.—Prætor candidatus tutelaris.
- PR. LV.—Pro ludis.
- PR. M. S.—Pro merito suo.
- PR. N. *vel* N̄.—Pro nepos. Pridie nonas.
- PRO. AVG.—Providentia Augusti.
- PROC.—Proconsul. Procurator. Procurante.
- PROCC.—Proconsules.
- PROC. F. C.—Procurator fisci Cæsarei.
- PROCL., PROCS. *vel* PROCOS.—Proconsul *vel* Proconsule.
- PROC. K.—Procurator kalendarii.
- PROCONSS. *vel* PROCOS.—Proconsules.

- PROC. P. V.—Procurator portus utriusque.
 PROC. S. M. V.—Procurator sacrae monetæ Urbis.
 PROEL.—Prælio.
 PRO. II. VIR.—Pro duumviro.
 PRO. MAG. L. D.—Pro magister Larium divinorum.
 PRON. *vel* PRONEP.—Pronepos *vel* proneptis.
 PRO. P.—Profusione parentetur.
 PRO. PR., PROPR. *vel* PROPRAET.—Proprætor *vel* Pro-
 prætor.
 PROQ.—Proquæstor *vel* Proquæstore.
 PROQ. P.—Proquæstor provinciæ *vel* Prætorius.
 PRO. S.—Pro salute.
 PRO. SAL. S.—Pro salute sua *vel* suorum.
 PRO. S. T.—Pro salute.
 PROT.—Protector.
 PROTECT. PR. P.—Protector Præfecti Prætorio.
 PROV.—Provincia. Providentia. Provocator.
 PROVOK.—Provocator.
 PROV. MAX. SEQ.—Provincia maxima Sequanorum.
 PROX.—Proximus.
 PRO. XX. HER.—Procurator vicesimæ hæreditatum.
 PR. P.—Propria pecunia. Præses provinciæ. Pro Prætor *vel*
 Pro Prætor.
 PR. PER.—Prætor peregrinus.
 PR. P. F.—Primigenia Pia fidelis (*legio*).
 PR. P. F. PQ. C.—Proconsul publicè fecit ponendumque
 curavit.
 PR. PIL.—Primipilus.
 PRPR.—Prop prætor.
 PR. PR.—Præfectus Prætorio. Præfectus *vel* Præses Provin-
 ciæ. Pro Prætor.
 PR. *vel* PRAEF. VRB.—Præfectus Urbis.
 PR. PR. C. V.—Præfectus Prætorio Castris veteribus.
 PR. P. R. E. V.—Procurator privatae rei egregius vir.
 PR. PR. V.—Præfectus Prætorio uterque.

PR. P. V.—Prætoria pia vindex *vel* victrix (*cohors vel classis*). Prætor Prætorii Urbis.

PRQ.—Posterisque.

PR. Q.—Prætori Quæstori. Prætori quinquennialitio.

P. R. Q.—Populo romano Quiritum.

PR. Q. AER. ET. ALIM.—Pro Quæstor ærarii et alimentorum.

P. R. Q. I. D. P.—Populi romani qui juri dicundo præerit.

PRR.—Prætores. Proconsules.

PRS.—Præses. Posteris. Probus.

PR. S.—Pro salute. Prætoris sententia. Pro sententia. Patri suo.

PR. SACR.—Prætor sacrorum.

PR. SAC. VOLK. FAC.—Prætor sacris Volcano *vel* Volcanalibus faciendis.

PRSB.	}	Presbyter.
PRSBIT.		
<u>PRSBT.</u>		
<u>PRSBTR.</u>		

PR. SEN.—Pro sententia.

PR. SEN. CON.—Prætor senatum consuluit.

PRS. P.—Posteris posuit. Præses provinciæ.

PRS. P. *vel* PROV.—Præses provinciæ.

PRSQ.—Posterisque.

PRSS.—Præsides.

PR. TR. PL.—Prætores Tribuni plebis.

PR. TVT.—Prætor tutelarior.

PR. VIGIL.—Præfecto vigilum.

PR. VR.—Præfectus Urbi. Prætor Urbanus *vel* Urbis.

P. R. V. X.—Populi romani vota decennialia.

PS.—Publius. Posuit. Plebiscitum.

P. S.—Pecunia sua. Plebiscitum. Posteris suis. Posuit sibi. Propio, privato *vel* publico sumptu. Proserpinæ sacrum. Pro salute. Publicæ saluti. Provincia Sicilia. Per senilem.

PS.—Præceps.

PSBR.—Presbyter.

P. S. D. D.—Pro salute domus divinæ.

P. S. D. N.—Pro salute domini nostri.

P. SEF. (F *pro* V)—Publii *vel* publicus servus.

P. S. ET. S.—Posuit sibi et suis.

PS. F.—Posuit fratri.

P. S. F.—Publicè sibi fecit. Pecunia sua *vel* publicæ saluti fecit. Patri suo fecerunt.

P. S. F. C.—Publicæ saluti faciendum curavit. Publico *vel* proprio sumptu faciendum curavit. Pecunia sua *vel* sociorum faciendum curavit *vel* curarunt.

P. S. H. M. P. H. L. C.—Patri suo hoc monumentum posuerunt hujus liberi carissimi.

P. SIR.—Præfectus Sirisæ.

P. S. O.—Pecunia sua ordinavit. Posuit suis omnibus.

P. S. P.—Pecunia sua posuit.

P. S. P. Q. P. *vel* R.—Pro se proque patria *vel* republica.

P. S. P. Q. R. H.—Publius Sextius, Publii Quinti Romani hæres.

P. S. R.—Pro salute Reipublicæ.

PSS.—Post scriptis. Plebiscita.

P. S. S.—Pro salute sua.

P. S. T.—Posita. Posita statua.

P. S. TQ. H.—Præcipiti sumpto tibi que habeto. Præcipito sumito tibi que habeto.

PT.—Pater. Præter.

PT'.—Præter.

PT.—Propter.

PTM.—Patrimonio.

PTQ.—Propter quid.

PT. Q. C.—Propter quam causam.

PT. Q. E.—Posterisque eorum.

PTR.—Posteris,

PTRQ.—Posterisque.

P. T. S.—Posuit titulum sibi.

PV.—Provincia *vel* provinciæ. Publilia (*tribu*). Prout.

PV̄.—Provincia.

P. V.—Præfectus vigilum *vel* Vrbi. Pedes *vel* pondo quinque. Perfectissimus, prudentissimus *vel* præstantissimus vir. Piè, pius *vel* pia vixit. Pia vietrix *vel* vindex (*cohors vel classis*). Portus utriusque. Primarius vir.

P. V. A.—Prætorii urbani Antoniani. Post victoriam Actiacam.

PVB. *vel* PVBL.—Publicia (*tribus*). Publicus. Publicius.

PVB. AVG.—Publicus Augurum.

PVB. FRAG.—Publica fragrantia.

PVBLIC. P.—Publicè posuere.

PVBL. L.—Publico luctu.

P. V. B. P. R. Q.—(*augur*) Publicus populi Romani Quiritum.

PVB. XX. LIB.—Publicus vigesimæ libertatis.

PVD.—Pudica.

P. V. D.—Pia vindex Deciana (*classis*). Postulo uti des.
Pro voto dedit.

P. V. F.—Posteris universis fecit.

ⁱ
PVG.—Privilegium.

PV. HO.—Publico honore.

P. VII. RV. I.—Pugnarum septem, rudis prima.

PVPIN.—Pupina.

P. VI. S.—Pedes sex semis.

PVP.—Pupillus. Pupia *vel* Pupinia (*tribus*).

PV. PO.—Publicè positum.

P. V. S.—Pondo quinque semis. Posuit voto soluto.

P. V. S. L.—Pedes quinque semis longus.

P. V. S. T. L. M.—Posuit voto suscepto titulum libens merito.

PVT. CIV.—Puteolana civitas.

P. V. V. L. S.—Pro ut voverat lubens solvit.

P. X.—Pondo decem.

P. Z.—Pie zeses (*græce*), *id est* pota vive.

Q.

Q.—Quantum. Quadrati. Quartus *vel* quartum. Quando. Que. Quæstorius. Quæstionarius. Quæstor. Quæsitus. Quia. Qui, quæ *vel* quod. Quiescit *vel* quiescas. Quirina (*tribus*). Quirites. Quinquatria. Quintus, quinta *vel* quintum. Quintilius. Quinquennalis *vel* quinquennialitius. Quintus (*prænomen*). Quintius. Qur *pro* cur.

~~Q~~.—Qui.

Q.—Quæstio.

Q.—Quadrum.

Q. A.—Quæstor ærarii. Quæstor ædilis. Quinquennalis ædilia (*potestate*).

Q. AER. P. ET. ALIM.—Quæstor ærarii publici et alimentorum.

Q. ALIM.—Quæstori alimentorum.

QAM. *vel* Q. A. M.—Quemadmodum *vel* quem ad modum.

Q. A. NQ. N.—Quando ais neque nego *vel* negabo.

Q. ARC. PVB.—Quæstor arcæ publicæ.

Q. ASS.—Quem asserit.

Q. B. (*pro* V).—Qui bixit (*pro* vixit).

Q. B. AN.—Qui bixit (*vixit*) annos.

Q. B. ATQ. F. EV.—Quod benè atque feliciter eveniat.

Q. B. F.—Quare bonum facis *vel* factum. Quæro *vel* quære bonum factum. Qui bixit (*pro* vixit) feliciter.

Q. B. M. V.—Quare benè mecum vixit. Qui *vel* quæ benè mecum vixit.

Q. CAS.—Quintus Cassius.

Q. C. M. P. I.—Quintus Cæcilius Metellus Pius Imperator

Q. CONT.—Qui continet.

Q. CPRBR.—Quam comparaberunt (*b pro v*).

Q. C. R. ERVNT.—Qui cives romani erunt.

Q. C. V.—Quæstor coloniae Viennensis.

QD.—Quidem.

Q. D.—Quinquennalis Decurio.

Q. D. A.—Qua de agitur.

Q. D. A. Q. S. S. S.—Quibus de agitur qui supra scripti sunt.

Q. D. C.—Qua de causa.

Q. D. E. R. F. P. D. E. R. I. C.—Quod de ea re fieri placuit, de ea re ita censuerunt.

Q. D. E. R. F. P. D. E. R. V. I. C.—Quid *vel* quod de ea re fieri placeret, de ea re universi ita censuerunt.

Q. DES.—Quæstor designatus.

Q. DIC.—Quem dicit.

Q. D. R. A.—Qua de re agetur.

Q. D. R. P.—Qua de re peto.

Q. D. R. P. G. V.—Qua de re peto gravitatem vestram *vel* viri.

Q. D. R. P. L. IV.—Qua de re peto laudabiliter jura.

Q. D. S. S.—Qui dederunt supra scripta.

Q. E.—Quæ est.

Q. E.—Quærendum est.

Q. E. H. L.—Quæ ex hac lege.

Q. E. R. E.—Quando *vel* quanti ea res erit.

Q. E. R. E. T. P. C. C. G. IVL. D. D. E.—Quanti ea res erit, tantam pecuniam colonis Coloniae Genetivæ Juliae dare damnas esto.

Q. E. R. E. T. P. I. R. D. T. Q. D. X. D. P. F.—Quanti ea res erit, tantæ pecuniæ judicium recuperatorium da-

bo testibusque duntaxat decem denunciandi potestatem faciam.

- Q. E. R. F. E. D.—Quod ejus rei factum esse dicetur.
 Q. F.—Quinti filius. Qui faciunt. Quod factum (*est*).
 Q. FEC. MEC.—Qui fecit (*vixit*) mecum.
 Q. F. E. R. I. S. F.—Quod factum ejus rei in Senatu fuerit.
 Q. F. E. I. S. F. D. C. S.—Quod factum est in Senatu fecerunt de Consulum sententia.
 Q. F. L. N.—Quinti filius, Lucii nepos.
 Q. F. M. N.—Quinti filius, Marci nepos.
 Q. F. P.—Quid fieri placet.
 Q. F. P. D. E. R. I. C.—Quod fieri placeret, de ea re ita censuerunt.
 Q. F. Q. N.—Quinti filius, Quinti nepos.
 Q. FV. AP. N.—Qui fuit apud nos.
 Q. FVNC.—Quinquennialitio functus.
 Q. HH. S. S.—Qui hæredes scripti sunt.
 Q. I. D.—Quinquennalis juri dicundo.
 Q. I. I. T. C. P. A. F. A.—Quando in jure te conspicio, postulo anne fias actor.
 Q. I. P.—Quiescat in pace.
 Q. I. S. S.—Qui *vel* quæ infra scripti, scriptæ *vel* scripta sunt.
 Q. IV.—Quæstori quartum.
 Q. IVVENVM.—Quinquennali juvenum.
 Q. K.—Quæstor candidatus.
 Q. L.—Quinti libertus.
 Q. L. F.—Quem locum fecit. Qui libens fecit. Quinti Lucii filius.
 Q. L. S. S.—Quæsivit liberam statuam Senatus.
 QM. *vel* Q. M.—Quomodo. Quo magis. Quo minus. Quintus Mucius. Qui militavit.
 Q. MAX.—Quintus Maximus.
 Q. MIL.—Qui militavit.
 QM. L.—Quem locum.

- Q. M. O.—Qui mortem obiit.
 Q. M̄. POSS.—Quomodo possint.
 Q. M. P.—Quadrū minime plenum.
 QM. PT.—Quam patriam.
 QM. PV.—Quam provinciam.
 QN.—Quænam.
 Q. N.—Quinto nonas. Quinti nepos.
 Q. N. A. N. N. *vel* Q. NQ. A. NQ. N.—Quando neque ais,
 neque negas.
 Q. N̄. DISP.—Quinti nostri dispensator.
 QNQ. Quinquennali.
 Q. N. T. S. Q. P.—Quando negas, te sacramento quinquagenario provoco.
 Q. P.—Quod petii. Quem petit. Quæstor Prætorius, provincialis *vel* publicus.
 Q. P. F.—Qui primi fuerunt.
 QPP.—Quippe.
 Q. PP.—Quapropter.
 Q. P. P.—Quæstor pecuniæ publicæ. Quinquennalis perpetuus.
 Q. PROCOS.—Quæstor Proconsulis.
 Q. PR. *vel* PROV.—Quæstor provinciæ.
 Q. PR. PR.—Quæstor pro Prætore.
 QQ. *vel* QQ̄.—Quoque. Quamquam. Quinquennalis *vel* quinquennalitus.
 QQ̄.—Quamquam.
 Q. Q.—Quaquaversus.
 Q̄. Q̄.—Quinquennalis.
 Q. Q. C. P.—Quinquennalis censoria potestate. Quinquennalis Colonie patronus.
 QQ. CORPORIS.—Quinquennalitus corporis.
 QQ. CORPOR. VIN. VRB. ET. OST.—Quinquennalis corporum Vinariorum Urbanorum et Ostiensium.
 Q. Q. II.—Quinquennalis iterum.

QQ. III.—Quinquennialitio tertium.

QQ. II. VIR.—Quinquennalis duumvir.

Q. Q. L. H. S.—Quoquoversum latitudo huic sepulcro *vel* latum hoc sepulcrum.

Q. Q. L. L.—Quinquennalis Laurentium Lavinatium.

Q. Q. PER.—Quinquennialitio perpetuo.

Q. Q. *vel* Q̄. Q̄. P. P.—Quinquennalis perpetuus *vel* quinquennialitii perpetui.

Q. Q. Q. P. P.—Quinquennalis quæstor pecuniæ publicæ.

Q. Q. S. S.—Quam qui supra scripti.

Q. Q. V.—Quoquo versus.

Q. Q. V. L. P.—Quoquo versum locus pedem.

Q. Q. V. P. L.—Quoquo versum pedes quinquaginta.

QR.—Quare.

Q. R.—Quem regat. Quæstor Reipublicæ.

Q. R. C. F.—Quando Rex comitiavit fas *vel* comitio fugit.

QRE.—Quære.

QR. EL.—Qurtius Elius.

Q. REX. C. F.—Quando Rex comitiavit fas *vel* festus.

Q. R. F. E. V.—Quare *vel* quemadmodum rectè factum esse volet. Quod rectè factum esse videtur *vel* videbitur.

Q. RP.—Quæstor Reipublicæ.

Q. R. S. H. F. H. T. T. V.—Qui retro scripti hæredes fecerunt hunc titulum titulo usi *vel* fecerunt hoc testamento titulo usi.

QS.—Qvis. Quasi.

Q. S. N. T. E. PR. TR. PL. Q. D. E. Q. E. V. A. P. PL. V. F.—Quod si non tulerit eos Prætores Tribuni plebis qui deinceps erunt quod eis videbitur ad populum plebemve ferant.

Q. S. P. P. S.—Qui sacris publicis præsto sunt.

Q. S. S. S.—Qui supra scripti *vel* quæ supra scriptæ *vel* scripta sunt.

Q. ST. D. F.—Quando stercus delatum *vel* defertur fas *vel* fastus,

QT.—Quintus.

QT. C.—Quintus Cilius.

QT. M.—Quintus Murena.

QT. MA.—Quintus Maximus.

Q. TR.—Quo tempore.

QV.—Quare. Qua. Quem. Quartus. Quintus.

Q. V.—Quem vult. Qui vixit. (*cum*) Quo vixit.

Q. V. A. *vel* ANN.—Qui *vel* quæ vixit annis.

QUADR.—Quadriga.

QUAES.—Quæstor.

QUAES. DEST.—Quæstor destinatus.

QVAESIT.—Quæsit.

QVAESS.—Quæstores.

QVAEVE. E. C. P. D. L.—Quæve ejus causa parata *vel* paravi, do lego.

Q. V. A. I.—Qui *vel* quæ vixit annum unum.

Q. V. A. III. M. II.—Qui vixit annos tres, menses duos.

Q. V. A. L. M. III. D. V.—Qui *vel* quæ vixit annos quinquaginta, menses quatuor, dies quinque.

QVAM.—Quemadmodum.

Q. V. ANN. XLV.—Qui vixit annos quadraginta quinque.

QVANTI. E. R. E. T. P.—Quanti ea res erit, tantam pecuniam.

Q. V. A. P. M.—Qui vixit annos plus minus.

QVAR. *vel* QVART.—Quartum.

QVARTAE. L.—Quartæ legionis.

QVART. QVINQ.—Quartum quinquennali.

QVAT. M.—Quaterna millia.

QV. E. R. E. IV. DA.—Quanti ea res erit, judicium dabo.

Q. V. F. COS. D. E. R. Q. F. P. D. E. R. I. C.—Quod verba fecit Consul de ea re quid fieri placeret, de ea re ita censuerunt.

Q. V. G.—Quod voverat gratus.

QVI.—Quirina (*tribus*).

QV̄I.—Quamdiu.

QVIB. EX. S. C. C. P. EST.—Quibus ex Senatus consulto coire permissum est.

QVICVMQ.—Quicumque.

QVI. I. D. P.—Qui juri dicundo præest.

QVI. LEGIS. T. V.—Qui legis titulum vale.

QVIN.—Quintum. Quinquatrus *vel* quinquatria.

Q. V. I. N. C.—Quinquennales victricis Juliæ novæ Carthaginis.

QVINQ.—Quinquatria. Quinque. Quinquennialitas *vel* quinquennialis.

QVINQ. IIII.—Quinquennialis quartum.

QVINQ. MAG. IV.—Quinquennialitius magister juvenum.

QVINT. *vel* QVIN^T.—Quintilius. Quintum.

QUIR.—Quirites.

QVIR. *vel* QVIRIN.—Quirina (*tribus*). Quirinalia. Quirinus.

QVIR. R.—Quirites romani.

QV. L.—Quinti liberti.

QVM. *vel* Q. V. M.—Quomodò. Quemadmodum. Quùm.

Q. V. M. S. EX. EA. P. Q. I. S. AD. A. D. E.—Quod viæ munitæ sunt ex ea pecunia quæ jussu Senatus ad ærarium delata est.

QVOR.—Quorquennorum.

QVOT.—Quotannis.

Q. V. Q. S. L. M.—Qui votum quidem solvit libens merito.

Q. VR.—Quæstoris Urbani.

Q. VRB.—Quæstor Urbanus.

R.

R.—Rarissimo. Rationalis. Ravenna. Recessit. Reconditus. Recta. Rectè. Recto. Refecit. Refrigerera *vel* refrigerare. Regalis. Regium. Regnum. Requiescit, requiescas *vel* requiescat. Requietorium. Res. Resipiat. Responsum. Respublica. Retrò. Revocatus. Rex. Rogavit. Roma. Ro-

- manus, romana, romanorum *vel* romano. Rostris. Rubrica. Rufus. Rura. Restituit.
- R.—Rex. Rus.
- R°.—Responsum.
- RA. O. S.—Rationalis operum sacrorum.
- RAP.—Rapax (*legio*).
- RAT. COP. EXPED. FEL.—Rationalis copiarum expeditionum feliciū.
- RAT. PURPURAR.—Rationalis purpurariorum.
- RAT. S. R.—Rationalis sacrarum rationum *vel* remunerationum. Rationalis summæ rei.
- RAV.—Ravenna.
- R. C.—Rescriptum. Roma *vel* romana civitas. Romani cives. Reficiendum *vel* restituendum curavit.
- RCC.—Recuperatores.
- R. CC.—Remissio ducentesimæ.
- R. C. V. H. R.—Rogatus curam ut haberet rerum.
- R. D.—Regis domus. Requietorium dedit.
- R. D. D.—Res dono data.
- RDVS. PR.—Reverendus pater *vel* puer.
- RE.—Repositus. Requiescat *vel* requiescit.
- REC.—Recessit. Rector. Requiescit.
- R. E. C. H.—Requietorium ejus curavit hic. Requietorium ei curavit hæres.
- REC. PRO.—Rector provinciæ.
- RED. AB. AER.—Redemptor ab ærario.
- REF.—Refecta.
- REF. C.—Reficiendum curavit.
- REG.—Regio. Regni. Regis. Regionarius.
- RE. G.—Res gesta.
- REG. F.—Regis filius.
- REGIF.—Regifugium.
- REG. SEC.—Regionis secundæ.
- REL. GER. CAVSS.—Rei gerundæ caussa.
- REL. M.—Rei militaris.

REI. P.—Rei publicæ.

REIP̄. TIF. TIB.—Reipublicæ Tifernatium Tiberinorum.

REMP̄. N.—Rempublicam nostram.

R. EP.—Rosale epulum.

REP. *vel* RET. P.—Retro pedem.

RES.—Requiescit.

RES. P. AST. AVG.—Respublica Asturica Augusta.

REST.—Restituit.

REST. A. CAMB. M. P. XI.—Restituerunt a Cambidono
millia passum undecim.

RET.—Retiarius. Retro.

RET. P. C.—Retro pedes centum.

RET. P. XX.—Retro pedes viginti.

RETR. AET.—Retro ætates.

R. F.—Regis filius.

R. F. E. D.—Rectè factum esse dicent, dicitur *vel* dicetur.

R. F. E. V.—Rectè factum esse videtur *vel* videbitur.

R. G. C.—Rei gerendæ *vel* gerundæ caussa.

R. G. D.—Regis domus.

RG. F.—Regis filius, filia *vel* familia.

RG. FA.—Regis filia.

RGL.—Regulus.

RG. RHAV.—Regio Rhavenna.

RG. TS.—Regium thesaurum.

RH. *vel* RHAV.—Rhavenna.

R. H. C. S.—Rivi hujus cursus supernatis.

R. III.—Reliquis tribus.

R. I. P. A.—Requiescat in pace anima *vel* amen.

R. K.—Retro Karinas.

R. L.—Rectè licet *vel* licebit.

R. L. P.—Rectè legi possit. Rex lege possit.

R. M.—Regis manus.

R. M. F.—Rarissimæ memoriæ feminae.

R. M. I.—Res materna jacet.

RM. L.—Romanæ leges.

R. N.—Regnum Noricum.

R. N. LON. P. X.—Retro non longe pedes decem.

RO.—Roma, romanus *vel* romani. Romilia (*tribu*).

ROB.—Robigalia.

ROG. VT. F.—Rogant ut faciatis.

ROM.—Roma *vel* Romam. Romilia (*tribu*).

ROM. ET. AVG. COM. ASI.—Romæ et Augusto communitales Asiæ.

ROMVL.—Romulia (*tribu*).

RP.—Respublica.

R. P.—Res publica *vel* privata. Romani principes. Retro pedes. Romæ percussa. Romana pecunia.

RP. A.—Respublica Astigitanorum.

R. P. BN.—Reipublicæ Beneventanæ.

R. P. C.—Reipublicæ causa *vel* conservator. Reipublicæ constitutio, constitutor *vel* constituendæ. Retro pedes centum.

R. P. C. C.—Rei publicæ constituendæ causa.

R. PCP.—Rei principium.

R. P. H. V.—Reipublicæ hujus urbis. Reipublicæ huic vigilantissimo.

R. P. H. V. D. D.—Rei publicæ honore uso Decurionum decreto.

R. P. N.—Respublica nostra.

R. PRI.—Res privata.

R. P. S.—Reipublicæ Sestinatium.

R. P. S. D. D.—Respublica Saguntinorum decreto Decurionum.

R. P. S. S.—Res publica supra scripta.

RQ.—Requievit.

R. R.—Recta regione. Rejectis ruderibus *vel* rudibus. Ruderibus recolligendis. Rura romana *vel* rurum romanorum. Rerum.

R. REG.—Rerum Regionisium.

- REG. F.—Regis filius.
 RR. P.—Rerum privatarum.
 R. R. PROX. CIPP.—Ruderibus rejectis *vel* recta regione proximè cippum.
 R. R. PROX. CIPP. P. CLXXIII.—Rejectis rudibus proximè cippum pedes centum septuaginta quatuor.
 RR. R. Rurum romanorum.
 R. R. R. F. F. F.—Regnum Romæ ruet, ferro, flamma, fame *vel* frigore.
 RS.—Responsum. Rescriptum.
 R. S.—Romæ signata.
 R. S. P.—Requietorium sibi posuit. Res sua publica.
 RT.—Refert.
 R. T.—Ripa Tiberis.
 RTD.—Retundendum.
 R. TIB.—Ripa Tiberis.
 R. VE.—Rex Veronensis.
 R. VER.—Rerum *vel* rurum Veronensium. Restitutor Veronensium. Respublica Veronensis.
 RVF.—Rufus. Rufinus. Rufius.
 RV. I.—Rudis prima.
 RVR.—Rura. Rursus *vel* rursum.
 RVSS.—Russata (*factio*).
 R. XL.—Remissa quadragesima.

S.

- S.—Sacellum. Sacerdos *vel* sacer. Sacrum. Salus. Sanetus. Satis. Senatus. Semis. Salutem. Salve. Saxum. Sergius. Severus. Sententia. Servus *vel* serva. Sequitur. Secutor. Severiana (*legio*). Sextus. Sepulcrum. Sepultus. Sepultura. Semiuncia. Scriptus. Scilicet. Sibi. Singuli. Sigillarius. Sit. Situs. Sine. Sive. Societas. Soli. Solvit. Sodalis.

Somno. Sub. Sunt. Summo. Suboptio. Suis. Suus, sua
vel sui. Spectabilis. Spiritus. Stipendium *vel* stipendia.
 Stabat. Studiosus. Spurius. Super. Sulpicius. Stultus.
 Stupidus.

S.—Semis.

S.—Sextarius.

SA.—Salvius. Sanctissimus. Sententia.

S. A.—Salus Augusta *vel* Augusti. Severiana Alexandrina
 (*legio*).

SAB.—Sabina *vel* Sabbatina (*tribus*).

SAC.—Sacerdos *vel* sacer. Sacrificium.

SAC. IVVEN.—Sacerdos Juvenum (*collegii*).

SAC. P.—Sacerdos publicus *vel* perpetuus.

SACR.—Sacrum.

SACRM.—Sacramentum.

SACR. PVB. MVNICPAL.—Sacrificiorum *vel* sacrorum
 publicorum municipalium.

SAC. SOL. DED.—Sacrum soli dedicavit.

SAC. VG.—Sacra *vel* sacrata virgo.

SAC. VOLK. FACIV.—Sacris Volkano faciundis.

SAC. VRB. S. P.—Sacerdote Urbano sibi praeunte.

S. A. D.—Sub ascia dedicavit *vel* dedicaverunt.

SAE. *vel* SAEC.—Sæculum.

SAL.—Salona. Salus *vel* salutem. Salius. Saliniensis. Sa-
 llustius. Salvius. Salvinus. Salariae.

SAL. I. D.—Salutem in Domino.

SALTVAR.—Saltuarius.

SAPT.—Scaptia (*tribu*).

SAR.—Sarranus. Sarmatia. Sarmizegethusa.

SA. R.—Sacerdos Romæ.

SARD.—Sardaticus.

SARM.—Sarmaticus.

SARMATAR.—Sarmatarum.

SARMIZ.—Sarmizegethusa.

- S. A. S.—Somno æternali sacrum. Saturno Augusto sacrum.
 Spei Augustæ sacrum.
- S. AS. DE.—Sub *ascia* dedicavit.
- SAT. *vel* SATUR.—Saturnus *vel* Saturnalia.
- S. AVG. S.—Saturno *vel* Silvano Augusto sacrum.
- SB.—Sibi. Sub.
- SBRS.—Septembres.
- SBTA.—Subacta.
- SC.—Sacrorum. Senatus-consultum.
- SC.—Sanctus *vel* sancta.
- S. C.—Senatus Consulium. Senatus consultum *vel* consulto.
 Senatum consuluerunt. Sententia collegii. Sumptu com-
 muni.
- SCA.—Scabillarii. Sceptia (*tribu*).
- SCA.—Sancta.
- S. C. A.—Senatus consulti auctoritas.
- SCAE. SVL. P.—Scribæ Sulmonensi posuit.
- SCAT.—Sceptia (*tribus*).
- SC. CM.—Sacratus *vel* sacralis comes.
- SCD.—Secundum.
- SC. D.—Senatus consulto decretum. Senatus consultus de-
 crevit.
- SC. D. M.—Sciens *vel* scientem dolo malo.
- SCE. M.—Sanctæ memoriæ.
- SCENOB.—Schœnobates.
- S. C. ET. D. D.—Senatus consulto et Decurionum decreto.
- S. C. F.—Secundi filius.
- S. F. *vel* FAC. E.—Senatus consultum factum est.
- S. C. F. C.—Senatus consulto faciundum curaverunt.
- S. C. F. E.—Senatus consultum *vel* consulto factum est.
- SCI.—Sancti.
- SCIS.—Sanctis.
- SCL.—Scilicet.
- SC. L.—Sacri largitoris. Senatus consultum Largianum.

SC. L. CM.—Sacrae largitionis comes.

S. C. L. D.—Senatus consulto locus datus.

SCLI.—Sæculi.

SCLO.—Sæculo.

SC. M. *vel* MM.—Sanctæ *vel* sacrae memoriae.

SCOR.	} Sanctorum.
SCOR.	
SCORV.	
SCORVM.	

SC. P.—Saeri palatii.

SC. *vel* S. C. P. S.—Senatus consulto plebiscitum.

SCR.—Scriba. Scripsit.

SCR. ADF.—Scribundo adfuerunt.

SCR. A. LIB. COTIDIANIS.—Scriba a libris cotidianis.

SCRI.—Scripsit.

SCRIB. AEDIL.—Scribæ ædilitio.

SCRIB. LIB. Q.—Scriba librarius quæstorius.

SCR. I. D.—(*cum*) Scriptis infra decurialibus.

SCRIN.—Scrinium.

SCR. *vel* SCRI. SVL. P.—Scriba Sulmonensis populi.

SCR. LIBR.—Scriba librarius.

SCRIP.—Scripuli.

SCR. Q.—Scriba quæstorius.

SCRVT.—Scrutarius (*servus*).

SCS.—Sanctus.

S. C. TRIB.—Senatus consulto Tribunus.

S. C. VI.—Severiana Claudia sextum (*legio*).

SD.—Sedit.

SD.—Sub die.

S. D.—Supradictus. Sacrum Diis. Salutem *vel* sententiam dedit, dicit *vel* dixit. Senatus decreto. Sibi *vel* soli dedit. Sub die.

S. D. D.—(*voto vel votum*) Solutum *vel* solvens donavit dedicavit.

- S. D. L. S. D.—Sacerdos Dei Liberi, sacerdos Deæ.
 S. D. M.—Sine dolo malo. Sacrum Diis Manibus.
 S. D. S.—Sibi de suo. Soli *vel* Saturno Deo sacrum.
 S. D. SYL.—Sententiam dedit *vel* dicit Sylla.
 S. D. S. I. M.—Sacerdos Dei Solis invicti Mithræ.
 S. D. V. ID. IAN.—Sub die quinto idus januarii.
 SE.—Sepulcrum *vel* sepulcro.
 SEC.—Secum. Secutor. Secundas (*tulit*).
 SEC. H. *vel* H.—Secundus hæres.
 SEC. H. A. G.—Secundus hæres agens gratias.
 SEC. HER.—Secundus hæres.
 SEC. TR.—Secutor Tribuni.
 SEDAND.—Sedandæ.
 SED. S. C.—Seditionis sedandæ causa.
 SEG.—Segetia. Segusiavi.
 SEGVs.—Segusiavi.
 SEM.—Semestris (*Tribunus*).
 SEMP.—Sempronius.
 SEMP. AVGG.—Semper Augusti (*duo*).
 SEN.—Senatus. Senior.
 SEN. SEN.—Sententia Senatus.
 SEP. APVL.—Septimium Apulense (*municipium*).
 SEP. *vel* SEPT.—Septimius. Septimus. Septempedani. September *vel* septembris.
 SEQ.—Sequanus.
 SER.—Servius. Servilius. Sergius. Sertorius. Servus *vel* serva. Servitus. Servatos. Serratus (*nummus*). Sergia *vel* Servia (*tribus*).
 SER. ACT.—Servus actor.
 SER. AD. AGR.—Servo ad agros.
 SER. AD. LYCHN.—Servus ad Lychnuchos.
 SER. ARK.—Servus arcarius.
 SERA.—Servus (*ad pro V*).
 SER. F. P. N.—Servii filius, Publii nepos.
 SER. F. SER. N.—Servii filius, Servii nepos.

SERG.—Sergia (*tribus*).

SER. OFF.—Servus officinarius *vel* officinatoris.

SERT.—Sertor (*prænomen*).

SER. VIC.—Servi Vicarius.

S. E. S. O.—Sibi et suis omnibus.

SESQ.—Sesquiplicarius.

SEST.—Sestius.

S. E. T. L.—Sit ei terra levis.

S. ET. L. L. P. E.—Sibi et libertis libertabus posteris ejus.

S. ET. S.—Sibi et suis.

SEV.—Severus. Sevir.

SEV. AVG.—Seviro Augustali.

SEV. AVG. ARM. PAR.—Severus Augustus Armeniacus Parthicus.

SEX. *vel* SEXT.—Sextius. Sextus, sexta *vel* sextum. Sextas (*Kalendas*).

SEX. F.—Sexti filius.

SEX. F. SEX. N.—Sextii filius, Sextii nepos.

SEX. L.—Sexti libertus.

SEX. N.—Sexti nepos.

SEX. P.—Sextus Pompejus.

SEXT.—Sextilis (*mensis*).

S. F.—Sine fraude. Sacris faciundis. Satis, sibi *vel* suis fecit.

S. F. S.—Sine fraude sua.

S. F. S. C.—Sine fraude sua capere.

S. F. S. C. L.—Sine fraude sua capere liceto.

S. G.—Sine genitalibus, Satis gestum.

SGN.—Signum.

S. H.—Signum hoc.

S. H. L.—Sibi hoc legavit.

S. H. L. R.—Sub hoc lapide requiescit.

S. H. S. Q.—Sub hoc saxo quiescit.

S. I.—Sol invictus.

S. I. C.—(*vice*) Sacra iudicans.

- SIC. V.—Sicuti voluit.
- S. I. D.—Spiritus in Deo.
- SIF.—Sifonarius.
- SIG.—Sigillum. Signum. Signifer.
- SIG. F.—Signum fecit.
- SIG. LIB.—Signum Liberi.
- SIGN.—Signifer.
- SIGN. LEG.—Signifer legionis.
- SIG. PR. SA.—Signum pro salute.
- SIL.—Silla. Silius.
- S. I. M.—Soli invicto Mithræ.
- SING.—Singularis. Singiliensis. Singulos, singula *vel* singulis.
- SING. P. PR.—Singularis Præfecti Prætorio.
- SING. TRIB.—Singularis Tribuni.
- SING. X. II.—Singulis denarios binos.
- SI. P. P. S. F.—Signum posuit pecunia sua factum.
- SI. Q. H. PLANC. P. EXC. EOR. Q. S. S. A. D. INF. C.—Si quis hanc plancam post excessum eorum qui supra scripti sunt, alio deferet *vel* aperiens dijiciet, inferet collegio.
- S. I. R.—Sacrum Junoni Reginæ. Sua impensa restituit *vel* recuperavit.
- SI. V. G. V.—Si vales gaudeo. Valeo.
- SL.—Silla.
- S. L.—Sua laude. Sacrorum ludorum. Sacrum ludum. Sacrum largitionum. Senatus legitimus. Sententia libens. Suis liberis *vel* libertis. Solvit libens.
- SL. IVDIK.—Stilitibus judicandis.
- S. L. M.—Solvit libens *vel* lubens merito.
- S. L. M. N.—Sibi locum monumenti nuncupavit.
- SLT.—Scilicet.
- SM.—Submedicus.
- S. M.—Sacra *vel* signata moneta. Sacrum Manibus *vel* memoriæ. Salutari magno. Sanctæ memoriæ. Secundum mancipium. Sine malo *vel* manibus. Solvit merito.
- S. M. A. C.—Sit meum auxilium Christus.

- S. M. A. G. S.—Sacrum memori animo gratis *vel* gratus solvit.
- S. M. A. L. S.—Sacrum memori animo libens solvit.
- SM. C.—Sacrarum cognitionum.
- S. M. D.—Sacrum Matri Deūm.
- S. M. F.—(*Genio*) Salutari municipii Ficariensis.
- S. M. P. E.—Sulmo mihi patria est. Sibi monumentum publicè elegit *vel* erexit.
- S. M. P. I.—Sibi monumentum poni jussit.
- S. M. R.—Sospita mater *vel* magna regina.
- S. M. T. S.—Sacra moneta Treviris signata.
- S. M. V.—Sacra moneta Urbis.
- SN.—Senatus. Sententia. Sine.
- S. N. C.—Sestertios nummos centum.
- SNCE.—Sancte.
- SN. D.—Sine dubio.
- S. N. L.—Socii nominis *vel* nostri Latini.
- SN. M. Sine morte.
- SN. P.—Sine periculo.
- S. N. S. Q.—Si negat, sacrum quærit. Si negat sacramentum *vel* sacramentum quærito.
- SNT.—Senatius.
- S. O.—Sine oculis *vel* occasione.
- SOC.—Socius (*Sol*).
- SOCIOR. VICES.—Sociorum vicesimæ.
- SOD.—Sodales.
- SOL.—Solva. Solvensis.
- SOLO. PVB. S. P. D. D. D.—Solo publico sibi posuit dato decreto Decurionum.
- SORR. NOV.—Sorrinenses Novani.
- S. O. V.—Sine offensa ulla.
- SP.—Sepulcrum. Sepultus. Spectatus *vel* spectavit. Spiritus. Sportula. Spurius. Stipendium. Supra.
- S. P.—Sacri palatii. Sanctissimæ *vel* spectabili puellæ. Subpræfectus. Serva publica. Servus publicus. Sine *vel*

- sua pecunia. Sodales posuerunt. Sua pedibus. (*ex voto*)
 Suscepto posuit.
- S. P.[†].—Stipendiorum.
- S. P. C.—Sua pecunia constituit *vel* constituerunt. Sumptu proprio curavit.
- S. P. C. S.—Sua pecunia curavit sibi. Sibi posuit cum suis.
- SPD. *vel* SP. D.—Supradictus *vel* supradicti.
- S. P. D.—Salutem plurimam dicit.
- S. P. D. D.—Sua pecunia donum dedit. Sua pecunia donavit dedicavit *vel* donarum dedicarunt.
- S. P. D. D. D.—Sua pecunia dono dedit dedicavit.
- SPEC.—Specularius. Speculator. Spectavit.
- SPEC. LEG.—Speculator Legionis.
- S. P. EIVS. C. C. Q. Q.—Solo privato ejus collegium consensu Quinquennialitiorum.
- SP. F.—Spectabilis femina. Spurii filius *vel* filia. Spurius filius.
- S. P. F.—Sua pecunia fecit.
- S. P. F. C.—Sua pecunia faciendum curavit.
- SP. F. SP. N.—Spurii filius, Spurii nepos.
- SPINT.—Spinther.
- SPL.—Splendidus *vel* splendidissimus (*ordo*).
- SP. L.—Spurii libertus.
- S. P. L.—Senatus populusque Lanuvinus.
- SPL. EQ. R.—Splendidus eques Romanus. Splendidissimo equiti Romano.
- SPM.—Spiritum.
- SP. M.—Spurius Milius. Supra memoravit.
- SP. M. C. E.—Spes mea Christus est.
- S. P. MON.—Sibi posuit monumentum.
- SP. N.—Spurii nepos.
- SPON.—Sponsus.
- SPOR.—Sportulæ *vel* sportulis.
- SPORT. DEDIC.—Sportulas (*in*) dedicatione.

S. P. P.—Sumptu proprio positum. Sibi posteris posuit.

Sua pecunia posuit.

S. P. P. C.—Sua pecunia ponendum curavit.

S. P. P. D. D.—Sumptu proprio positum dono dedit.

S. P. P. P.—Senatus populusque Prænestinus.

S. P. P. P. D. D.—Sua pecunia publicè posuerunt Decurionum decreto.

S. P. P. S.—Sacris publicis præsto sunt.

S. P. P. S. F.—Solo privato pecunia sua fecit.

S. P. Q.—Sibi posterisque. Senatus populusque.

S. P. Q. A.—Senatus populusque Anagninus.

S. P. Q. C.—Senatus populusque Carseolanus.

S. P. Q. F.—Senatus Populusque Ferentinus.

S. P. Q. L. *vel* LV.—Senatus populusque Lanuvinus.

S. PQ. *vel* P. Q. R.—Senatus populusque Romanus.

S. PQ. R. CL. V.—Senatus populusque Romanus clypeum vovit.

S. P. Q. S.—Sibi posterisque suis.

S. P. Q. S. C. P. S.—Sibi posterisque suis curavit pecunia sua.

S. P. Q. T.—Senatus populusque Tiburs.

S. PR.—Sine pretio. Subpræfectus.

S. PR.—Subpræfecto. Sub Prætor.

S. P. R.—Sua pecunia refecerunt.

SPS.—Spiritus.

S. P. V. T. S.—Sua pecunia usus titulo suo.

SQ.—Sequitur.

SQD.—Siquidem.

S. Q. D. E. L. N. C.—Si quis dominam ejus loci non cognoverit.

S. Q. D. E. R. A. P. P. V. L. O. E. COSS. PRR. TR. PL.

Q. N. S. Q. E. V. A. P. P. V. F.—Si quid de ea re ad populum plebemve latui opus est, Consules, Prætores, Tribuni Plevis, qui nunc sunt, quod eis videbitur ad populum plebemve ferant.

- S. Q. S. S. E. Q. N. I. S. R. E. H. L. N. R.—Si quid sacri sancti et quod non jure sit rogatum ejus hac lege nihil rogatur.
- S. R.—Sacrae remunerationes.
- S. R. E. C.—Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales.
- S. R. I.—Sacri Romani imperii.
- S. R. L. E. E. I. C. Q. O. R. E.—Si rem lex ex ejus jussu causaque omnium rerum esto.
- SS.—Sacerdotes. Sancti, Sanctissimus *vel* sanctissimis. Sanctorum, Sestertius *vel* sestertiis. Suavissimis, Suis. Sunt. Suprascriptus *vel* suprascripta.
- S-S.—Sestertius.
- S. S.—Sacra scrinia, Sacri scrinii. Sanctus Silvanus. Sanctissimus Senatus. Sententia Senatus. Sibi suis. Somnium *vel* somniorum somniator. Supra scriptus *vel* scriptis. Subscriptus. Suo sumptu.
- S. S.—Sacri scrinii.
- S'S.—Sacrilegii.
- S. S. C.—Secundum suam causam.
- S. S. C. E. S. D. T. V.—Secundum servitutis causam ejus servi dico tibi vindicias.
- S. S. C. S. D. E. T. V.—Secundum suam causam sicuti dixi ecce tibi vindicta.
- SS. D.—Statutus dies.
- S. S. E.—Sive sepulcrum est.
- S. S. EX. S. C.—Suprascripta sunt ex Senatus consulto.
- SS. LL. MM.—Solvit libens merito.
- S. S. M.—Satisfactio secundum mancipium.
- S-S. N. I.—Sestertio nummo uno.
- S. SOL.—Sacerdos Solis.
- S. S. P.—Suis sumptibus posuit.
- S. S. P. E. O. R.—Sibi suis posterisque eorum.
- S. S. S.—Sancto *vel* Sanio Silvano sanito *vel* sacrum. Soli sanctissimo sacrum. Supra scripta summa *vel* scriptae summæ, Supra scripti sunt.

- S. SS. S.—Sanio *vel* Senio sanctissimo sacrum.
 S. S. T. N.—Supra scripti Tuti nomine. Supra scriptorum tantum nomine.
 SS. TP.—Statuta tempora.
 ST.—Statio. Stadium. Statius. Sextus (*prænomen*). Sententia. Statutum. Status *vel* statuit. Stipendium *vel* stipendia. Sitibus (*pro litibus*). Sunt. *Silentii nota*.
 S. T.—Secutor Tribuni. Sine testibus.
 S'. T.—Sine testibus. Sine testiculis.
 STA.—Scripta. Statius.
 S. T. A.—Sine tutoris auctoritate.
 STAT.—Statio. Stator.
 STAT. SAVAR.—Stationis Savariensis.
 STA. TVRICEN.—Stationis Turicensis.
 STD.—Stadium.
 ST. D.—Statuti dies.
 ST. DD.—Stadium dedicavit.
 STE., STEL. *vel* STELL.—Stellatina (*tribus*).
 ST. HER.—Statio Hereditatium.
 STIP.—Stipendia *vel* stipendiorum.
 STIP. AN. VI.—Stipendiorum annorum sex.
 STIP. ARG.—Stipis argenteæ.
 STLITIBVS.—*Pro litibus*.
 STLITIBVS. IVD.—Litibus judicandis.
 STL. IVD.—Stlitibus judicandis.
 ST. MIS.—Stipendio missus.
 ST. NVM. S.—Stygiis Numinibus sacrum.
 ST. *vel* S. T. P.—Studium *vel* stadium posuit.
 S. TR.—Secutor Tribuni.
 STRA. PR.—Strator Prætoris.
 STR. A. P. R.—Strator a publicis rationibus.
 STRAT.—Strator.
 STRR.—Stratores.
 S. TS.—Statutum tempus.
 ST. SN.—Statuti Senatores.

S. T. T. C.—Sit tibi testis cœlum *vel* terra cara.

S. T. T. L.—Sit tibi terra levis.

S. T. V. B. E. E. Q. V.—Si tu vales benè est, ego quidem valeo.

ST. XX. HER.—Statio vigesimæ hæreditatium.

ST. XXXV.—Stipendiorum triginta quinque.

SV.—Sui. Sive. Sumptus.

S. V.—Sacra Vrbs. Spectatus victor.

SVB. *vel* SVBVRA.—Suburana (*tribus*).

SVBHE.—Subhæres.

SVB. MAG.—Sub magisterio.

SVBOPT.—Suboptio.

SVBROG.—Subrogasset.

SVC.—Succusana (*tribus*). Succasano (*munioip*). Sucularia (*tribus*).

S. VE. C.—Senatusve consulto.

SVF.—Suffectus.

S. V. F.—Sibi vivens fecit.

S. V. G. E. V.—Si vales gaude, ego valeo.

S. VIV.—Sibi vivus.

S. V. L. D.—Sibi vivens locum dedit.

S. V. L. Q.—Sibi, uxori, liberisque.

S. V. L. Q. V. V. B. E. E. E. Q. V.—Si vos liberique vestri valetis benè est, ego exercitusque valemus.

SVM.—Summanus.

SVM. MAG.—Summus magister.

SVM. SVM.—Summa summarum.

SVMP. —Sumptuarias.

SVO. S.—Suo sumptu.

S. V. P.—Sibi vivus posuit.

SVP. CVR.—Supremæ curiæ.

SUPER.—Superstites.

S. V. P. HAC. F.—Sponsione utriusque partis hac facta.

S. V. P. HAEC. P.—Sponsione utriusque partis hæc pacta.

S. V. Q.—Sine ulla querela.

S. VR.—Sine virtutibus.

SVRVM.—Suorum.

SVSC.—Suscepto (*voto*).

SVSC. EX. V. *vel* VIS.—Susceptum ex visu.

S. V. S. L. M.—Susceptum votum solvit libens merito.

SVST. MAN. IRAT. H.—Sustulerit, Manes iratos habeat.

S. V. T. L.—Sit vobis terra levis.

S. V. T. L. H. F. C.—Sit vobis terra levis, hæredes faciundum curarunt.

S. XP.—Sacrum Christo.

S. X. P. Q. R.—Salva Christe populum quem redemisti.

SYL.—Sylvius. Sylla.

T.

T.—Tantum *vel* tanta. Talis. Taurus (*prænomen*). Tempus. Terra. Testis. Testamentum. Ter. Tergo. Tibi. Titulus *vel* titulum. Titus. Titius. Triarii. Tribunus. Tullius. Turma. Tunc. Tutela. Tutor. Tutus. Mille.

TA.—Taurum.

T. A.—Titus Annius. Tutore actore. Tutoris actoris *vel* auctoritate. Taurum album.

TAB. *vel* TABVL.—Tabulæ *vel* tabulas. Tabularios. Tabulatio.

TAB. F.—Tabularius Fisci.

TAB. *vel* TABVL. P. H. C.—Tabularius provinciæ Hispaniæ Citerioris.

TAB. P. R. N.—Tabularius publicus regni Norici.

TABVLAR.—Tabulariis.

TAB. XX.—Tabularius Vicesimæ,

- TAM.—Tamen.
- TAR.—Tarquinius.
- T. AVG.—Tutelæ Augustæ.
- TAVR.—Tauria (*tribu*). Taurinensis. Taurobolium.
- TB.—Tiberius. Tibi. Tribunus.
- T. B.—Tempus bonum *vel* bonorum.
- TB. CL.—Tiberius Claudius.
- TB. CS.—Tiberius Cæsar.
- TB. D. F. M. AD. *vel* ADP.—Tibi dulci *vel* duleissimo filio meo adoptato.
- TB. R.—Tiberis Romæ.
- TB. T.—Tibi tantum.
- TC.—Tunc.
- T. C.—Testamento cavetur, constituit *vel* curavit. Titulum curavit. Testamenti causa.
- TE.—Et (*ex literis ligatis*).
- TEM. *vel* TEMP.—Templum.
- TER.—Tercenarius. Terminalia. Terentina (*tribus*). Tertias (*tulit*). Terentius. Terminus. Tertium *vel* tertia.
- TERENT.—Terentina (*tribu*).
- TERM. C.—Terminandum curaverunt.
- TERM. D. D.—Terminum dedicavit *vel* dedicante.
- TERN.—Ternos.
- TERR.—Territorium.
- TER. QVINQ.—Tertium quinquennalis.
- TERT.—Tertium.
- TES.—Testamento. Tesserarius.
- TESS.—Tesserarius.
- TEST.—Testamentum.
- TESTAM. REL.—Testamento reliquit.
- TEST. LEG.—Testamento legavit.
- T. F.—Titus Flavius. Titi *vel* tibi filius. Testamenti formula. Testamento fecit. Titulum fecit.
- T. F. C.—Titulum faciendum curavit.
- T. F. I.—Titulum fieri jussit. Testamento fieri jussit.

- T. F. I. EX. V. H.—Testamento *vel* titulum fieri jussit ex voluntate hæredis.
- T. FI. H. F. C.—Testamento *vel* titulum fieri hæredes fideliter curarunt.
- T. F. I. H. F. C.—Testamento fieri jussit, hæredes faciendum curaverunt.
- T. FL. *vel* F. L.—Titus Flavius *vel* Florus.
- T. F. L. *vel* M.—Testamento fieri legavit *vel* mandavit.
- T. F. L. N.—Titi filius, Lucii nepos.
- T. F. S. I.—Testamento fieri sibi jussit.
- T. F. T. N.—Titi filius, Titi nepos.
- TH.—Mors. Mortuus.
- THR.—Thræx *vel* threx.
- T. H. R.—Testamento hæredem reliquit.
- TI. *vel* TIB.—Tiberius.
- TIB. C.—Tiberius Cæsar.
- TIB. D. F. M.—Tibi dulci filio meo.
- T. I. C. L. I.—Tumulo isto cinerem locare jussit.
- TI. F.—Tiberii filius.
- TI. F. TI. N.—Tiberii filius, Tiberii nepos.
- TI. L.—Tiberii libertus.
- TI. N.—Tiberii nepos.
- TIR.—Tiro.
- TIT.—Titulo.
- TIT. FF.—Titulum fecerunt.
- TIT. P.—Titulum posuit.
- TIT. PP.—Titulum posuerunt.
- T. K.—Tabularius kastrensis.
- T. L.—Titus Livius. Titi libertus *vel* liberta.
- T. LEG. III.—Tribunus Legionis tertiæ.
- TM.—Testamentum. Tantum. Testimonium. Tamen Terminus. Turmæ. Thermæ. Tuam.
- T. M.—Titulum monumenti. Testamento mandavit.
- TM. P.—Terminus positus.
- T. M. Q. F. E. REV.—Tene me quia fugio, et revoca.

T. N.—Titi nepos.

T. N. L.—Tu nos libera.

TOL. D.—Tolosa *vel* Tolosensis domo.

TOL. G.—Toletanus genere. Tolosa Galliae.

TON.—Tonsor.

TOP.—Topiarius.

TP.—Tempus *vel* tempore.

T. P.—Tribunicia potestate. Testamento, titulum *vel* terminum posuit *vel* posuerunt. Titus Publius *vel* Patronus.

TPA.—Tempora.

TP. B.—Tempus bonum *vel* bonorum.

T. P. C.—Testamento poni curavit.

T. P. I.—Testamento *vel* titulum poni jussit.

T. P. I. EX. ARG. P. C.—Testamento poni jussit ex argenti pondo centum.

TP. M.—Tempus malum.

T. P. Q. VRB.—Tantam pecuniam Quaestor Urbanus.

TPR. I. A. V. P. V. D.—Tempore judicem arbitrumve postulo uti des.

TR.—Trebis. Tribunus. Triplaris. Trierarchus. Trajectus. Translatus.

TR̄.—Trierarchus.

TR. AE. *vel* AER.—Tribunus *vel* tribuni ærarii.

TRAI.—Trajanus.

TRANS. AM.—Trans amnem.

TRANS. P. A.—Trans Padum amnem.

TRANS. PAD. *vel* TRANSPAD.—Trans Padum *vel* Transpadana.

TR. AVGG.—Tricliniarcha Augustorum.

TR. CAP.—Triumvirii *vel* Tribuni capitales.

TR. CEL.—Tribunus *vel* Tribuni celerum *vel* Celtium.

TREB.—Trebis.

TRES. PR.—Tres provinciae.

T. R. E. S. P. R.—Terra regesta ex sua pecunia restituit
vel restituerunt.

TR. FOR.—Trajana Fortis (*legio*).

TRI.—Tribunus.

TRIB. LATICL.—Tribuno laticlavi.

TRIB. PAL.—Tribus Palatina.

TRIB. POT.—Tribunicia potestate.

TRIB. SVCC.—Tribus Succusana.

TRIB. TAVR.—Tribus (*diebus*) Taurobolium.

TRIF.—Triumphator.

TRIVMP.—Triumphus (*trieris*). Triumphalis.

TR. LAT.—Tribunus laticlavus.

TR. LEG. II.—Tribunus legionis secundæ.

TR. M. *vel* MIL.—Tribunus militum *vel* militaris.

TR. MIL. A. P.—Tribunus militum a populo.

TR. MON.—Triumviri monetales.

TRM. P. P. P.—Trium Publiorum.

TRO., TROM. *vel* TROMENT.—Tromentina (*tribus*).

TR. P.—Tribunicia potestate. Tribunus plebis. Treveris
percusa.

TR. PL.—Tribunus plebis.

TR. PL. DES.—Tribuni plebis designati.

T. R. P. D. S. T. T. L.—Te rogo, præteriens, dicas, sit
tibi terra levis.

TR. POT.—Tribunicia potestate.

TRQ.—Torques.

T. R. Q. L. D. S. T. T. L.—Te rogo, qui legis, dicas, sit
tibi terra levis.

T. R. T. A.—Tua res tibi agito.

T. R. T. H.—Tuas res tibi habeto.

TRV. *vel* TR. V. CAP.—Triumviri *vel* Treviri capitales.

TRV. *vel* TR. V. MON.—Triumviri monetales.

T. SC. EX. VII. EIVS. B. M. P.—Testamento scripti ex
septunce ejus bonorum monumentum posuere.

T. S. F. I.—Testamento suo *vel* sibi fieri jussit.

- TT.—Titulus. Testamentum.
 TT. CL.—Titus Claudius.
 TT. E.—Testes estote.
 T. T. F. V.—Testamento titulum fieri voluit *vel* fecit vivens.
 T. T. L. S.—Tibi terra levis sit.
 TTM.—Testamentum. Titulum.
 TTO.—Testamento.
 TT, QTS.—Titus Quintus.
 T. V.—Testamento vovit. Titulo usus *vel* usi. Tu vale.
 TVB.—Tubicen. Tubilustrium.
 TVBIL.—Tubilustrium.
 TVB. SACR. PR.—Tubicen sacrorum populi Romani.
 TVL.—Tulius. Tutela. Tullus (*prænomen*).
 TVL. H.—Tullus Hostilius.
 TVM.—Tumulus.
 TVR.—Turma.
 ∇.—Turma. Turmarius.
 TVT.—Tutela.

V.

- V.—Valens (*legio*). Valerius. Valeo *vel* vale. Verna. Versus.
 Vester *vel* vestra. Ventre, Vestem. Vesta. Veteranus.
 Væ. Vir. Victor *vel* victus. Victoriatus (*nummus*). Vicus.
 Videlicet. Vidua. Vitellius. Virgo. Vita. Vicit. Vivens,
 vivus *vel* viva. Vibius. Vivit, vivas, vixit *vel* vixisti. Vo-
 lero *vel* Volera. Vobis. Voluit. Vovit. Urbs. Vopiscus.
 Votum. Votivus. Volusus. Ut. Uxor. Quinque, quinto
vel quintum. Viarum. Venemerenti (V *pro* B).
 V̄.—Quinqueremis.
 VA.—Valerius,

- V. A.—Veterano adsignatum. Vices agens. Vixit annis. Votum animo
- V. AED.—Viro *Ædilitio*.
- V. AET.—Virtus *æterna*.
- V. A. F.—Vivus *aram fecit*.
- V. A. I. D.—Vivus *aram jussus dedit*.
- V. A. III. M. XI. D. XV.—Vixit annis tribus, mensibus undecim, diebus quindecim.
- VAL.—Valerius *vel* Valeria. Valerianus. Valetudinarius (*novemvir*).
- V. A. L.—Vixit annos quinquaginta.
- VAL. BYZAC.—Valeriæ Byzacenæ.
- VAL. CS.—Valerius Cæsar.
- VALE^T.—Valetudo.
- VALE. V.—Vale vale *vel* viator.
- V. A. M. D. H. S.—Vixit annos, menses, dies, horas, scrupulos.
- VARC.—Varcianorum.
- VAT.—Vates *vel* vatum.
- V. A. V.—Vixit annos quinque.
- V. A. XI.—Vixit annis undecim.
- V. A. XII. M. II. D. III. H. V.—Vixit annis duodecim, mensibus duobus, diebus tribus, horis quinque.
- V. B.—Vir bonus *vel* benemerens.
- V. B. A.—Viri boni arbitratu.
- VBC.—Vobiscum.
- V. B. F.—Vir bonæ fidei.
- VC.—Vicarius cornicularii. Vir clarissimus. Uuctor.
- VC.—Vir clarissimus.
- V. C.—Vale eonjux. Vir clarissimus *vel* consularis. Viri clarissimi. Vivus *vel* vivens curavit. Quinti Consulis.
- V. C. ET. S.—Vir clarissimus et spectabilis.
- V. CONS.—Vir consularis.
- VCP.—Voti compos posuit.
- V. C. P. T.—Vir consularis provinciæ Tarraconensis.

- V. C. P. V.—Vir clarissimus Præfectus Urbis.
 V. C. R.—Voluntarii cives Romani.
 VC. S. I.—Vice sacra judicans.
 V. CVR.—Viarum curandarum. Votum curavit.
 V. D.—Vir doctus *vel* devotus. Valentibus Diis. Votum *vel* vivus dedit *vel* dedicavit.
 V. D. A.—Vale dulcis amica *vel* amice. Vale [dulcis anima.
 V. D. D.—Voto dedicatum.
 V. DICT.—Vir dictatorius.
 V. D. I. M. VI.—Vixit diem unum, menses sex.
 VDL.—Videlicet.
 V. D. M. I. AE.—Verbum Domini manet in æternum.
 V. D. N. V.—Vale Deus nostræ urbis.
 V. D. P. R. L. P.—Vt, ubi *vel* unde de plano rectè legi possit.
 V. D. P. S.—Vivens dedit proprio sumptu. Vivens de pecunia sua.
 VDSS.—Viducassium.
 VE.—Vestamen. Veteranus. Vir egregius.
 V. E.—Verum etiam. Vir egregius *vel* excellens. Visum est. Votum ejus.
 VECT. FERR.—Vectigal ferrarium.
 V. E. D. F.—Vir egregius, Decimi filius.
 V. E. D. N. M. Q. E.—Vir egregius, devotus numini majestatique ejus.
 VEIEN.—Veientina (*tribu*).
 VEL.—Velites. Velina (*tribus*). Vellavi.
 VELAR.—Velarius.
 V. E. L. R.—Vidua et liberi relictī.
 VENTIDI.—Ventidius.
 VE. P. P.—Vestamen perpetuus.
 VER.—Verona. Verna.
 VERC.—Vercellæ.
 VER. EX. DISP.—Verna ex dispensatore.
 VES. AVG. PP.—Vestamen Augusti perpetuus.

VESP.—Vespasianus.

VEST.—Vestalis *vel* Vestalia.

VEST. NP. PR.—Vestæ, nefas Prætori.

VET.—Veteranus. Veturia (*tribus*).

V. ET.—Verum etiam.

VET. AVG.—Veteranus Augusti.

VET. LEG.—Veteranus Legionis.

VET. PAR.—Veteres Parentini.

VET. SPECVL.—Veterani speculatores.

VEX. *vel* VEXIL.—Vexillarius. Vexillatio.

V. F.—Valde *vel* vale feliciter. Verba fecit *vel* fecerunt.

Vir fidelissimus *vel* fortis. Visum fuerit. Vivus, viva

vel vivens fecit. Voluit *vel* voluerunt fieri. Votum fecit.

Usus fructus.

V. F. C.—Viam faciundam curavit. Victoriæ felicitatis Cæsaris.

V. FF.—Viventes fecerunt.

V. F. F.—Vivus fieri fecit.

V. FI.—Valerii filius.

V. F. N. M. N. S.—Vivens fecit novum monumentum nomine suo.

V. FORT.—Vir fortissimus.

V. F. Q. D. E. R. F. P. D. E. R. I. C.—Verba fecerunt.

Quid de ea re fieri placeret, de ea re ita censuerunt.

V. FR.—Usus fructus. Vir fortis.

V. F. S. E. *vel* ET. S.—Vivens *vel* vivus fecit sibi et suis

VG.—Virgo *vel* Virginis.

V. G.—Verbi gratia.

VGO.—Virgo.

V. H.—Vir honestus.

V. H. II. V.—Vos habetis iudices vestros.

VI.—Sex. Sextus (*prænomen*). Vibius. Vivus. Vixit.

V. I.—Vir illustris *vel* justus.

V. I. AET.—Vive in æternum *vel* in æterno.

VIAT.—Viator.

- VIB.—Vibius.
- VIC.—Vicani. Vicarius. Victimarius. Victor. Victores. Victoria. Victrix. Vicit. Nonaginta quatuor.
- VIC. AVG.—Victoria Augusta *vel* Augusti.
- VICC. *vel* VICT.—Victores.
- VIC. CR.—Victrix civium Romanorum (*ala*).
- VICE. S. I. C.—Vice sacra iudex cognitionum.
- VICE. XX. ET. XXXX.—Vice (*Procuratoris*) Vicesimæ et Quadragesimæ. Vicesimarii et Quadragesimarii.
- VICI. (I *pro* E). M.—Vice magister.
- VIC. SAC. IVD.—Vice sacra iudicans.
- VICT. CAESAR.—Victoriæ Cæsaris.
- VID.—Vidua.
- V. I. *vel* ID. FEB.—Quinto idus februarii.
- VI. F.—Sextum Fidelis.
- VIG.—Vigiles *vel* Vigilum (*cohors*).
- VI. G.—Verbi gratia.
- VI. ID. SEP.—Sexto idus septembris.
- VIII. VIR.—Octovir.
- VII. VIR.—Septemviri.
- VII. *vel* VII. VIR. EPVL.—Septemvir Epulonum.
- VIL.—Villicus.
- VIL. AB. ALIM.—Villici ab alimentis.
- VIN.—Vinalia.
- VIN. F. P.—Vinalia, fas Prætori.
- V. INL.—Vir inlustris (*illustris*).
- VI. P.—Sextum Pia.
- VIR.—Virgilius. Virgo. Virtus *vel* virtutes.
- VI. R.—Sexies Romæ.
- VIRB.—Virbialis.
- VIR. DIANAÆ.—Virgini Dianæ.
- VIR. SBL.—Vir spectabilis.
- VIR. V. *vel* VE.—Virgo Vestalis.
- VI. S.—Sex semis.
- VIVIR.—Sextumvir.

- VI. *vel* VI. VIR.—Sevir *vel* Sexvir. Sextum vir *vel* viri.
 VI. VIRAL.—Seviralium (*ordo*).
 VI. VIR. AVG.—Sexvir Augustalis.
 VIVIRI.—Seviri.
 VIX.—Vixit.
 VIX. A. FE. C.—Vixit annos ferme centum.
 VIX. AN. IV. M. X.—Vixit annos quatuor, menses decem.
 VIX. AN. *vel* ANN. III. MENS. XI. DIEB. XV.—Vixit annis tribus, mensibus undecim, diebus quindecim.
 V. K.—Vivas karissima *vel* karissime.
 VL.—Ulla (*querela*).
 V. L. *vel* V. L.—Vivus legavit.
 V. L. A. S.—Votum libens animo solvit.
 V. LOC. F.—Vivus locum fecit.
 V. L. P.—Votum *vel* voto libens posuit.
 VLP. DOM.—Ulpus Domitius.
 V. L. P. M.—Votum *vel* voto libens posuit merito.
 V. L. S.—Votum libens *vel* lubens solvit.
 V. L. S. *vel* SOL. M.—(*ex*) Voto *vel* votum libens solvit merito.
 VL. V. GE.—Ulpia quinta Gemina (*cohors*).
 V. M.—Vicani Minnodunenses. Vir magnificus. Vis major *vel* maxima. Vivens mandavit. Volens merito.
 V. M. M.—Votum merito Minervæ *vel* magnæ Matri.
 V. M. S.—Voto merito suscepto. Votum merito solvit.
 V. MVN.—Vias munivit.
 V. N.—Urbs nostra. Quinto nonas.
 VNANI.—Unanimes.
 VNC. *vel* VNCT.—Uuctor.
 VND.—Undecima.
 VN. H. COND.—Unicum hic condidit.
 VNIQ.—Unicuique.
 V. NON.—Quinto nonas.
 VO.—Voconius. Voletus. Volusus. Votinia (*tribu*).
 V. O.—Vir optimus.

VO. DE.—Vota decennialia.

VOL.—Volcanalia. Volesus. Voltinia (*tribus*). Volusus. Voluntarii.

VOLC.—Volcanalia.

VOLER.—Volerus (*prænomen*).

VOL. F.—Volusi filius.

VOL. N.—Volusi nepos.

VOLT.—Volturnalia. Voltinia (*tribus*).

VOP.—Vopiscus.

V. OP.—Vir optimus.

VOT.—Votiva. Votinia *vel* Voturia (*tribus*).

VOT. E.—Voti ergo.

VOT. E. CVR.—Voti eorum curator.

VOTIS. XX. *vel* XXX.—Votis vicennialibus *vel* tricennialibus.

VOT. P. SVSC. PRO. SAL. ET. RED. I. O. M. SACR.—Voto publicè cusepto pro salute et reditu Iovi Optimo Maximo Sacrum.

VOT. QQ. MVL. X.—Votis quinquennialibus, multis decennialibus.

VOT. V.—Votis quinquennialibus.

VOT. VOV.—Votum vovit.

V. P.—Vicarius Præfecti. Votum posuit. Vivus *vel* vivens posuit. Urbis Præfectus. Utriusque Pannoniæ. Vir probus, prudens, perfectissimus, patricius *vel* primarius.

V. P.—Vir perfectissimus.

V. P. A. V. P.—Vir perfectissimus agens vicem Præsidis.

V. POS.—Vivus posuit.

V. P. P. P.—Vir perfectissimus præpositus.

V. P. P. P. H.—Vir perfectissimus Præses provinciæ Hispaniæ.

V. P. P. P. MAVR. SITIF.—Vir perfectissimus Præses provinciæ Mauritanie Sitifensis.

V. P. P. P. M. C.—Vir perfectissimus Præses provinciæ Mauritanie Cæsariensis.

- V. P. P. P. N.—Vir perfectissimus Præses provinciæ Numidiæ.
- V. P. P. P. P. SVPER.—Vir perfectissimus Præses provinciæ Pannoniæ Superioris.
- V. P. P. P. N. MT.—Vir perfectissimus Præses provinciæ Norici mediterranei.
- V. P. P. P. P. P. SVPER.—Vir perfectissimus præpositus provinciæ Pannoniæ Superioris.
- V. P. P. PR.—Vir perfectissimus pater patrum.
- V. P. P. S.—Vir perfectissimus Præses Samnii.
- V. P. P. Pꝛ.—Vir perfectissimus pater patrum.
- V. PR. *vel* PRAE.—Vir prætorius.
- V. P. R.—Vota pro reditu. Veteri possessori redditum.
- V. P. RAT. S. R.—Vir perfectissimus rationalis sacrarum remunerationum.
- V. PR. Q.—Vir prætorius quæstorius.
- VPS.—Vespasianus.
- V. P. S.—Vir prudens *vel* perfectus sacer.
- V. Q.—Vir quæstorius.
- V. Q. A. L. K. S.—Viginti quinque asses legitimè condemnati sunt.
- V. Q. F.—Valeat qui fecit.
- V. Q. R. F. E. V.—Uti quod rectè factum esse volet.
- V. Q. R. F. E. V. IDQ. EOS. IIVIR. S. F. S. F. L.—Uti quod rectè factum esse volet, idque eos duumviros sine fraude sua facere liceto.
- V. QVAEST.—Vir quæstorius.
- VR.—Urbanus.
- VR. *vel* VRB.—Urbs, urbis *vel* urbe. Urbanus. Urbicus.
- V. R.—Urbs Roma.
- VRB. C.—Urbis conditæ.
- VRBISAL.—Urbisalia.
- VRB. R.—Urbs Romæ.
- YRB. SAL.—Urbs Salvia.

VR. CC.—Vir clarissimus.

V. R. L. *vel* LI. M.—Votum retulit libens merito.

VRs.—Urbs. Urbanus.

VR. S.—Vir sanctus.

VRVINAT (V *pro* B). MAT.—Urbinales Mataurenses.

V. S.—Vale, salve. Veteris sodalities. Vice sacra. Vir sanctus, sacer *vel* spectabilis. Vivens statuit. Voto suscepto *vel* solemniter. Votum solvit. Vxor sanctissima.

V. S. A. L.—Votum solvit animo libente.

V. S. A. L. P.—Voto suscepto animo libens *vel* lubens posuit.

V. S. C.—Voto suscepto curavit. Voti sui compos *vel* compotes.

VS. CS.—Vespasianus Cæsar.

V. S. D. D.—Voto soluto dono dedit. Votum solventes donarunt dedecarunt. Voto suscepto donum dedit.

V. S. E.—Vivus sibi erexit.

V. S. F.—Universi sic fecerunt. Vivus sibi fecit. Voto suscepto fecerunt.

V. S. I. *vel* IC.—Vice sacra iudicans.

V. S. I. F.—Voto suscepto iussit fieri.

VS. IP.—Vespasianus Imperator.

V. S. L.—Votum solvit libens.

V. S. L. A.—Votum solvit libens animo.

V. S. L. D. B. P.—Voto suscepto libens Deæ bonæ posuit *vel* dedit bono publico.

V. S. L. D. D. D.—Viva sibi locum duarum dedit, donavit.

V. S. L. F.—Vivens sibi locum fecit.

VSLM. *vel* V. S. L. M.—Voto suscepto libens merito. Vivens sibi locum monumenti *vel* monumento. Voto soluto libero munere. Vivus *vel* vivens sibi legavit monumentum. Votum solvit libens *vel* lubens merito. Voto solemniter *vel* votum solvo libero munere.

VSLLM. *vel* V. S. L. L. M.—Votum solvunt libentes merito. Vivens sibi legavit locum monumento.

V. S. L. P.—Voto suscepto libens posuit.

V⁹. MVN.—Vias munivit.

V. S. P.—Vivens sibi posuit. Vivi sibi posuerunt.

V. S. P. L. L. M.—Voto suscepto posuit lætus libens merito.

V. S. S.—Vivens sibi *vel* suis statuit. Votum sacrum *vel* susceptum solvit.

V. S. S. L. M.—Votum susceptum solvit libens merito.

V. S. S. L. S. D. EX. PRIM.—Votum susceptum solvit libens sacerdos Deæ ex primis.

V. S. T.—Voto suscepto tulit.

V. SVP.—Vale superstes.

V̄.—Vt.

VT.—Vixit.

V̄T.—Veto.

V. T.—Vita tibi.

V. T. F. I.—Usus titulo *vel* vivens titulum fieri jussit.

V. Q. R. F. E. V. S. D. M.—Vti quod rectè factum esse volet sinè dolo malo.

VTRI.—Vtricularii.

V. TRIUMPH.—Vir triumphalis.

VV.—Veluti. Venerunt. Vestales. Virgines. Viri *vel* viris.

V. V.—Quinque vir. Valens *vel* Valeria victrix (*legio*). Vestalis valens. Virgo Vestalis *vel* victrix. Vina Venus. Ulpia victrix (*legio*). Votum vovit *vel* voverunt. Uti voverant.

VV. CC. *vel* V. V. C. C.—Viri clarissimi *vel* virorum clarissimorum.

VV. CCSS. CNS.—Viri clarissimi Consules.

V. V. E.—Vestri visum erit.

VV. F.—Vive felix.

V. V. F.—Vivis vivens fecit. Ut voverat fecit.

V. V. L.—Virginum Vestalium libertus *vel* liberta.

- V. VL. COR.—Victori, Ultori, Coruscatori.
 V. V. M.—Virgo Vestalis maxima.
 V. V. MAX.—Virgini Vestali maximæ.
 V. V. P. P.—Viri perfectissimi.
 V. VRB.—Vir Urbanus.
 V. V. S. A.—Ulpia victrix Severiana Alexandrina (*legio*).
 VV. SS. F. *vel* V. V. S. S. F.—Vivi sibi fecerunt. Vivis
 supra scriptis fecit.
 V. V. V.—Viros vestræ Urbis. Vale, vale, vale.
 VX.—Uxor.
 VX. B. M. F. H. S. E. S. T. T. L.—Uxor benè merenti
 fecit, hic situs est, sit tibi terra levis.
 VXO. C. L. B. P.—Uxori carissimæ locus benè positus *vel*
 conjux lugens bustum posuit.
 VXO. D.—Uxorem ducit.

X.

- X.—Xinodus. Denarius *vel* denarii. Decem, decimus *vel*
 decimùm. Christus.
 ✕. *vel* ✕.—Denarius.
 ✱.—Xidus.
 ✱. A.—Christus alpha.
 ✱. AE. D.—Christus æternus Deus.
 XAN.—Xantius.
 XANNALIB. *vel* X. ANNALIB.—Decennialibus.
 X. D.—Decies dedit.
 ✱. D.—Christus dominus.
 X. DIBSS.—Decem diebus.

X. E. *vel* ER.—Decimæ erogator.

XI.—Christi.

^pX. I. AE.—Christus in æternum.

X. IIII. K. F.—Decimo quarto kalendas februarii.

^pX. I. M.—Christus judicavit mundum.

XL. G.—Quadragesimæ Galliarum.

XO. *vel* $\overline{XO}$.—Christo.

XP.—Christus.

X. P.—Decem pondo *vel* pondera.

$\overline{X}$. P.—Decem pedes.

$\overline{XPC}$. (C *pro* S).—Christus.

XPI. *vel* $\overline{XPI}$.—Christi.

$\overline{XPI}$. $\overline{IHV}$.—Christi Jesu.

XPO.—Christo.

^pX. P. D. N. G. V.—Christus perpetuæ det nobis gaudia vitæ.

X. PSS.—Decem pasuum.

^pX. *vel* XP. V. I. P.—Christus venit in pace.

^pX. *vel* XP. V. XXXIII. A.—Christus vixit triginta tribus annis.

^pX. R.—Christus rex, regnat *vel* redemptor.

XRI.—Christi.

XS.—Christus.

X. S.—Decem semis.

$\overline{XTO}$.—Christo.

^pX. V. F.—Christus Virginis filius.

X. V. *vel* VIR.—Decem vir *vel* viri.

XVIR. A. D. A.—Decemvir agris dandis assignandis.

X. VIR. AGR. DAND. ADTR. IVD.—Decemvir agris dandis attribuendis judicandis.

XV. P. P.—Quindecim populorum.

XV. VIR.—Quindecemvir. Quindecemviralis.

XV. VIR. S. F. *vel* SAC. FAC.—Quindecemvir sacris faciendis *vel* faciundis.

$\overline{XX}$.—Vigesima.

XX. ANNALIB.—Vicennialibus (*votis*).

XX. HER. *vel* HERED.—Vigesima hæreditatum.

XX. LIB.—Vigesima libertatis.

XX. LIB. REG.—Vicesimæ libertatis Regionis.

XX. PR.—Vigesima prætermissa.

XXX. P. I. *vel* IN. F.—Triginta pedes in fronte.

XXX. S. S.—Trigesimo stipendio sepultus.

XXXX. GALLI.—Quadragesima Galliarum.

Y.

¥. *vel* Y.—Pro *o* græco.

Z.

Z.—Zezes (*vivas*). Zesu (*Jesus*).

ZE.—Zephiriensium.

ZEN.—Zenobius.

Y.

Z.

Notæ numerales

	CARDINALES	ORDINALES
I.....	Unus.....	Primus.
II.....	Duo.....	Secundus.
III.....	Tres.....	Tertius.
IV. <i>vel</i> IIII.....	Quatuor.....	Quartus.
V.....	Quinque.....	Quintus.
VI.....	Sex.....	Sextus.
VII.....	Septem.....	Septimus.
VIII.....	Octo.....	Octavus.
IX. <i>vel</i> VIII.....	Novem.....	Nonus.
X.....	Decem.....	Decimus.
XI.....	Undecim.....	Undecimus.
XII.....	Duodecim.....	Duodecimus.
XIII.....	Tredecim.....	Tertius decimus.
XIV.....	Quatuordecim...	Quartus decimus.
XV.....	Quindecim.....	Quintus decimus.
XVI.....	Sexdecim.....	Sextus decimus.
XVII.....	Septemdecim...	Septimus decimus
XVIII.....	Octo decim <i>vel</i> duodeviginti...	Octavus decimus <i>vel</i> duodevigesi- mus.
XIX.....	Novemdecim....	Nonus decimus <i>vel</i> undevigesimus.
XX. <i>vel</i> XX.....	Viginti.....	Vigesimus <i>vel</i> vi- cesimus.
XXI.....	Unus et viginti..	Vigesimus primus
XXII.....	Duo et viginti...	Vigesimus secun- dus.

XXIII.....	Tres et viginti..	Vigesimus tertius.
XXIV.....	Quatuor et vi- ginti.....	Vigesimus quartus
XXV.....	Quinque et viginti	Vigesimus quintus
XXVI.....	Sex et viginti...	Vigesimus sextus.
XXVII.....	Septem et viginti.	Vigesimus septi- mus.
XXVIII.....	Octo et viginti <i>vel</i> duodetriginta...	Vigesimus octa- vus <i>vel</i> duode- trigesimus.
XXIX.....	Novem et viginti <i>vel</i> undetriginta.	Vigesimus nonus <i>vel</i> undetrigesi- mus.
XXX.....	Triginta.....	Trigesimus <i>vel</i> tri- cesimus.
XL., X ⁱ <i>vel</i> X ^{iv}	Quadraginta....	Quadragesimus.
L. <i>vel</i> L.....	Quinquaginta...	Quinquagesimus.
LX.....	Sexaginta.....	Sexagesimus.
LXX.....	Septuaginta....	Septuagesimus.
LXXX.....	Octoginta.....	Octogesimus.
LXXX. S.....	Octoginta <i>semis</i> .	Octogesimus <i>semis</i>
XC. <i>vel</i> LXXX.....	Nonaginta.....	Nonagesimus...
C.....	Centum.....	Centesimus.....
CL.....	Centum et quin- quaginta.....	Centesimus et quinquagesimus.
CC.....	Ducenti.....	Ducentesimus.
CCC.....	Trecenti <i>vel</i> ter- centi.....	Trecentesimus.
CCCC. <i>vel</i> CD.....	Quadringenti...	Quadringentesi- mus.
CCCCC <i>vel</i> D.....	Quingenti.....	Quingentesimus.
DC.....	Sexcenti.....	Sexcentesimus.

DCC.....	Septingenti.....	Septingentesimus
DCCC.....	Octingenti.....	Octingentesimus.
DCCCC. <i>vel</i> CM.....	Nongenti.....	Nongentesimus.
Ī., M., ∞ <i>vel</i> CIO...	Mille.....	Millesimus.
ĪI. <i>vel</i> CXO.CXO....	Duo millia.....	Bis millesimus.
ĪII.....	Tria millia.....	Ter millesimus.
V., QO. <i>vel</i> IOO.....	Quinque millia..	Quinque millesimus.
ĪX., CCIOO. <i>vel</i> X.CCIOO.	Decem millia...	Decies millesimus
CCIOO. CCIOO.....	Viginti millia...	Vicies millesimus.
IOOO. <i>vel</i> L.IOOO...	Quinquaginta mi- llia.....	Quinquagies mi- llesimus.
C̄., CCCIOOO. <i>vel</i> A.	Centum millia...	Centies millesimus.
COO. <i>vel</i> IOOOO.....	Quingenta millia.	Quingenties mi- llesimus.
M̄., CMO. <i>vel</i> CXO...	Mille millia....	Millies millesimus.

Ponderum notæ

S. S. <i>vel</i> S̄.....	Semis.
L., A <i>vel</i> L̄.....	As (<i>Nummus libralis</i>).
LL̄.....	Dipondius (<i>Nummus libralis</i>).
HS., LLS <i>vel</i> H̄LS..	Sestertius (<i>Nummus duarum semis librarum</i>)
×.....	Denarius (<i>Decem librarum nummus</i>).

The first of these is the fact that the
the second is the fact that the
the third is the fact that the
the fourth is the fact that the
the fifth is the fact that the
the sixth is the fact that the
the seventh is the fact that the
the eighth is the fact that the
the ninth is the fact that the
the tenth is the fact that the
the eleventh is the fact that the
the twelfth is the fact that the
the thirteenth is the fact that the
the fourteenth is the fact that the
the fifteenth is the fact that the
the sixteenth is the fact that the
the seventeenth is the fact that the
the eighteenth is the fact that the
the nineteenth is the fact that the
the twentieth is the fact that the
the twenty-first is the fact that the
the twenty-second is the fact that the
the twenty-third is the fact that the
the twenty-fourth is the fact that the
the twenty-fifth is the fact that the
the twenty-sixth is the fact that the
the twenty-seventh is the fact that the
the twenty-eighth is the fact that the
the twenty-ninth is the fact that the
the thirtieth is the fact that the
the thirty-first is the fact that the
the thirty-second is the fact that the
the thirty-third is the fact that the
the thirty-fourth is the fact that the
the thirty-fifth is the fact that the
the thirty-sixth is the fact that the
the thirty-seventh is the fact that the
the thirty-eighth is the fact that the
the thirty-ninth is the fact that the
the fortieth is the fact that the
the forty-first is the fact that the
the forty-second is the fact that the
the forty-third is the fact that the
the forty-fourth is the fact that the
the forty-fifth is the fact that the
the forty-sixth is the fact that the
the forty-seventh is the fact that the
the forty-eighth is the fact that the
the forty-ninth is the fact that the
the fiftieth is the fact that the
the fifty-first is the fact that the
the fifty-second is the fact that the
the fifty-third is the fact that the
the fifty-fourth is the fact that the
the fifty-fifth is the fact that the
the fifty-sixth is the fact that the
the fifty-seventh is the fact that the
the fifty-eighth is the fact that the
the fifty-ninth is the fact that the
the sixtieth is the fact that the
the sixty-first is the fact that the
the sixty-second is the fact that the
the sixty-third is the fact that the
the sixty-fourth is the fact that the
the sixty-fifth is the fact that the
the sixty-sixth is the fact that the
the sixty-seventh is the fact that the
the sixty-eighth is the fact that the
the sixty-ninth is the fact that the
the seventieth is the fact that the
the seventy-first is the fact that the
the seventy-second is the fact that the
the seventy-third is the fact that the
the seventy-fourth is the fact that the
the seventy-fifth is the fact that the
the seventy-sixth is the fact that the
the seventy-seventh is the fact that the
the seventy-eighth is the fact that the
the seventy-ninth is the fact that the
the eightieth is the fact that the
the eighty-first is the fact that the
the eighty-second is the fact that the
the eighty-third is the fact that the
the eighty-fourth is the fact that the
the eighty-fifth is the fact that the
the eighty-sixth is the fact that the
the eighty-seventh is the fact that the
the eighty-eighth is the fact that the
the eighty-ninth is the fact that the
the ninetieth is the fact that the
the ninety-first is the fact that the
the ninety-second is the fact that the
the ninety-third is the fact that the
the ninety-fourth is the fact that the
the ninety-fifth is the fact that the
the ninety-sixth is the fact that the
the ninety-seventh is the fact that the
the ninety-eighth is the fact that the
the ninety-ninth is the fact that the
the hundredth is the fact that the

CALENDARIO ROMANO

Januarius.

DIES				
1....	Calendis.....			
2....	IV.....	}	NONAS.....	
3....	III.....			
4....	Pridie.....			
5....	Nonis.....			
6....	VIII.....	}	IDUS.....	} JANUARI.
7....	VII.....			
8....	VI.....			
9....	V.....			
10....	IV.....			
11....	III.....	}		
12....	Pridie.....			
13....	Idibus.....			
14....	XIX.....	}		
15....	XVIII.....			
16....	XVII.....			
17....	XVI.....			
18....	XV.....			
19....	XIV.....			
20....	XIII.....			
21....	XII.....			
22....	XI.....		} CALENDAS....	} FEBRUARI.
23....	X.....			
24....	IX.....			
25....	VIII.....			
26....	VII.....			
27....	VI.....			
28....	V.....			
29....	IV.....			
30....	III.....			
31....	Pridie.....			

Februarius communis.

DIES	
1....	Calendis.....
2....	IV.....
3....	III.....
4....	Pridie.....
5....	Nonis.....
6....	VIII.....
7....	VII.....
8....	VI.....
9....	V.....
10....	IV.....
11....	III.....
12....	Pridie.....
13....	Idibus.....
14....	XVI.....
15....	XV.....
16....	XIV.....
17....	XIII.....
18....	XII.....
19....	XI.....
20....	X.....
21....	IX.....
22....	VIII.....
23....	VII.....
24....	VI.....
25....	V.....
26....	IV.....
27....	III.....
28....	Pridie.....

NONAS.....	
IDUS.....	
CALENDAS....	

FEBRUARI.	
MARTII.	

Februarius anni bissextilis.

DIES			
24....	VI.....	CALENDAS....	MARTII.
25....	VI.....		
26....	V.....		
27....	IV.....		
28....	III.....		
29....	Pridie.....		

Martius.

DIES				
1....	Calendis.....		MARTII.	
2....	VI.....	NONAS.....		
3....	V.....			
4....	IV.....			
5....	III.....			
6....	Pridie.....			
7....	Nonis.....			
8....	VIII.....	IDUS.....		
9....	VII.....			
10....	VI.....			
11....	V.....			
12....	IV.....			
13....	III.....			
14....	Pridie.....			
15....	Idibus.....		APRILIS.	
16....	XVII.....	CALENDAS.....		
17....	XVI.....			
18....	XV.....			
19....	XIV.....			
20....	XIII.....			
21....	XII.....			
22....	XI.....			
23....	X.....			
24....	IX.....			
25....	VIII.....			
26....	VII.....			
27....	VI.....			
28....	V.....			
29....	IV.....			
30....	III.....			
31....	Pridie.....			

Aprilis.

DIES

1....	Calendis.....								
2....	IV.....	}	NONAS.....	}	APRILIS.				
3....	III.....								
4....	Pridie.....								
5....	Nonis.....								
6....	VIII.....	}							
7....	VII.....								
8....	VI.....								
9....	V.....	}	IDUS.....						
10....	IV.....								
11....	III.....								
12....	Pridie.....	}							
13....	Idibus.....								
14....	XVIII.....	}							
15....	XVII.....								
16....	XVI.....								
17....	XV.....								
18....	XIV.....								
19....	XIII.....								
20....	XII.....								
21....	XI.....								
22....	X.....					}	CALENDAS....		MAY.
23....	IX.....								
24....	VIII.....								
25....	VII.....								
26....	VI.....								
27....	V.....								
28....	IV.....								
29....	III.....								
30....	Pridie.....								

Majus.

DIES

1....	Calendis.....			
2....	VI.....	NONAS.....	MAII.	
3....	V.....			
4....	IV.....			
5....	III.....			
6....	Pridie.....			
7....	Nonis.....			
8....	VIII.....	IDUS.....		
9....	VII.....			
10....	VI.....			
11....	V.....			
12....	IV.....			
13....	III.....			
14....	Pridie.....			
15....	Idibus.....			
16....	XVII.....	CALENDAS....	JUNII.	
17....	XVI.....			
18....	XV.....			
19....	XIV.....			
20....	XIII.....			
21....	XII.....			
22....	XI.....			
23....	X.....			
24....	IX.....			
25....	VIII.....			
26....	VII.....			
27....	VI.....			
28....	V.....			
29....	IV.....			
30....	III.....			
31....	Pridie.....			

DIES

1....	Calendis.....	NONAS.....	JUNII.	
2....	IV.....			
3....	III.....			
4....	Pridie.....			
5....	Nonis.....	IDUS.....		
6....	VIII.....			
7....	VII.....			
8....	VI.....			
9....	V.....			
10....	IV.....			
11....	III.....			
12....	Pridie.....			
13....	Idibus.....	CALENDAS....		JULII.
14....	XVIII.....			
15....	XVII.....			
16....	XVI.....			
17....	XV.....			
18....	XIV.....			
19....	XIII.....			
20....	XII.....			
21....	XI.....			
22....	X.....			
23....	IX.....			
24....	VIII.....			
25....	VII.....			
26....	VI.....			
27....	V.....			
28....	IV.....			
29....	III.....			
30....	Pridie.....			

Julius.

DIES

1....	Calendis		
2....	VI.	NONAS.	JULII.
3....	V.		
4....	IV.		
5....	III.		
6....	Pridie		
7....	Nonis		
8....	VIII.	IDUS.	JULII.
9....	VII.		
10....	VI.		
11....	V.		
12....	IV.		
13....	III.		
14....	Pridie		
15....	Idibus		
16....	XVII.	CALENDAS.	AUGUSTI.
17....	XVI.		
18....	XV.		
19....	XIV.		
20....	XIII.		
21....	XII.		
22....	XI.		
23....	X.		
24....	IX.		
25....	VIII.		
26....	VII.		
27....	VI.		
28....	V.		
29....	IV.		
30....	III.		
31....	Pridie		

Augustus.

DIES

1....	Calendis.....	} NONAS.....	} AUGUSTI.	
2....	IV.....			
3....	III.....			
4....	Pridie.....			
5....	Nonis.....	} IDUS.....		} AUGUSTI.
6....	VIII.....			
7....	VII.....			
8....	VI.....			
9....	V.....			
10....	IV.....			
11....	III.....			
12....	Pridie.....			
13....	Idibus.....	} CALENDAS....	} SEPTEMBRIS.	
14....	XIX.....			
15....	XVIII.....			
16....	XVII.....			
17....	XVI.....			
18....	XV.....			
19....	XIV.....			
20....	XIII.....			
21....	XII.....			
22....	XI.....			
23....	X.....			
24....	IX.....			
25....	VIII.....			
26....	VII.....			
27....	VI.....			
28....	V.....			
29....	IV.....			
30....	III.....			
31....	Pridie.....			

September.

DIES	
1....	Calendis.....
2....	IV.....
3....	III.....
4....	Pridie.....
5....	Nonis.....
6....	VIII.....
7....	VII.....
8....	VI.....
9....	V.....
10....	IV.....
11....	III.....
12....	Pridie.....
13....	Idibus.....
14....	XVIII.....
15....	XVII.....
16....	XVI.....
17....	XV.....
18....	XIV.....
19....	XIII.....
20....	XII.....
21....	XI.....
22....	X.....
23....	IX.....
24....	VIII.....
25....	VII.....
26....	VI.....
27....	V.....
28....	IV.....
29....	III.....
30....	Pridie.....

NONAS.....	
IDUS.....	
SEPTEMBRIS.	
CALENDAS....	
OCTOBRIS.	

October.

DIES

1....	Calendis.....		
2....	VI.....	NONAS.....	
3....	V.....		
4....	IV.....		
5....	III.....		
6....	Pridie.....		
7....	Nonis.....		
8....	VIII.....	IDUS.....	OCTOBRIS.
9....	VII.....		
10....	VI.....		
11....	V.....		
12....	IV.....		
13....	III.....	CALENDAS....	NOVEMBRIS.
14....	Pridie.....		
15....	Idibus.....		
16....	XVII.....		
17....	XVI.....		
18....	XV.....		
19....	XIV.....		
20....	XIII.....		
21....	XII.....		
22....	XI.....		
23....	X.....		
24....	IX.....		
25....	VIII.....		
26....	VII.....		
27....	VI.....		
28....	V.....		
29....	IV.....		
30....	III.....		
31....	Pridie.....		

November.

DIES

1....	Calendis.....	NONAS.....	NOVEMBRIS.
2....	IV.....		
3....	III.....		
4....	Pridie.....	IDUS.....	
5....	Nonis.....		
6....	VIII.....		
7....	VII.....	IDUS.....	
8....	VI.....		
9....	V.....		
10....	IV.....	IDUS.....	
11....	III.....		
12....	Pridie.....		
13....	Idibus.....	CALENDAS....	DECEMBRIS.
14....	XVIII.....		
15....	XVII.....		
16....	XVI.....		
17....	XV.....		
18....	XIV.....		
19....	XIII.....		
20....	XII.....		
21....	XI.....		
22....	X.....		
23....	IX.....	CALENDAS....	
24....	VIII.....		
25....	VII.....		
26....	VI.....		
27....	V.....		
28....	IV.....		
29....	III.....	CALENDAS....	
30....	Pridie.....		

December.

DIES		
1....	Calendis	NONAS
2....	IV.....	
3....	III.....	
4....	Pridie.....	
5....	Nonis.....	
6....	VIII.....	IDUS.....
7....	VII.....	
8....	VI.....	
9....	V.....	
10....	IV.....	
11....	III.....	IDIBUS.....
12....	Pridie.....	
13....	Idibus.....	
14....	XIX.....	
15....	XVIII.....	
16....	XVII.....	CALENDAS.....
17....	XVI.....	
18....	XV.....	
19....	XIV.....	
20....	XIII.....	
21....	XII.....	JANUARI.
22....	XI.....	
23....	X.....	
24....	IX.....	
25....	VIII.....	
26....	VII.....	
27....	VI.....	
28....	V.....	
29....	IV.....	
30....	III.....	
31....	Pridie.....	

CATÁLOGO

*de las abreviaturas que se usan en los documentos
pontificios*

A

A.—Anno.	Adrios.—Adversarios.
Aa.—Anima.	Æst.—Æstimatio.
Ab.—Abbas. Absolutio.	Affect.—Affectus.
Abbassa.—Abbatissa.	Affin.—Affinitas.
Abbe.—Abbate.	Agts.—Augustus.
Abbia.—Abbatia.	Aia.—Anima.
Abbis.—Abbatis.	Aie.—Animæ.
Abne.—Absolutione.	Aiar.—Animarum.
Abns.—Absens.	Aium.—Animum.
Abs.—Absens. Absolutione.	Ali.—Alias.
Absolven.—Absolventes.	Alinatne.—Alienatione.
A cen.—A censuris.	Alioquodo.—Alioquomodo.
Acte.—Auctoritate.	Aliu.—Alium.
Acu.—Acusatio.	Almus.—Altissimus.
Ad cas.—Ad causas.	Alr.—Alter.
Adhær.—Adhærentium.	Als pns gra.—Alias præsens gratias.
Admit.—Admittent. Admit- tentes.	Alt.—Altari.
Ad no præ.—Ad nostram præsentiam.	Alter <i>vel</i> altus.—Alterius.
Adrior.—Adversariorum.	An.—Anno.
	A nat.—A nativitate.

Anglis.—Angelis.	Arbo.—Arbitrio.
Angls.—Angelus.	Arbr.—Arbiter.
Aniv.—Aniversarium.	Arch.—Archidiaconus.
Ann.—Annos. Annuatim.	Archiepus <i>vel</i> areps.—Archie-
Annex.—Annexorum.	piscopus.
Ap. }	Arlos.—Articulos.
Archopo. ... }	Arg.—Argumentum.
Arpo. }	Asseq.—Assecuta.
Apcam. }	Assequem <i>vel</i> assequeutio.—
Aplicam. }	Assecutionem.
Apostol. }	Attata.—Attentata.
Apl <i>vel</i> aprl.—Aprilis.	Attatœ.—Attentatione.
Aplorum <i>vel</i> apstlr.—Aposto-	Att. }
lorum.	Attent. }
Apls. <i>vel</i> aps.—Apostolus.	Atto. }
Ap obs rem.—Appellationis	Au.—Auri.
obstaculo remoto.	Auct.—Auctoritate.
Appatis <i>vel</i> apptis.—Appro-	Au de Ca.—Auri de Camera.
batis.	Audien.—Audientium.
Appel rem.—Appellatione re-	Augen.—Augendam.
mota.	Augni.—Augustini.
Approbat <i>vel</i> approbem.—	Aute <i>vel</i> authorit.—Authoritate
Approbationem.	Authen.—Authentica.
Approbo.—Approbatio.	Aux.—Auxiliares.
Ap Sed leg.—Apostolicæ,	Auxo.—Auxilio.
Sedis, legatus.	